PEDAGÓGIAI PROGRAM

ZSIRAI ÁLTALÁNOS ISKOLA

2026. AUGUSZTUS 28.

*** A módosításokkal egybeszerkesztett változat**

TARTALOMJEGYZÉK

oldal

Pedagógiai program bevezetésének ütemezése 5

Iskolánkról – bevezető – 6

NEVELÉSI PROGRAM **7**

Pedagógiai alapelveink – iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása 7

Az Iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 10

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 13

A teljeskörű egészségnevelés feladatai 15

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 17

Iskolai környezeti nevelési program 19

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 20

Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések 21

A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák 22

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra. 22

Egységes alapokra épülő differenciálás 22

Az egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek 23

A pedagógusok helyi intézményi feladatai 26

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai 30

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 34

Az Iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok – a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái 37

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 43

Az Iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének elvei 45

HELYI TANTERV 46

NAT2012 A választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámaik (óraterv) 46

NAT2020 A választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámaik (óraterv) 51

Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei 55

A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei 56

Az iskolai írásbeli, szóbeli beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje 57

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok elvei és korlátai 59

A tanulók magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése 61

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei 65

Az iskola hagyományai 66

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja 68

A tantárgy és szakkörválasztás szabályai 68

A tanulók fizikai állapotának mérése 69

A Pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések 70

A Pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására és módosítására vonatkozó záradékok 72

1. melléklet: Közösségi nevelés műveltségterület

Az osztályfőnöki órák helyi tanterve 5-8. évfolyamra 74

2. melléklet: Témamodulok alkalmazása az élményszerű tanulás szolgálatában 81

3. melléklet: HELYI TANTERV NAT2020 85

Műveltségterületek 85

Magyar nyelv és irodalom műveltségterület 85

Matematika műveltségterület 95

Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület 102

Történelem tantárgy 102

Állampolgári ismeretek tantárgy 106

Hon- és népismeret tantárgy 108

Etika / Hit- és erkölcstan műveltségterület 110

Idegen nyelv műveltségterület 115

Német nyelv tantárgy 115
Természettudomány és földrajz műveltségterület 122
Környezetismeret tantárgy 122
Természettudomány tantárgy 123
Biológia tantárgy 125
Fizika tantárgy 128
Kémia tantárgy 131
Földrajz tantárgy 133
Művészetek műveltségterület 136
Ének-zene tantárgy 136
Dráma és színház tantárgy 140
Vizuális kultúra tantárgy 142
Technológia műveltségterület 148
Digitális kultúra tantárgy 148
Technika és tervezés tantárgy 151
Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterület 156
Testnevelés tantárgy 156

PEDAGÓGIAI PROGRAM BEVEZETÉSÉNEK ÜTEMEZÉSE

Jogszabályi környezet:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet *és módosítása 5/2020.(I.31.)*
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. EMMI rendelet
- *A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók, kerettantervek*
- A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. EMMI rendelet pedagógiai programmal, helyi tantervvel kapcsolatos rendelkezései

A Nemzeti alaptanterv bevezetéséről szóló rendelet szabályozása alapján a *2020-ban* kiadott NAT *2020*. szeptember 1-jén az első és az ötödik évfolyamon – majd ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben – került bevezetésre.

2024. szeptember 1-től már minden évfolyamon a *NAT2020* alapján folyik az oktatás-nevelés.

Mottó: *"Az iskola dolga,*
hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére
és az alkotás izgalmára,
hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."

(Szent-Györgyi Albert)

ISKOLÁNKRÓL

- bevezető -

Iskolánk, a Zsirai Általános Iskola, Zsira község egyetlen iskolája. E helyen 1991. szeptembere óta folyik a zsirai és környékbeli gyerekek nevelése, oktatása.

Iskolánk fenntartója a Soproni Tankerületi Központ. A szakmai dokumentum szerint alapfeladatunk a beiskolázási körzetünkbe tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása. E feladat megvalósításának érdekében intézményünk nyolc évfolyamos általános iskolaként működik.

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. A pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a felcseperedő polgároknak!

NEVELÉSI PROGRAM

PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

- Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása -

A Zsirai Általános Iskolában (továbbiakban: Iskola) tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

   Ennek keretében:
   - a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
   - a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
   - a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
   - diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
   - minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
   - az Iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk.

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg** és **testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

   Ennek érdekében:
   - a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt,
   - Iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
   - az Iskola, oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
   - fontosnak tartjuk, hogy felsős tanulóink egyre inkább elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
   - szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
   - törekszünk a humánumra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
   - segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót – megelőzni, felismerni a rosszat,
   - törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,

- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápolt kapcsolatok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:
   - rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal, az önkormányzattal,
   - igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy Iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint községünk (községeink) érdeklődő polgárai,
   - nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy Iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle községi rendezvényeken.

4. Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

   Ennek érdekében
   - biztosítjuk a hátrányos helyzetű tanulók számára a fejlesztő foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

5. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:
   - humánus, erkölcsös,
   - fegyelmezett,
   - művelt,
   - kötelességtudó,
   - érdeklődő, nyitott,
   - kreatív, alkotó,
   - becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát, a tudást,
   - képes a problémák érzékelésére és megoldására,
   - gyakorlatias,
   - képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
   - jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
   - van elképzelése a jövőjét illetően,
   - öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
   - ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
   - képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
   - tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
   - képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
   - a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
   - ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
     - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
     - a természet, a környezet értékeit,

  - más népek értékeit, hagyományait,
  - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias, beszéde kulturált
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él, szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.

Ugyanakkor tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani illetve elmélyíteni minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Az Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselete váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. Az emberi élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. A határainkon túl élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az Iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a Nevelési program, különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli (egyéb) nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az Iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés, szituációk. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben illetve helyi tanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.

- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat, és ezek szerint cselekszik,
- reális elképzelés körvonalazódik benne saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése.
   Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

2. A tanulók értelmi nevelése.
   Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.
   Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.
   Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása.

5. A tanulók akarati nevelése.
   Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

6. A tanulók nemzeti nevelése.
   Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése, majd elmélyítése.

7. A tanulók állampolgári nevelése.
   Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

8. A tanulók munkára nevelése.
   Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

9. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS FELADATAI

1. Az Iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

   - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
   - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
   - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások, 6. évfolyamon témahét keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
     - a táplálkozás,
     - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
     - a családi és kortárskapcsolatok,
     - a környezet védelme,
     - az aktív életmód, a sport,
     - a személyes higiénia,
     - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
     - a szexuális fejlődés

     területén.

2. Az egészségnevelés az Iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és egyéb foglalkozás feladata.

3. Az Iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

   a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
      - testnevelésórák;
      - játékos foglalkozások, túrák;
      - úszásoktatás;

   b) a helyi tantervben szereplő ***környezetismeret, természetismeret, természettudomány, biológia, testnevelés*** tantárgyak tananyagai

   c) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;

   d) az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
      - évenként és osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra szervezése;
      - kétévenként egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;

   e) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele
      - félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;

- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.

AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
   - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
   - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
   - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
   - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
   - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
   - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
   - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
   - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
   - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
   - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
   - az Iskola iskolaorvos és védőnő segítségével elsősegély-nyújtási programokat szervez;
   - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
   - támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
   - a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás

	- szénmonoxid mérgezés
fizika	- áramütés, elektromos balesetek - forrázás
testnevelés	- törések

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan;
- KATVÉD szakkör (katasztrófavédelmi) moduljaként védőnői foglalkozás keretében.

ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

1. Az Iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
   - a tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
   - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
   - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
     - a környezet fogalmával,
     - a földi rendszer egységével,
     - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
     - a környezetvédelem lehetőségeivel,
     - lakóhelyünk természeti értékeivel,
     - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.

2. A környezeti nevelés az Iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és egyéb foglalkozás feladata.

3. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
   a) a helyi tantervben szereplő ***környezetismeret, természetismeret, természettudomány, biológia, kémia, földrajz*** tantárgyak tananyagai
   b) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
   c) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
      - félévenként és osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
      - minden tanévben egy alkalommal szemétszedés szervezése a településen;
      - minden tanévben egy alkalommal erdei iskola szervezése az 5-6-7. osztályosoknak *(anyagi lehetőségek függvényében minimum egy, maximum három osztály számára)*;
      - az iskolai tanulmányi kirándulások alkalmával hazánk természeti szépségeinek megismertetése, védelmükre való figyelem felhívás.

A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka Iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása Iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
   Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, egyéb tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
   Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.
   Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
   Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
   Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Iskolánkban az esélyegyenlőség biztosítása a tanulási-tanítási folyamatokban nyilvánul meg. Részletesen az egyes programok fejezeteinél találhatók meg. SNI-integráció, logopédiai ellátás, BTMN-es tanulók fejlesztése, felzárkóztatás (részképesség hiányosságok, betegség miatt lemaradók esetében), napközi, tanulószoba, korrepetálások a színterei az esélyek kiegyenlítésének.

A szociális esélyegyenlőtlenséget a törvényileg meghatározott kedvezmények szülők felé való kommunikálásával, kedvezményes kirándulással és táboroztatással próbáljuk megoldani.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az Iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.

b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, lebonyolítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

Az iskolai munka szerves részei a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások.

Kötött tanórán kívüli foglalkozások iskolánkban:

napközis foglalkozás;
tanulószoba;
iskolai sportkörök;
alap informatika és készségfejlesztés 3. évfolyamon;
projekt oktatás tanórán kívüli elemei;
témahét tanórán kívüli elemei.

Hagyományőrző tevékenységek:

- Minden tanév folyamán iskolai megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján.
- Minden tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak október 6-án, és a Nemzeti Összetartozás Napján. A 8. osztályban történik megemlékezés a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján valamint a holokauszt áldozatainak emléknapján.
- Az iskolai élethez kötődő ünnepségek: tanévnyitó, tanévzáró, ballagás.
- Az év ünnepeihez kötött programjaink: Mikulás, Mika-buli, karácsonyi vásár, karácsonyi ünnepség, farsang, mesemondó verseny, projekt nap a locsmándi iskolásokkal, anyák napja.

Diákönkormányzat. A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 5-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az Iskola intézményvezetője által megbízott pedagógus segíti.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére évfolyamonként heti egy felzárkóztató órát szervezünk.
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk heti egy-egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból.

További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején a fenntartó dönt.
A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a nemzeti köznevelési törvény előírása alapján heti két órában elsősorban azok a tanulók vesznek részt, akiknek az első-negyedik évfolyamon az eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi, illetve azok, akik második vagy további alkalommal ismétlik ugyanazt az évfolyamot.

Szakkörök. A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév megkezdése előtt a Fenntartó *előzetes engedélye alapján* (tantárgyfelosztás jóváhagyásával) az Iskola nevelőtestülete dönt. A szakkör vezetését – az intézményvezető beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az Iskola dolgozója.

A szakkörre jelentkezést a tanuló, a szülői aláírással ellátott jelentkezési lapon teheti meg.
Hagyományos és igények szerint szerveződő szakköreink:
rajz, informatika, gépírás, fizika kísérletező, német nyelvi, színházi, stb. igény szerint.

Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok): Az Iskola nevelői a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) is szerveznek. A projektoktatás több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása

történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, több hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoportok – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja.

Tanulmányi kirándulások. Az Iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal alsó tagozat számára 1 napos, felső tagozat számára 2-3 napos tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az Iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

Erdei iskola. Évente 4-5 napos iskolán kívüli természeti környezetben szervezett tábor az 5-6-7. osztályok számára. Az erdei iskolában való részvétel kötelező (felmentést indokolt esetben az intézményvezető adhat), a felmerülő költségek egy részét a szülőknek kell fedezniük. Az Iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

Nyelvi tábor. A szomszédos, ausztriai Lutzmannsburg iskolájával tartott kapcsolat legfontosabb eleme a több napos, közös, kétnyelvű tábor az alsó tagozatosok számára. A nyelvi táborban való részvétel önkéntes. A költségeket a szülőknek kell viselniük. Igyekszünk fenntartói, működtetői és egyéb támogatást szerezni a program megvalósulásához.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az Iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

Együttműködés a községi könyvtárral. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható községi könyvtár segíti.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az Iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

Hit- és erkölcstan oktatás. Az Iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak szervezhetnek hit- és erkölcstan oktatást.

A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a Pedagógiai programban, a Szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az Iskola céljainak képviselete a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, és szakmai anyagok gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

2. A tanórai és az egyéb oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

-

3. A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

4. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

5. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

6. Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri kötelességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása napközben és az óraközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A tartalmi és formai követelmények és a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

7. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

8. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

9. Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázati anyagok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az Iskola épületének, tantermeinek dekorálása.

10. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

11. Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.

12. Az Iskola képviselete

- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport és civil szervezeteinek életében.

13. A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

14. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem, érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, építő jellegű bírálatok elfogadása).

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai munkában és az iskolai rendezvényeken aktív közösséget alakít ki osztályközösségének irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább hetente a tájékoztató füzet haza küldésével – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és előre megbeszélt időpontban megbeszélést tart.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, szükség esetén együttműködik a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket (pl. tartós betegségek, fogyatékosságok, gyógyszerérzékenység).
- Havonta érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.

- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A Házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban (elektronikus) havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamon a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Legkésőbb szeptember 15-ig elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félév végi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja és betartatja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és naprakészen vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

<u>Az osztályfőnöki munkaterv felépítése</u>

a) A tanév elején összeállított munkaterv
   - Az előző tanév végi szöveges értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
   - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
   - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
   - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
   - Tervezett szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
   - Az osztály diákközösségének vezetői.

- Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.

b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
- Első félév végi és tanév végi osztálystatisztika.
- Tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról – *a KRÉTA rendszer segítségével*
- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok a tanév végén az osztályról – *a KRÉTA rendszer segítségével*
- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma
- Osztályozatlan tanulók száma
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicséretek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicséretek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicséretek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma
- Két tantárgyból bukott tanulók száma
- Három vagy több tantárgyból bukott, évfolyamismétlésre kötelezett tanulók száma
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
  - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján

- A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- Továbbtanulás iskolatípusok szerint
- Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
- Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
- Szakiskolába (szakmunkásképzőbe) felvett tanulók száma és aránya
- Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a megbeszélések és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
  - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

1. Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

2. Munkánk során kiemelten kezeljük
   - a sajátos nevelési igényű;
   - a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
   - a kiemelten tehetséges;
   - a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű

   tanulók egyéni fejlesztését.

1. Sajátos nevelési igényű tanulók

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a *32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet* 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati intézmények szolgáltatásait. – A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges egyéni fejlesztési foglalkozásokat egy gyógypedagógus és egy fejlesztő pedagógus szervezi és bonyolítja le.
- Az egyéni haladási ütemterv szerint haladó tanulók értékelése a tanév során százalékosan történik abból a tantárgyból és addig, amíg a szakvélemény előírja (legkésőbb a 4. évfolyam végéig). Amennyiben 4. év végéig nem teljesíti a minimum követelményeket, a szakértői bizottság határozza meg, hogy a tanuló milyen intézményben ill. hogyan folytathatja tanulmányait (esetleges felmentések). A tanuló az értékelés során félévkor és tanév végén a bizonyítványban szöveggel „megfelelt” értékelést kapja, amennyiben a minimum követelményeket teljesítette. Negyed- és háromnegyed évkor szöveges értékeléssel tájékoztatjuk a tanuló szüleit az előre haladásról.

2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodával, a soproni nevelési tanácsadóval, és a lövői gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a községi könyvtár, az iskolai könyvgyűjtemény, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;

- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- a községi könyvtár, az iskolai könyvgyűjtemény, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- szoros kapcsolat a helyi óvodával, a soproni nevelési tanácsadóval, és a lövői gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a községi könyvtár, az iskolai könyvgyűjtemény, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;

- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK – A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

1. Az Iskola közösségeinek együttműködése

Az intézményvezető és a nevelőtestület együttműködése

1. A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az intézményvezető segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
2. Az együttműködés fórumai:
   - az iskolavezetőség ülései,
   - a különböző értekezletek,
   - megbeszélések,
   - *stb.*
3. Ezen fórumok időpontját az Iskola éves munkaterve határozza meg.
4. Az intézményvezető az aktuális feladatokról a nevelői helyiségben elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli, e-mailes tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.
5. Az intézményvezető köteles tájékoztatni a pedagógusokat döntéseiről, határozatairól,
6. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézményvezetővel, illetve a Szülői Munkaközösséggel.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

1. Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
   - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
   - az Iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
   - az Iskolán kívüli továbbképzések,
   - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
3. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

1. A tanulókat az Iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az Iskola intézményvezetője, a Diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
   - az Iskola intézményvezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a

diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a Diákönkormányzat vezetője kéthavonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a központi faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az e-ellenőrzőn keresztül írásban) tájékoztatják.
3. A tanulók a jogszabályokban, valamint az Iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján – az intézményvezetőhöz, az osztályfőnökükhöz, az Iskola nevelőihez, a Diákönkormányzathoz illetve a Szülői Munkaközösséghez fordulhatnak.
4. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az Iskola intézményvezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel illetve a Szülői Munkaközösséghez fordulhatnak.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviseletére az Iskolában Diákönkormányzat működik.
2. A Diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A Diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A Diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
   - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
   - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
   - sportélet;
   - túrák, kirándulások szervezése;
   - kulturális, szabadidős programok szervezése;
   - a tanulók tájékoztatása.
5. A tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a Diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az intézményvezető felé.
6. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
   - az Iskola Szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
   - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
   - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
   - a Házirend elfogadása előtt.
7. A Diákönkormányzatot az Iskola intézményvezetőjével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a Diákönkormányzatot segítő nevelő képviseli.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

1. A szülőket az Iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az Iskola intézményvezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
   - az Iskola intézményvezetője legalább évente egyszer az évnyitón vagy iskolai szintű szülői értekezleten,
   - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

   a) Egyéni megbeszélések

   Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

   b) Szülői értekezlet.

   Feladata:
   - a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
   - a szülők tájékoztatása
     - az Iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
     - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
     - a helyi tanterv követelményeiről,
     - az Iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
     - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
     - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
     - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
     - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az Iskola intézményvezetőjének.

   c) Egyéni esetmegbeszélés.

   Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

   d) Nyílt tanítási nap.

   Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az Iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

3. A szülői értekezletek és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
4. A szülők, a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az Iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján az Iskola intézményvezetőjéhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az Iskola nevelőihez vagy a Szülői Munkaközösséghez fordulhatnak.
5. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az Iskola intézményvezetőjével, nevelőtestületével.
6. A szülők és más érdeklődők az Iskola Pedagógiai programjáról, Szervezeti és működési szabályzatáról, illetve Házirendjéről az Iskola intézményvezetőjétől, valamint nevelőitől kérhetnek tájékoztatást.
7. Az Iskola Pedagógiai programjának, Szervezeti és működési szabályzatának és Házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az Iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
8. A Pedagógiai program, a Szervezeti és működési szabályzat, illetve a Házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
   - az Iskola Fenntartójának Képviselőjénél;
   - az Iskola irattárában;
   - az Iskola nevelői szobájában;
   - az Iskola intézményvezetőjénél
   - az iskola honlapján (iskola.zsira.hu).

2. Az Iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése Iskolán kívüli intézményekkel

1. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az Iskola intézményvezetőjének állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:
   - Az intézmény fenntartójával, működtetőjével: **Soproni Tankerületi Központ 9400 Sopron, Bajcsy-Zs. u. 9.**
   - A területileg illetékes kormányhivatallal: **Gy-M-S. Megyei Kormányhivatal Oktatási Főosztálya 9023 Győr, Szabolcska M. u. 1/A**
   - A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal: **Zsira Község Önkormányzata 9476 Zsira, Rákóczi u. 8.**
   - A területileg illetékes (kör)jegyzővel: **Vissi Enikő 9463 Sopronhorpács, Fő u. 14.**
   - A megyei oktatási központtal: **Gy-M-S Megyei Ped-i Okt-i Kp. (POK) 9021 Győr, Árpád u. 32.**
   - A helyi óvodával: **Napköziotthonos Óvoda 9476 Zsira, Rákóczi u. 8.**
   - Ausztriai kapcsolat: **Volksschule 7361 Lutzmannsburg, Schulgasse 15.**
2. Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:
   - Az alábbi társadalmi egyesületekkel: **Baráti Kör 9476 Zsira, Rákóczi u. 8.** **Tömegsport Egyesület Zsira** **Galagonya Alapítvány Zsira**
   - Az alábbi termelő, gazdálkodó szervezetekkel, vállalkozásokkal: **GSD Agrárprodukt Kft. Zsira, Locsmándi u. 14.**
   - Az alábbi egyházak helyi közösségével: **Római Katolikus Egyházközség, 9476 Zsira, Fő u. 35.**

   A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az intézményvezető illetve az intézményvezető-helyettes a felelős.

3. A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az Iskola rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskolaorvossal, **Dr. Regéczy Zsolt (9476 Zsira, Flórián u. 1.)** a védőnővel, **Némethné Kiss Lívia (9476 Zsira, Flórián u. 1.)** valamint a fogszakorvossal, **Dr. Stamler Brigitta (9463 Sopronhorpács, Fő u. 14.)** – Ezen kapcsolattartásokért az intézményvezető-helyettes a felelős.

4. A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az intézményvezető-helyettes rendszeres kapcsolatot tart fenn a területileg illetékes **Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal (9461 Lövő, Fő u. 32.)** gyermekjóléti szolgálattal.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

1. Az Iskolában az alábbi tanulmányok alatti vizsgák tehetők le:
   - osztályozó vizsga,
   - pótló vizsga,
   - javítóvizsga.
2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
   - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
   - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
   - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát (rendelet változás esetén a rendeletben meghatározott órát) meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
   - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és emiatt a teljesítménye érdemjeggyel nem volt értékelhető, ez esetben a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik vagy igazolással távol marad.
4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
5. A tanulmányok alatti vizsgákat a *20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet* előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szülei
   - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
   - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor)

   tudják meg.
7. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli és/vagy szóbeli illetve gyakorlati vizsgákat (vizsgarészeket) tenniük a tanulóknak:

8.

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Német nyelv	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Etika		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI vagy	GYAKORLATI
Rajz		SZÓBELI vagy	GYAKORLATI
Technika		SZÓBELI vagy	GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Német nyelv	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Etika	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI vagy	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI vagy	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI vagy	GYAKORLATI
Rajz		SZÓBELI vagy	GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI vagy	GYAKORLATI
Technika		SZÓBELI vagy	GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI

AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből (Zsira, Répcevis, Gyalóka, Szakony) – melyet az Iskola Fenntartója vagy a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Oktatási Főosztálya határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
   - a gyermek személyi igazolványát vagy lakcímkártyáját;
   - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
   - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
   - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
   - a szülő személyi igazolványát;
   - a tanuló személyi igazolványát vagy lakcímkártyáját;
   - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
   - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

5. Az Iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának *és a fenntartó utasításainak* figyelembe vételével az Iskola intézményvezetője dönt.

6. Az Iskolába beadott felvételi kérelmeket ***a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben*** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

7. Amennyiben Iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a Házirend tartalmazza.

8. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az Iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

HELYI TANTERV

A Zsirai Általános Iskola oktatásának tartalmi szabályozói a 2012-es és 2020-as Nemzeti Alaptanterv és módosításai. Az ezek figyelembevételével kidolgozott kerettantervek adják intézményünk helyi tantervének alapját.

Kerettantervi szabályozók a tanévekben

	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
2020/2021	*NAT2020*	*NAT2012*	*NAT2012*	*NAT2012*	*NAT2020*	*NAT2012*	*NAT2012*	*NAT2012*
2021/2022	*NAT2020*	*NAT2020*	*NAT2012*	*NAT2012*	*NAT2020*	*NAT2020*	*NAT2012*	*NAT2012*
2022/2023	*NAT2020*	*NAT2020*	*NAT2020*	*NAT2012*	*NAT2020*	*NAT2020*	*NAT2020*	*NAT2012*
2023/2024	*NAT2020*	*NAT2020*	*NAT2020*	*NAT2020*	*NAT2020*	*NAT2020*	*NAT2020*	*NAT2020*

NAT2012
A VÁLASZTOTT KERETTANTERV,
AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK (ÓRATERV)

1. Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei:

- **1. melléklet - Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára**

1.2 Kötelező tantárgyak

- **Magyar nyelv és irodalom**
- **Idegen nyelv**
- **Matematika**
- **Etika**
- **Környezetismeret**
- **Ének-zene – A változat**
- **Vizuális kultúra**
- **Technika, életvitel és gyakorlat**
- **Testnevelés és sport**

- **2. melléklet - Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára**

2.2 Kötelező tantárgyak:

- **Magyar nyelv és irodalom - A változat**
- **Idegen nyelv - Idegen nyelv - Függelék: német nyelvi specifikáció**
- **Matematika**
- **Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek**
- **Hon- és népismeret**
- **Etika**
- **Természetismeret**
- **Biológia-egészségtan - A változat**
- **Fizika - B változat***
- **Kémia - B változat***
- **Földrajz**
- **Ének-zene - A változat**
- **Vizuális kultúra**
- **Informatika**
- **Technika, életvitel és gyakorlat**
- **Testnevelés és sport**

2. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében tartalmazzák az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyagot és követelményeket.

3. A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson, illetve helyi hagyomány alapján a következő tantárgyak bevezetésére kerül sor:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszáma lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Melyik tantárgy került bevezetésre a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány óra?
1. évfolyam	Matematika	1,0 óra		
1. évfolyam	Magyar nyelv és irod.	1,0 óra		
2. évfolyam	Matematika	1,0 óra		
2. évfolyam			Német	1,0 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irod.	1,0 óra		
3. évfolyam	Matematika	1,0 óra		
3. évfolyam			Német	1,0 óra

4. évfolyam	Magyar nyelv és irod.	1,0 óra		
4. évfolyam	Matematika	1,0 óra		
4. évfolyam			Informatika	1,0 óra
5. évfolyam	Irodalom	0,5 óra		
5. évfolyam	Történelem	0,5 óra		
5. évfolyam			Informatika	1,0 óra
6. évfolyam	Irodalom	0,5 óra		
6. évfolyam	Matematika	1,0 óra		
6. évfolyam	Történelem	1,0 óra		
6. évfolyam	Rajz	0,5 óra		
7. évfolyam	Magyar nyelv	1,0 óra		
7. évfolyam	Matematika	1,0 óra		
7. évfolyam	Kémia	0,5 óra		
7. évfolyam	Földrajz	0,5 óra		
8. évfolyam	Magyar nyelv	1,0 óra		
8. évfolyam	Történelem	0,5 óra		
8. évfolyam	Biológia	1,0 óra		
8. évfolyam	Fizika	1,0 óra		

4. Iskolánk választható ***Dráma és tánc***, illetve ***Hon- és népismeret*** tantárgyak közül a ***Hon- és népismeret*** tantárgyat tanítja az **hatodik** évfolyamon.

5. A választott kerettantervben szereplő tananyagok évfolyamonkénti bontása illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a helyi tantervünk egyes tantárgyaiban megtörtént (ld. a helyi tanterv mellékleteit).
6. Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon a ***Német nyelv***et tanulják.
7. Az iskola alaptevékenysége az általános iskolai nevelés és oktatás, az SNI tanulók nevelése, oktatása valamint a tanulók részére napközis, tanulószobai ellátás biztosítása.
8. Az iskola helyi tantervben meghatározott képzési sajátossága, hogy 2. évfolyamtól német nyelvi oktatás történik.

HELYI TANTERV (2012) – Óraszámok és óratervek

Tantárgyak és éves óraszámok az 1–4. évfolyam				
tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	252	252	252	252
Német nyelv	36	36	36	72
Matematika	180	180	180	180
Etika	36	36	36	36
Környezetismeret	36	36	36	36
Ének-zene	72	72	72	72
Rajz	72	72	72	72
Technika	36	36	36	36
Informatika				36
Testnevelés	180	180	180	180
összesen:	**900**	**900**	**900**	**972**

Tantárgyak és heti óraszámok az 1–4. évfolyam				
tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	**8**	7	**7**	**7**
Német nyelv		**1**	**1**	2
Matematika	**5**	**5**	**5**	**5**
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Rajz	2	2	2	2
Technika	1	1	1	1
Informatika				**1**
Testnevelés	5	5	5	5
összesen:	**25**	**25**	**25**	**27**

Tantárgyak és heti óraszámok az 5–8. évfolyam				
tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv	72	72	72	72
Irodalom	90	90	72	72
Német nyelv	108	108	108	108
Matematika	144	144	144	144
Etika	36	36	36	36
Történelem	90	108	72	90
Hon- és népismeret	36			
Természetismeret	72	72		
Fizika			72	72
Kémia			54	72
Biológia			72	72
Földrajz			54	54
Ének-zene	36	36	36	36
Rajz	36	54	36	36
Informatika	36	36	36	36
Technika	36	36	36	
Testnevelés	180	180	180	180
Osztályfőnöki	36	36	36	36
összesen:	**1008**	**1008**	**1116**	**1116**

Tantárgyak és heti óraszámok az 5–8. évfolyam				
tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv	2	2	**2**	2
Irodalom	**2,5**	**2,5**	2	2
Német nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	**4**	**4**	**4**
Történelem	**2,5**	**3,0**	2	**2,5**
Etika	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	**2**
Kémia			1,5	**2**
Biológia			**2**	**2**
Földrajz			**1,5**	**1,5**
Ének-zene	1	1	1	1
Rajz	1	**1,5**	1	1
Informatika	**1**	1	1	1
Technika	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
összesen:	**28**	**28**	**31**	**31**

NAT2020
A VÁLASZTOTT KERETTANTERV,
AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK (ÓRATERV)

*Az évfolyamokra lebontott, a kerettantervek alapján készült helyi tantervet a **3. melléklet** tartalmazza.*

Az új NAT rendelkezései szerint kialakított óratervi háló a Zsirai Általános Iskolában:

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát, a jobb oldali rovat pedig a szabadon tervezhető órákat tartalmazza.																
Heti óraszám/évfolyam	**1.**		**2.**		**3.**		**4.**		**5.**		**6.**		**7.**		**8.**	
Magyar nyelv és irodalom	7	+1	7		5	+1	5	+1	4	+0,5	4	+0,5	3	+0,5	3	+1
Matematika	4	+1	4	+1	4		4	+1	4		4		3	+0,5	3	
Történelem									2	+0,5	2	+0,5	2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret												+1				
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2					
Kémia													1	+0,5	2	-0,5
Fizika													1	+1	2	-0,5
Biológia													2		1	+0,5
Földrajz													2	-0,5	1	+0,5
Idegen nyelv/Német nyelv				+1		+1	2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház																+1
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	**22**		**22**		**22**		**23**		**27**		**26**		**28**		**28**	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	**22**	**2**	**22**	**2**	**22**	**2**	**23**	**2**	**27**	**1**	**26**	**2**	**28**	**2**	**28**	**2**
Összesített óraszám	**24**		**24**		**24**		**25**		**28**		**28**		**30**		**30**	
Maximális órakeret	**24**		**24**		**24**		**25**		**28**		**28**		**30**		**30**	

HELYI TANTERV 2020 – óraszámok, óratervi hálók

Tantárgyak és heti óraszámok az 1–4. évfolyam				
tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	8	7	6	6
Német nyelv		1	1	2
Matematika	5	5	4	5
Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
összesen:	**24**	**24**	**24**	**25**

Tantárgyak és éves óraszámok az 1–4. évfolyam				
tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	288	252	216	216
Német nyelv		36	36	72
Matematika	180	180	144	180
Etika/Hit- és erkölcstan	36	36	36	36
Környezetismeret			36	36
Ének-zene	72	72	72	72
Vizuális kultúra	72	72	72	36
Technika és tervezés	36	36	36	36
Digitális kultúra			36	36
Testnevelés	180	180	180	180
összesen:	**864**	**864**	**864**	**900**

Tantárgyak és heti óraszámok az 5–8. évfolyam				
tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv	2	2	1,5	2
Magyar irodalom	2,5	2,5	2	2
Német nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	3,5	3
Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Történelem	2,5	2,5	2	2
Hon- és népismeret		1		
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia			2	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc				1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
összesen:	**28**	**28**	**30**	**30**

Tantárgyak és éves óraszámok az 5–8. évfolyam				
tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv	72	72	54	72
Magyar irodalom	90	90	72	72
Német nyelv	108	108	108	108
Matematika	144	144	126	108
Etika/Hit- és erkölcstan	36	36	36	36
Történelem	90	90	72	72
Hon- és népismeret		36		
Állampolgári ismeretek				36
Természettudomány	72	72		
Fizika			72	54
Kémia			54	54
Biológia			72	54
Földrajz			54	54
Ének-zene	72	36	36	36
Vizuális kultúra	36	36	36	36
Dráma és tánc				36
Digitális kultúra	36	36	36	36
Technika és tervezés	36	36	36	
Testnevelés	180	180	180	180
Osztályfőnöki	36	36	36	36
összesen:	**1008**	**1008**	**1080**	**1080**

CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A csoportbontás az alacsony osztálylétszámok miatt nem jellemző iskolánkban.

1. Csoportbontás tanulói létszámtól függően lehet német nyelvből. A német nyelvi csoportbontás a tanulók tudásszintje szerint történhet, ehhez igazodik esetleg más tanóra bontása.
2. Az informatika órák bontását a magasabb létszámoknál a számítógépek száma határozza meg.
3. Az alsó tagozaton lévő összevont osztályok esetén a közismereti tárgyak oktatása csoportbontásban történik évfolyamonként.

Az egyéb foglalkozások szervezése egybe kell, hogy essen a tanulók érdeklődésével és a pedagógusok kompetenciáival. A foglalkozások szervezése esetén két lényeges szempontot kell figyelembe venni, a felzárkóztatást és a tehetségek kiművelését.

Az egyes csoportok kialakítása mindig a foglalkozás és a tanulók igényei alapján történik, azonban fontos a hatékony létszám kialakítás a foglalkozásokon. Lehetnek egy évfolyamra szervezett foglalkozások (általában nyelvi, szaktárgyi), de akár alsó vagy felső tagozatot érintő foglalkozások is (sport, tánc). Egyéni foglalkozások főként a felzárkóztatásban fordulnak elő, az egyéni lemaradások leküzdésének elősegítésére.

Fő törekvéseink a kínálatot illetően:

1. Az alap tantárgyak esetén, felzárkóztatásra a fejlesztő foglalkozásokon, szaktárgyi korrepetálásokon és napköziben, tanulószobában van lehetőség.
2. Az informatikában, németben, angolban tehetséges tanulóink szakkörökben vehetnek részt.
3. A szövegértés-alkotás és matematikai kompetenciák fejlesztésére minden tanuló számára egyéb foglalkozást szervezünk a 6. és 8. évfolyamokon. Ezen kívül működnek az Olvasóvá nevelés, a Mesevetélkedő, a Matematikai rejtvényfejtő programjaink, melyek az alapkompetenciákat erősítik a tanulóinkban.
4. A művészet területén próbálhatják ki magukat tanulóink saját szakköreink, művészeti iskolai együttműködés és önköltséges foglalkozások keretében (rajzszakkör, társastánc, zongora, furulya).
5. A sportolásra is széles lehetőséget biztosítunk a délutáni időszakban: sportkörök, Bozsik iskolai futball, úszásoktatás, alkalomszerű gyalogtúrák, kerékpártúrák.

A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.

2. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a ***testnevelés***, a ***rajz*** és a ***technika*** tantárgyak. Ezen egyéb eszközöket a szülőknek kell biztosítaniuk.

3. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az Iskola helyi tanterve alapján.

4. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

5. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
   - A taneszköz feleljen meg az Iskola helyi tantervének.
   - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
   - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

6. Az Iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE.

1. Az Iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

3. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv, irodalom, német nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:
   - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
   - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

   A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

4. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az Iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

5. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
   - Az első évfolyamon és második évfolyam első félévében szöveges értékelést alkalmazunk.
   - Az első évfolyamon félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
     - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
     - JÓL TELJESÍTETT
     - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
     - FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL
   - A második évfolyamtól év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

6. Az egyes tantárgyak érdemjegyei illetve osztályzatai a következők: ***jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).***

7. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Alsós magyar; német; környezet; természetismeret.

Teljesítmény	Érdemjegy
0-39 %	elégtelen (1)
40-54 %	elégséges (2)
55-74 %	közepes (3)
75-89 %	jó (4)
90-100 %	jeles (5)

Matematika; kémia; földrajz; biológia; fizika; informatika.

Teljesítmény	Érdemjegy
0-33 %	elégtelen (1)
34-49 %	elégséges (2)
50-74 %	közepes (3)
75-89 %	jó (4)
90-100 %	jeles (5)

Teljesítmény	Érdemjegy
0-44 %	elégtelen (1)
45-66 %	elégséges (2)
67-79 %	közepes (3)
80-89 %	jó (4)
90-100 %	jeles (5)

Felsős magyar; történelem.

8. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében törekedni kell arra, hogy minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanuló legalább egy érdemjegyet szerezzen. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

9. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az elektronikus ellenőrzőn keresztül. Az elektronikus napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi.

10. *A sajátos nevelési igényű tanulók számonkérése esetén a százalékos határ alsó szintjét 25 %-ban határoztuk meg. Eszerint az SNI tanuló 25 %-tól már elégséges (2) érdemjegyet kaphat. Az e fölötti százalék határok a tantárgyra meghatározottak szerint alakulnak. (Módosítás:2014.09.01)*

Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai

Az írásbeli beszámoltatás formája	Funkciója	Gyakorisága	Rendje	Az értékelésben betöltött szerepe	Korlátai
Év eleji felmérés	Az elmúlt évi tananyag alkalmazásának mértéke	Tanév elején	1x45 perc	Tájékoztató jellegű	
Röpdolgozat	Egy kisebb tananyag számonkérése 15-20 percben	Tanóránként	tanóránként max. 15-20 percben	Felelet értékű	
Dolgozat	Egy-egy tananyag számonkérése	Témakörhöz kötött	Max. 45 perc	Felelet értékű	
Témazáró /szummatív/	Egy vagy két témakör, tananyag lezárásakor	tantárgyanként változó	Max. 2x45 perc	Duplán számít	Egy nap max.egy 2x45 perces, vagy kettő 1x45 perces dolgozat – előre jelezve /házirend/

AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

A házi feladatok adásakor minden esetben célszerű figyelembe venni a következő szempontokat:

- a tanulók napi és heti terhelését,
- az egyes diákok képességeit, adottságait,
- az életkori sajátosságokat,
- az értelmi fejlettséget,
- a fejlődés ütemét,
- házi feladat előkészítettségét.

ALAPELVEK:

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákot állandó önellenőrzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A napköziben és tanulószobán lévő kollégák folyamatosan tájékozódjanak a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról egyénre szabottan is.
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!

Az első két évfolyamon házi feladatok legyenek játékosak, illeszkedjenek az életkori sajátosságokhoz, a gyermek számára könnyen teljesíthetők legyenek. Ne okozzon nehézséget, külön terhet annak megoldása a tanuló számára, ugyanakkor feleljen meg a céljának, azaz alkalmas legyen a napi „ismeretek" ismétlésére, áttekintésére, felidézésére, elmélyítésére. Fontos szempont, hogy megoldása sikerélményhez juttassa a tanulót, amely motivációt jelent a későbbiekre nézve. A feladatok könnyen és gyorsan ellenőrizhetők legyenek, az ellenőrzés pedig építő jelleggel történjen. A hétvégére adott házi feladatok kérdése a tanító hatásköre. Amennyiben ad házi feladatot, az minden esetben feleljen meg a fenti szempontoknak! Hosszabb szünetekre, lehetőség szerint ne adjon házi feladatot a tanító.

A harmadik negyedik évfolyamon a házi feladat adása legyen a tanító hatásköre! Mindenféleképpen javasolt a hétvégére kiadott házi feladatoknál a differenciálás alkalmazása, illetve ezekben az évfolyamokban is elengedhetetlen a tanulók terhelésének vizsgálata. Ennek megfelelően az egyes tanulók képességeiknek, értelmi fejlettségüknek legmegfelelőbb, az előrehaladást leginkább szolgáló házi feladatokat kapjanak. Az egyes gyermekeknél a feladatok mennyisége, típusa, sokrétűsége szolgálhatja a tehetséggondozást, míg más tanulóknál a sikeres felzárkózást. A feladatok legyenek sokrétűek, érdekesek, alkalmasak legyenek a napi „ismeretek" ismétlésére, áttekintésére, felidézésére, elmélyítésére.
Hosszabb szünetekre, lehetőség szerint ne adjon házi feladatot a tanító!

Az ötödik és hatodik évfolyamon a házi feladatok szolgálják az alapismeretek elmélyítését, megszilárdítását, rögzülését, az esetlegesen hiányzó részek pótlását, bizonyos alapismeretek készség szintre emelését. Törekedni kell az egyes szaktantárgyak közötti arányos elosztásra! A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre! Hosszabb szünetekre, - téli szünet, tavaszi szünet, - lehetőség szerint ne kapjanak házi feladatot a tanulók.

A hetedik és nyolcadik évfolyamon a házi feladatok elsődleges célja a sokoldalú képességfejlesztés legyen, differenciált módon. Ezek a feladatok illeszkedjenek a gyermek egyéni képességeihez, tehetségéhez, fejlődésének üteméhez, segítse a tanult ismeretek elmélyítését, valamint a felzárkóztatásra szoruló tanulók fejlődését. A feladatok segítsék elő az egyéni törekvések megvalósulását! Törekedni kell az egyes szaktantárgyak közötti arányos elosztásra! Hosszabb szünetekre, - téli szünet, tavaszi szünet, - lehetőség szerint ne kapjanak házi feladatot a tanulók.

A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

1. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a ***példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)*** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

2. A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén, második évfolyamon az első félév végén az osztályfőnök szövegesen minősíti és ezt az elektronikus ellenőrzőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi.

   A második évfolyam második félévében és a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök és az osztályban tanító pedagógusok minden hónap végén érdemjegyekkel értékelik.

   A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

   A félévi és az év végi osztályzatot az elektronikus ellenőrzőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

3. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők

   a) ***Példás (5)*** az a tanuló, aki:
      - a Házirendet betartja;
      - a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
      - kötelességtudó, feladatait teljesíti;
      - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
      - tisztelettudó;
      - társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
      - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
      - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;

   b) ***Jó (4)*** az a tanuló, aki:
      - a Házirendet betartja;
      - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
      - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
      - feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
      - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;

   c) ***Változó (3)*** az a tanuló, aki:
      - A Házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
      - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;

- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki figyelmeztetése van.

d) ***Rossz (2)*** az a tanuló, aki:
- a Házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

4. A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a ***példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)*** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

5. A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén, valamint második évfolyam első félévében az osztályfőnök szövegesen minősíti, és azt az elektronikus ellenőrzőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi.

A második évfolyam második félév végén és harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az elektronikus ellenőrzőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

6. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők

a) ***Példás (5)*** az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) ***Jó (4)*** az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;

- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) ***Változó (3)*** az a tanuló, akinek:
- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) ***Hanyag (2)*** az a tanuló, aki:
- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

7. Azt a tanulót, aki képességihez mérten
- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

8. Az iskolai jutalmazás formái.

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:
- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- intézményvezetői dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

c) Az egyes tanévek végén, kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az Iskola közössége előtt vehetnek át.

d) A levelezős tanulmányi versenyeken eredményesen szereplő tanulók dicséretben részesülhetnek.
e) A nem levelezős tanulmányi, művészeti és sportversenyeken, vetélkedőkön eredményesen szereplő tanulók dicséretben részesülhetnek:
   - iskolai és körzeti/területi szintű versenyek: 1-3. hely osztályfőnöki, 4-10. hely szaktanári dicséretben
   - megyei szintű versenyek: 1-3. hely igazgatói, 4-10. hely osztályfőnöki dicséretben
   - országos szintű versenyek: 1-10. hely nevelőtestületi dicséretben
f) Az iskolai ünnepélyeken, előadásokon, bemutatókon színvonalasan szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülhetnek.
g) Év végén a legalább 6 tantárgyi dicséretes, teljesen kitűnő tanulók nevelőtestületi dicséretben részesülnek.
h) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

9. A dicséretet írásba kell foglalni, az elektronikus ellenőrzőbe és naplóba is be kell jegyezni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

10. Azt a tanulót, aki
   - tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
   - vagy a Házirend előírásait megszegi,
   - vagy igazolatlanul mulaszt,
   - vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, fegyelmező intézkedésben lehet részesíteni.

11. Az iskolai fegyelmező intézkedések formái:
   - szaktanári figyelmeztetés;
   - osztályfőnöki figyelmeztetés;
   - osztályfőnöki intés;
   - osztályfőnöki megrovás;
   - intézményvezetői intés;
   - intézményvezetői megrovás;
   - nevelőtestületi intés;
   - nevelőtestületi megrovás.

12. Az iskolai fegyelmező intézkedések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

13. A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:
   - az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;

- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

14. A fegyelmező intézkedést írásba kell foglalni, az elektronikus ellenőrzőbe és naplóba is be kell jegyezni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

15. Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene *a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény* rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

Intézménybe lépés az első évfolyamon

- Megfelelő életkor a Nemzeti Köznevelési Törvény szerint.
- Óvodai szakvélemény az értelmi, testi képességek megfelelő érettségéről.
- Az óvoda és az iskola közötti átmenetet segítő eljárások:
  - tájékoztató szülői értekezlet a leendő első osztályosok szüleinek
  - nyílt napok és bemutató foglalkozások kölcsönös látogatása
  - nagy csoportos óvodások iskola látogatása
  - a leendő első osztályos nevelő látogatása az óvodában.

Magasabb évfolyamra lépés feltételei

A továbbhaladás szempontjából hagyományosan a tanévet tekintjük releváns időszaknak. A továbbhaladáshoz szükséges teljesítmény megállapításában, a szaktárgyi követelményrendszerben a továbbhaladás a feltételeinél meghatározott teljesítmény a mérvadó. A tanév során folyamatos értékelés történik. A továbbhaladásról az osztályozó értekezlet teljes felelősséggel dönt.

- Az előírt tanulmányi követelmények teljesítése legalább elégséges minősítéssel (2. évfolyamtól kezdődően).
- A tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és dönt a tanulók magasabb évfolyamba lépéséről.
- A szülő kérelmére az iskola intézményvezetője engedélyezheti, hogy a tanuló az első évfolyamot megismételje egy alkalommal abban az esetben is, ha egyébként magasabb évfolyamba léphetne.
- A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.
- Ha a tanulónak egy tanítási évben a tanórákról való igazolt vagy igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a törvény szerinti mértéket, a tanítási év végén nem osztályozható. A nevelőtestület engedélyével osztályozó vizsgát tehet, vagy évfolyamot kell ismételnie.

Magasabb iskolafokozatba lépéshez kapcsolódó tevékenységeink

- Iskolánk pályaválasztási felelőse a mindenkori 8. évfolyam osztályfőnöke. Pályaválasztási munkáját minden pedagógus segíti.
- 7. évfolyamtól már intenzív pályaorientációs tevékenység folyik az osztályfőnöki és technika órákon. Ezeken a tanulók, a szülői értekezleteken pedig a szülők ismerhetik meg az egyes pályák, iskolák követelményeit, lehetőségeit.
- Az aktuális jogszabályok által előírt felvételi eljárási rendnek megfelelően jelentkeznek végzős tanulóink a kiválasztott iskolába.
- Pályaválasztásukat segítik: nyílt tanítási napok a középfokú oktatási intézményekben, továbbtanulásra felkészítő szakkörök, tapasztalatszerző találkozások a korábban nálunk végzett diákokkal, üzemlátogatások.

Más iskolából való átvétel

- Iskolánkkal azonos típusú intézményből jövő tanuló esetén elfogadjuk az előző intézmény értékelését.
- Év közbeni iskolaváltáskor abba az osztályba vesszük fel, amilyenből hozzánk érkezett a tanuló (kivételt képez, ha idegen nyelvterületről érkezett). Az elvárható teljesítmény elmaradása esetén felzárkóztató foglalkozások beiktatásával szintre hozzuk a tanuló teljesítményét, feltéve, ha mulasztott óráinak száma lehetővé teszi a továbbhaladást.

AZ ISKOLA HAGYOMÁNYAI

Azon rendezvényeink, melyeket a tanulók, a szülők és a helyi társadalom is igényel és támogat.

Ünnepélyes tanévnyitó.

Nyílt tanítási nap az érdeklődő szülők számára.

Mikulásnapi műsor.

Nyugdíjasok köszöntése.

Karácsonyi ünnepség.

Farsang (jelmezes felvonulás, műsorok, bál, SZM szervezése).

Alsó tagozatos mesemondó- vagy szavalóverseny.

Anyák napi köszöntés.

Nemzeti ünnepeink.

Gyermeknapi program.

Hulladékgyűjtési akciók.

Nyári szabadidős tábor.

Nyelvi tábor a szomszédos Lutzmannsburg község tanulóival közösen.

A fenntartó támogatásával megvalósítható programok:

Erdei iskola.

Iskolai tanulmányi kirándulások (alsó tagozat 1 napos, felső tagozat 3 napos)

Úszásoktatás (4. és 5. évfolyam)

A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

1. Az Iskola a mindennapos testnevelést *a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében* meghatározottak szerint szervezi meg.
2. Ennek alapján
   - az Iskola minden osztályban a következő módon szervezi meg a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében:
     - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
     - *alsó tagozaton egy testnevelés óra kiváltása lehetséges néptánc oktatással, melynek tényét az éves iskolai munkaterv tartalmazza,*
     - valamint kiválthatja más sportági edzéseken való részvétel igazolásával.

3. Az iskola helyi tantervében meghatározottak szerint az 4-5. évfolyamon úszásoktatást szervezünk (9-10 alkalom). (*Szervezési lehetőségek figyelembe véve az összes úszásoktatásra fordítható tanóra szétoszthatóaz adott tanuló 3-4. illetve 5-6. osztálya között. (Módosítás: 2014.09.01)*

A TANTÁRGY ÉS SZAKKÖR VÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Az iskola igazgatója minden tanév áprilisában az osztályfőnökök közreműködésével osztályfőnöki órákon értesíti a szülőket és a tanulókat a következő tanévben választható tantárgyakról, az azt tanító nevelőkről. A tizennegyedik életévét be nem töltött tanuló esetén szülője, a tizennegyedik életévét betöltött tanuló esetén a szülő és a tanuló közösen minden év május 20-ig írásban adhatja le a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését az osztályfőnöknek. A tanuló szülője eddig az időpontig jelzi, hogy a következő tanévtől az egyházi jogi személy által megszervezett hit- és erkölcstan vagy a kötelező erkölcstan órán kíván részt venni a vonatkozó jogszabályok szerint. A tanuló, illetve a szülő az adott tanév kezdetéig az igazgató engedélyével írásban módosíthatja a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését. A vonatkozó jogszabályok szerint a történelmi egyházakkal egyeztetve az órarendben biztosított tanulóink számára a hitoktatás. Az iskolába újonnan beiratkozó tanuló esetében a szülő, illetve a szülő és a tanuló a beiratkozáskor írásban adhatja le a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését az iskola igazgatójának.
A tanulók által választható foglalkozásokról, szakkörökről minden év augusztus 29-ig tájékoztatót küldünk a szülőknek. A tanulói választás határideje minden év szeptember 05. A jelentkezés egy tanévre szól. A választott foglalkozásról igazgatói engedéllyel és csak indokolt esetben lehet kiiratkozni illetve beiratkozni a tanév során. A jelentkezések alapján a KRÉTA rendszerben kialakított csoportokba soroljuk be a tanulókat.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal május hónapban. (A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján került összeállításra.)

2. A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az elektronikus ellenőrző segítségével a szülők tudomására hozzák.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

I. A Pedagógiai program érvényességi ideje

1. Az Iskola előző Pedagógiai programja - 2013. szeptember 1. napjától volt érvényes.
2. Ezt a programot 2014.09.01-én módosítottuk, a szövegtestben megjelölt változásokkal.
3. A következő módosítás érvényessége 2016.09.01. A módosítás a partnerek nevében és címében bekövetkezett változások voltak. Valamint egy óratervi változás az első osztályos német oktatással kapcsolatban. Az alsós munkaközösség javaslatára – a németet tanító pedagógus egyetértésével – az első osztály óratervéből kikerült a német tantárgy, helyette a magyar nyelv és irodalom kapott még egy órát.
4. 2017.03.02-án történt módosítás az etika tantárgy hivatalos elnevezését vezette be a pedagógiai programba.
5. Jelen módosítás, 2019. január 25-én címadatok, intézménynevek és a legitimációs záradékok rendszerezését jelentette.

II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, így ez bármikor felülvizsgálható.

- A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a Pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

III. A pedagógiai program módosítása

1. A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
   - az Iskola intézményvezetője;
   - a nevelőtestület bármely tagja;
   - a nevelők szakmai munkaközösségei;
   - a Szülői Munkaközösség;
   - az Iskola Fenntartója vagy ennek Képviselője.
2. A tanulók a Pedagógiai program módosítását a diákönkormányzati képviselői útján az intézményvezetőnek javasolhatják.
3. A Pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé. A Pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni a szakmai munkaközösségek és a Szülői Munkaközösség véleményét.
4. A Pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra és a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a Fenntartó és a működtető egyetértését.
5. A módosított Pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

IV. A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az Iskola Pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A Pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az Iskola intézményvezetőjétől, intézményvezető-helyettesétől, valamint az Iskola pedagógusaitól – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
3. A Pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
   - az Iskola fenntartójánál vagy ennek Képviselőjénél;
   - az Iskola irattárában;
   - az Iskola nevelői szobájában;
   - az Iskola intézményvezetőjénél;

1. melléklet: Az osztályfőnöki órák helyi tanterve
2. melléklet: Témamodulok tematikája (EFOP-3.2.15-VEKOP-17-2017-00001)
3. melléklet: HELYI TANTERV A 2020-as NAT-hoz

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA ÉS MÓDOSÍTÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK

A Zsirai Általános Iskola Pedagógiai program történet:

- a Szülői Munkaközösség **2013.** év **március** hó **27.** napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.
- a szakmai munkaközösségek **2013.** év **március** hó 27**.** napján tartott üléseiken véleményezték és elfogadásra javasolták.
- a Pedagógiai programot a nevelőtestület 2013. március 27-én elfogadta.
- az intézményvezető, Doroginé Kovács Melinda 2013. március 27-én jóváhagyta.

A Zsirai Általános Iskola Pedagógiai programjának **módosítását**

- a Szülői Munkaközösség **2016.** év **augusztus** hó **28.** napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.
- a szakmai munkaközösségek **2016.** év **augusztus** hó 28**.** napján tartott üléseiken véleményezték és elfogadásra javasolták.
- a Pedagógiai programot a nevelőtestület 2016. augusztus 28-án elfogadta.
- az intézményvezető, Doroginé Kovács Melinda 2016. augusztus 28-án jóváhagyta.

Módosítás 2017.03.02.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (továbbiakban: Rendelet) 74/A. fejezete tartalmazza az állami általános iskolában az etika óra helyett választható hit- és erkölcstan oktatás megszervezésére vonatkozó szabályokat.
A Rendelet 182/B. § 10) bekezdése értelmében „a hit-és erkölcstan tantárgy értékelése és minősítése az Nkt. 54 § (2)-(3) vagy (4) bekezdésének megfelelően az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint történik. Az iskola a tanügyi dokumentumaiban az „Etika/Hit- és erkölcstan” megnevezést használja.”

A fentiek értelmében az erkölcstan tantárgyra vonatkozó bejegyzéseket **etikára javítottam.** A javítást a tantestület a 2017.03.02-án tartott értekezletén elfogadta, az intézményvezető, Doroginé Kovács Melinda pedig ugyanezen a napon jóváhagyta.

Módosítás 2019. január 25.

Az intézményben folyó belső ellenőrzés (2018. december) megállapítása, hogy a pedagógiai programban bizonyos intézményi nevek, címek nem megfelelőek (pl. Tankerület), ezek helyesbítése megtörtént. Pontosításra kerültek a hatályossági megállapítások is.

Módosítás: 2020. június 26.

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő helyi tanterv becsatolása. NAT által meghatározott fogalmak, szabályok pontosítása (tantárgy nevek, műveltségterületek).

Módosítás: 2024. augusztus 26.

Az Oktatási Hivatal által végzett ellenőrzés során jelzett hiányosságok javítása illetve kiegészítése.

Módosítás: 2026. augusztus 28.

Az egyéni haladási ütemterv szerint haladó tanulók értékelése.
A földrajz és biológia óraterv összehangolása a tananyag tartalmak illeszkedése céljából

A fentiekben részletezett, egybeszerkesztett Pedagógiai program hatálybalépési ideje: 2026. augusztus 28.

A Pedagógiai programot

- a Szülői Munkaközösség **2026. augusztus 28.** tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

……
Radics Anita SZM elnök

- a szakmai munkaközösségek **2026. augusztus 28.** tartott üléseiken véleményezték és elfogadásra javasolták.

…….. ……
Nyikosné Zsupponits Beatrix mk-vez. Balogh Tiborné mk-vez.

Pedagógiai programot a nevelőtestület 2026. augusztus 28. elfogadta.

……
Dr. Kovácsné Molnár Ágnes
nevelőtestület képviselője

A Pedagógiai programot az intézményvezető 2026. augusztus 28. jóváhagyta.

Ezzel a Pedagógiai program 2026. augusztus 28-án hatályba lépett.

……..
Szilágyi János
igazgatóhelyettes az SZMSZ szerinti igazgató

Az aláírások a nyomtatott példányokon szerepelnek.

1. sz. Melléklet

KÖZÖSSÉGI NEVELÉS MŰVELTSÉGTERÜLET

OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRA TANTÁRGY

Az osztályfőnöki órák helyi tanterve 5-8. évfolyamon – heti 1-1 óra

b) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- A Házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

c) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 6-án, október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Osztálykirándulás előkészítés.

d) Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:

5. évfolyam

Tananyag: **Tanuljunk tanulni** Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekel, amit szívesen csinálok.

Tananyag: **Személyiségünk** Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.

Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: **Test és lélek** Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségese. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. Szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: **Tudni illik** Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: **Családi élet** Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapok, ünnepek).

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: **Közlekedés** Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6. évfolyam

Tananyag: **Gondolkodás, kommunikáció, tanulás** Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkierőt, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: **Személyiségünk** Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való

elfogadására. Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: **Test és lélek** Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiénia. Növekszem, változom.

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: **Tudni illik** Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illemtana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.

Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: **Családi élet** Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia. Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: **Közlekedés** Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: **Test és lélek** Egészség, betegség, fogyatékosság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiénia. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: **Személyiségünk** Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örököltek, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: **Pályaorientáció** Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejteni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: **Közlekedés** A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.

Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: **Tudni illik** Fiúk és lányok, ismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerelem.

Követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása.

8. évfolyam

Tananyag: **Személyiségünk** Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagamról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, énideál, értékek. Önérzet, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akaraterő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, másságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitatkozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életkorok jellemzői.

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: **Pályaorientáció** Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a

stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: **Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok** A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Követelmény: A tanuló tudja: Azonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: **Családi élet** Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezés.

Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

e) Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően

- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnep a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága

- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bírálat, önbírálat
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápolt, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?
- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcban önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapok és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalkori bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különféle tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illem
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érés tudatosítása

- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallás szerepe életünkben,
- Sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés az iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítés otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

2.sz. Melléklet

Az EFOP-3.2.15-VEKOP-17-2017-00001 „A köznevelés keretrendszeréhez kapcsolódó mérési-értékelési és digitális fejlesztések, innovatív oktatásszervezési eljárások kialakítása, megújítása” projekt módszertani fejlesztésének alkalmazása

Az EFOP-3.2.15-VEKOP-17-2017-00001 „A köznevelés keretrendszeréhez kapcsolódó mérési-értékelési és digitális fejlesztések, innovatív oktatásszervezési eljárások kialakítása, megújítása” projekt keretében kidolgozott, és az EFOP – 3.3.5-17-2017-00042 pályázat keretében kipróbált új képzési formák, tartalom és programfejlesztések, programelemek alkalmazása egy-egy ismeretanyag feldolgozásában, mely a tanulók kulcskompetenciáinak fejlesztését célzó informális és nem formális tanulási folyamatokat alkalmaz. Cél az informális és nem formális tanulási folyamatok megjelenése és beágyazódása a formális oktatási rendszerbe, az élménypedagógia módszertan alkalmazása, mely javítja a tanulók eredményességét, támogatja a kompetenciák fejlesztését, elősegítik az iskolai lemorzsolódás csökkenését és az esélykülönbségek mérséklődését.

TÉMAMODULOK:

1. **Művészeti témamodul:**

Tantárgyi kapcsolódás: Magyar nyelv és irodalom, Ének-zene, Vizuális kultúra

Fejlesztendő kompetenciák:
- Kommunikációs kompetenciák
- Társadalmi részvétel és felelősségvállalás kompetenciái
- Személyes és társas kompetenciák
- A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- A gondolkodás kompetenciái
- Digitális kompetenciák
- A tanulás kompetenciái

Tanulási és nevelési célok:

Tanulási cél: A tanulók játékos alkotó tevékenységek formájában kapjanak segítséget abban, hogy megismerjék és megértsék saját érzéseiket, képessé váljanak azok kifejezésére. A különböző művészeti alkotások széleskörű elemzésével, vizuális technikák sokaságának alkalmazásával olyan önismereti tréningen vesznek részt, mely során megismerik és kifejezik valós tulajdonságaikat, vágyaikat.
Az egyéni feladatok során lehetőségük nyílik a saját érzéseikhez és a különböző alkotótevékenységhez, technikákhoz kapcsolódó ismeretanyag mélyítésére. A korosztályuknak szóló szövegek (kortárs szöveg, népmese, állatmese) feldolgozásán keresztül megismerkedhetnek a szövegek nyelvi és formai jellemzőivel, Ezen szövegekkel kapcsolatos művészeti foglalkozásokon keresztül megtanulják jobban kifejezni különböző érzelmeiket, érzéseiket, és képesek lesznek ezeket másokban is felismerni. Gyakorlatra tesznek szert a történetek befogadásában és alkotásában, gyakorolják és alkalmazzák a verbális és vizuális kommunikáció különböző formáit, technikáit.
A gyerekek társas környezetben szabadabban tudják kifejezni érzelmeiket, és a non-formális, informális tanulás során tapasztalatokat szereznek az együttműködésről, a társas alkotó- és előadótevékenység különböző formáiról, fedezik fel az emberi személyiség, a természet (és a világ) sokszínűségét, gazdagságát, változatosságát.

Nevelési cél:
- Megfelelő teret kapjon a csoportban megvalósított alkotó és befogadó tevékenység, mert a csoportos feladatmegoldás segíti az önismeretet és önszabályozást, továbbá a másokra való odafigyelést és elfogadást.

- A produktumok létrehozásával megéljék az alkotó örömöt, mely segít a kreatív gyakorlat felé vezetni a tanulókat.
- Cél, hogy az alkotásélménnyel is összekötött befogadó tevékenység a tanulás sajátos motivációjaként működjön
- Az empátia, a kommunikáció, az együttműködés kompetenciáinak fejlesztésével a művészetet értő, értékelő személyiség fejlődése induljon meg

Várható eredmény:

Az elméleti tudásanyag befogadása mellett a tevékenységek megvalósítása során komplex készségfejlesztés valósul meg. Az értelmi képességek közül a figyelem, az emlékezet, a fantázia és képzelet, a gondolkodási képességek fejlődnek, az ok-okozati összefüggéseket jobban felismerik. Fejlődik a beszédkészségük, mozgáskészségük, kézügyességük, képalkotási készségük, finommotorikus készségük, alkotó fantáziájuk, valamint a szövegértési készségük, önkifejezésük, vizuális, verbális, zenei készségeik, non-verbális kommunikációjuk, kreatív gondolkodásuk. Képesek lesznek összehasonlítani a vágyott és valós érzéseiket, vágyaikat. Fejlődik a realitás érzékük és a döntést hozó képességük is
Mélyebbé válik érdeklődésük a művészetek különböző területei iránt Gyakorlatra tesznek szert a történetek befogadásában, alkotásában, a kreatív, művészeti tevékenységek aktív művelésében, az azokhoz való pozitív viszony kialakításában. A történeteken keresztül megtapasztalhatják a különböző döntések hatásait és következményeit. Értő művészeti viselkedést sajátítanak el. Gyakorlatra tesznek szert az együttműködések, kooperációk során, empátiájuk, toleranciájuk erősödik.

2. Környezetvédelem, természetismeret

Tantárgyi kapcsolódás: Környezetismeret, Természetismeret, Technika, életvitel és gyakorlat

Fejlesztendő kompetenciák:

- Kommunikációs kompetenciák
- Társadalmi részvétel és felelősségvállalás kompetenciái
- Személyes és társas kompetenciák
- A tanulás kompetenciái
- Digitális kompetenciák
- A gondolkodás kompetenciái
- A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Tanulási és nevelési célok:

Tanulási cél, hogy a résztvevők tapasztalatot és ismereteket szerezzenek, megfigyeléseket tegyenek a mindennapi életük önmagukra gyakorolt hatásaival kapcsolatosan, és összehasonlítsák szükségleteiket a rendelkezésre álló erőforrások elosztása terén, miközben változatos ismeretekhez jutnak a világ sokszínűségéről. Megismerjék a globális problémák összefüggéseit, a fenntarthatóság komplexitását, kapcsolatait, ismerjék fel a problémára adható válaszokat.

Nevelési cél:

- Az egyéni hozzáállásuk változzon olyan módon, hogy egy-egy tanuló ismerje meg a saját maga fontosságát is a környezetvédelem témájában, alakuljon ki bennük a szűkebb, illetve tágabb környezetünk iránti felelősségtudat.

- Gyakorolják a mindennapi életünkben felbukkanó döntéseket és tevékeny tapasztalatot szerezzenek.
- Tapasztalják meg a rendszer gondolkozást és a csapatmunkát.

Várható eredmény:

Bővülnek ismereteiket a szűkebb, illetve tágabb környezetünkről, a globális környezeti problémákról.
Fejlődik felelősségvállalási készségük, kommunikációjuk, kritikai gondolkodásuk, digitális kompetenciájuk rendszer szemléletű gondolkodásuk.
A gyerekekben érzékenyebbé válnak a globális, regionális, nemzeti és helyi környezeti problémák iránt, tudatosodik a Föld erejének, kincseinek végessége és megtanulnak ezekkel takarékosan bánni. Életkoruknak megfelelően képessé válhatnak önállóan forrást keresni az őket érdeklő témákban.

3. Sport, egészségre nevelés

Tantárgyi kapcsolódás: Testnevelés és sport, Biológia-egészségtan

Fejlesztendő kompetenciák:

- A tanulás kompetenciái
- Kommunikációs kompetenciák
- Társadalmi részvétel és felelősségvállalás kompetenciái
- Személyes és társas kompetenciák
- A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- A gondolkodás kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Tanulási és nevelési célok:

Tanulási cél az egészségtudatos életmód, helyes táplálkozás jellemzőinek, a testi-lelki egészség tulajdonságainak megismerése, az alapvető lelki tulajdonságok és érzelmek tudatosítása, a mozgásműveltség, mozgáskultúra, a kreativitás, a képzelőerő és a nyelvi képességek fejlesztése.
Különböző mozgásos formákon keresztül a diákok ismerkedjenek meg különböző sportokkal, fejlődjön a mozgásképességük és motorikus képességük, tanulják meg a baleset esetén szükséges helyes magatartási formákat, a segélykérés lehetőségeit.

Nevelési cél:

- A tanulók egészséges szokásainak kialakítása, gyakorlása, készség szinten való alkalmazása, a testi-lelki egészségre nevelés, rendszeres testmozgási igény kialakítása, az ellenálló képesség, edzettség és önismeret fejlesztése.
- A játékok szabályainak betartása, a sportszerű viselkedés alapjainak tanulása, a felelősségtudat erősítése maguk és társaik iránt.

- A mozgásos játékokon keresztül a közös célokért küzdés, a közösségi sikerek együttes és örömteli megélése, ezzel együtt a társas készségek, együttműködés, egymásra figyelés, csoportösszetartozás fejlesztése.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásmódjának kialakítása és a konfliktusok megoldására való képességek fejlesztése
- Környezettudatosság fejlesztése szabadtéren végzett mozgásos feladatokkal

Várható eredmény:

Új ismeretek elsajátítása az egészséges táplálkozás, a testi-lelki egészség, az alapvető érzelmek területén. Megismerik különböző sportágak alapjait, veszélyeit, a balesetmegelőzés és az elsősegélynyújtás alapjait.
Javulnak a gyerekek mozgás-, és motoros képességei, a téri-tájékozódási képességük, nyelvi képességeik, kreativitásuk és képzelőerejük fejlődik. Megtanulják a veszélyhelyzeteket megelőzni és elkerülni. Fejlődik a tanulók együttműködési, konfliktuskezelési és segítségnyújtási képessége.
Felkészíti a gyerekeket az egészséges életmódra a fizikai erőnlét fejlesztésére ösztönző szemléletmóddal. Pozitív hozzáállás alakul ki a testi-lelki egészség-tudatosság témája, a csapatmunka, a közösséghez tartozás iránt. A legváltozatosabb feladathelyzetekben, korosztályának megfelelő szintű kreativitással, képes különböző játékokban aktívan részt venni.

3.sz. Melléklet **HELYI TANTERV – NAT2020**

MŰVELTSÉGTERÜLETEK

Magyar nyelv és irodalom
Idegen nyelv

Matematika
Történelem és állampolgári ismeretek
Etika/Hit- és erkölcstan
Természettudomány és földrajz
Művészetek
Technológia
Közösségi nevelés
Testnevelés és egészségfejlesztés

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM műveltségterület

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM tantárgy
1-4. évfolyam

Az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszának négy évfolyamán a legfontosabb cél a beszéd és az anyanyelven történő kifejezőkészség fejlesztése, az olvasás és az írás stabil megalapozása. A fő hangsúly az alapkészségek fejlesztésén, az értő olvasás kialakításán, a szövegértés és -értelmezés megalapozásán van.
A sikeres óvoda–iskola átmenet, gyengéd átmenet érdekében szükséges a nyelvi, a mozgáskoor-dinációs és egyéb hátrányok iskolakezdéskor történő felmérése, és a hátrányok mértéke szerint a kompenzációs és fejlesztő gyakorlatok: beszédgyakorlatok, téri tájékozódást és mozgáskoordinációt fejlesztő gyakorlatok beépítése a tanórákba. Az olvasás és az írás sikeres elsajátításához elengedhetetlen képességek folyamatos fejlesztése és diagnosztizáló értékelése a köznevelési intézmény feladata.
Az anyanyelvi készségek és képességek, kompetenciák valamennyi tanulási területen meghatározzák a tanuló későbbi előmenetelét. Ezek elégtelen szintje az egyes tantárgyakban megmutatkozó alulteljesítésben, valamint a lemorzsolódásban, a végzettség nélküli iskolaelhagyásban nyilvánulhat meg. A készségfejlesztésnek és felzárkóztatásnak ugyanakkor összhangban kell lennie a korosztályt tipikusan jellemző kognitív fejlődési szinttel, az egyéni képességeknek megfelelő terhelhetőséggel, és a differenciálást is ennek megfelelően kell tervezni.
Az alapozás első szakasza, amelyben hangsúlyos szerepet kap az olvasás- és íráskészség, valamint a szövegértés fejlesztése, a második évfolyam végén zárul. Ebben a szakaszban folyamatos diagnosztizáló és fejlesztő, tanulást támogató értékeléssel kell követni az eltérő beszédkészséggel, nyelvi adottságokkal iskolát kezdő tanulók képességeinek alakulását. A késleltetett írástanítás lehetővé teszi a hosszabb és alaposabb íráselőkészítést és az ehhez kapcsolódó differenciált fejlesztő tevékenységeket.
A tanulási terület legfontosabb tanulási eredménye az olvasás és az írás, mint alaptechnika elsajátítása, valamint
a szövegértéshez és -értelmezéshez szükséges alapkészségek, kompetenciák kialakítása. Az olvasóvá nevelést támogatja a tanulócsoport érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi alkotások közös olvasása, élményszerű feldolgozása.
Az anyanyelvi kompetenciák fejlesztése érdekében a nyelvtani szabályok megismertetése helyett a tanuló kreatív játékos, alkotó jellegű vagy kísérletező feladatokkal, változatos munkaformákban tapasztalja meg a nyelv összefüggéseit, működését.

A tantárgyi készségfejlesztés komplex rendszert alkot azokkal a tantárgyakkal, amelyek a zenei hallást, a ritmuskészséget, a mozgást, a mozgásügyességet, a manuális készségeket, az idő- és térbeli szekvenciák azonosítását és követését, a téri-vizuális és időbeli tájékozódást fejlesztik.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 1–4. évfolyamon Magyar nyelv és irodalomból

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. az életkorának és egyéni adottságainak megfelelő, hallott és olvasott szövegeket megérti;
2. felkészülés után tagolt szöveget érthetően és pontosan olvas hangosan;
3. életkorának megfelelően és adottságaihoz mérten kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál;
4. az életkorának és egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket szóban és írásban;
5. segítséggel egyéni érdeklődésének megfelelő olvasmányt választ, amelyről beszámol;
6. érdeklődésének megfelelően, hagyományos és digitális szövegek által bővíti ismereteit;
7. megfogalmazza saját álláspontját, véleményét;
8. egyéni sajátosságaihoz mérten törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
9. a tanult nyelvi, nyelvtani, helyesírási ismereteket képességeihez mérten alkalmazza;
10. élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegek megismerésével, olvasásával.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM ÓRATERV AZ 1. ÉS 2. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 1-2. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 1. évfolyamra **(8 óra/hét)**		Összes óraszám 2. évfolyamra **(7 óra/hét)**	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
	BESZÉD ÉS OLVASÁS					
1.	Beszéd és kommunikáció	30	15		15	
2.	Betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	60	60	+5	0	
3.	Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése	60	48	+5	12	
4.	Népmesék, műmesék	36	6	+1	30	
5.	Versek, népköltészeti alkotások	28	5	+1	23	
6.	Helyem a közösségben – család, iskola	18	4	+1	14	
7.	Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	25	4	+1	21	
8.	Állatok, növények, emberek	20	4	+1	16	
	ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS					
9.	Óvodából iskolába – írás-előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése	40	40	+6	0	
10.	Írás jelrendszere	40	28		12	
11.	A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó	26	11	+4	15	
12.	A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	25	2	+4	23	
13.	Kisbetű – nagybetű	18	4	+4	14	

14.	A magyar ábécé – a betűrend	18	2	+2	16	
15.	Hangok időtartamának jelentés megkülönböztető szerepe	32	5	+1	27	
16.	Értékelés, egyéb	28	14		14	
Összesen		504	252	+36	252	0
			288		**252**	

Az első évfolyam óraszámához hozzáadtunk 1 órát a szabadon felhasználható órakeret terhére. A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM ÓRATERV A 3. ÉS 4. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 3-4. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 3. évfolyamra **(6 óra/hét)**		Összes óraszám 4. évfolyamra **(6 óra/hét)**	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
	OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS					
1.	Beszéd és kommunikáció	22	11	+1	11	+2
2.	Mesék, történetek	22	13	+2	9	+2
3.	Mondák, regék	30	15		15	+2
4.	Versek, népköltészeti alkotások	25	12	+3	13	
5.	Helyem a világban	25	12	+2	13	
6.	Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	25	12	+2	13	
7.	Állatok, növények, tájak, találmányok	35	15	+1	20	
8.	Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	10	4	+1	6	+2
	NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS					
9.	A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	13	9	+2	4	+5
10.	A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	18	12	+3	6	+4
11.	A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	23	9	+1	14	
12.	Szótő és toldalék, szóelemzés	14	7	+3	7	+3
13.	Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	12	6	+4	6	+3
14.	1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve - kisbetű – nagybetű	18	9	+1	9	+1
15.	2. Tulajdonságokat kifejező szavak	13	9	+1	4	+2
16.	3. Mennyiségeket kifejező szavak	13	4	+4	9	+3

17.	4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	22	11	+3	11	+3
18.	Értékelés, egyéb	20	10	+2	10	+4
Összesen		360	180	+36	180	+36
			216		**216**	

Mindkét évfolyam óraszámához hozzáadtunk 1-1 órát a szabadon felhasználható órakeret terhére.
A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

5-8.évfolyam

Az alapfokú képzés második szakaszában, az 5–8. évfolyamon, a nevelésnek-oktatásnak többszörös feladata és célja van:

- cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát. Megismerjék kultúrájukat, annak gondolati, erkölcsi tartalmait, esztétikai értékeit. Ennek révén szellemileg és érzelmileg is kötődjenek ahhoz. Korosztályuknak megfelelően tudják értelmezni múltjukat, jelen környezetüket, önmagukat. A tanulókat fel kell készíteni arra, hogy ennek a kulturális hagyománynak értői és később formálói legyenek.
- Elengedhetetlen, hogy ebben a képzési szakaszban a tanulók biztos szövegértésre tegyenek szert.
- Őrizzék meg kíváncsiságukat, nyitottságukat, s váljanak olvasó emberekké. Olyan olvasó emberekké, akik a képzési szakasz végére már a művek elsődleges jelentése mögé látnak, azaz többféle olvasási és értelmezési stratégiával rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni. Össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket az olvasott, hallott vagy a digitális szövegek tartalmával, képesek meglátni és kiemelni az összefüggéseket.
- Cél a gondolkodásra tanítás – a tanulók kíváncsiságának és alkotókedvének megtartásával.
- A tantárgy tanításának kiemelt célja a tanulók műveltségi szintjének folyamatos növelése, melynek révén korosztályuknak, érettségüknek megfelelő ismeretekkel rendelkeznek, s ezeket az ismereteket rendszerben látják, értelmezni tudják azokat.
- Kreativitásuk olyan szintű fejlesztése, hogy az általuk tanult műfajokban, szövegtípusokban – a magyar nyelv és helyesírás szabályait tudatosan alkalmazva – képesek legyenek rövid szövegeket alkotni. Fejlődjék szókincsük, kifejezőkészségük. Az egyéni képességeikhez mérten tagolt, rendezett, áttekinthető írásképpel, egyértelmű javításokkal alkossanak megfelelő tartalmú és szerkezetű, hagyományos és digitális fogalmazásokat. Fejlődjék digitális kompetenciájuk.
- Cél, hogy a diákok különböző kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban is helyesen, szabatosan ki tudják fejezni önmagukat. Az anyanyelvi ismeretek mindenekelőtt a nyelvhasználat tudatosítását és fejlesztését szolgálják, ide értve a tudatos szövegértési stratégiák kialakítását és a kommunikációs helyzethez illő megnyilatkozást, a toleráns nyelvhasználatot.
- Ismerjék a tananyag által előírt memoritereket, azokat értőn elő tudják adni.

- Elérendő cél az önfejlesztés igényének kialakítása a tanulókban. Az irodalmi művek sokfélesége biztosítja kíváncsiságuk felkeltését és megtartását, önmaguk megértésének lehetőségét.
- Kiemelt feladat a tanulók segítése a tanulás tanulásában.

A magyar nyelv és az irodalom tantárgy fejlesztési céljai jórészt összehangolhatók: az alaptantervben meghatározott hat fő fejlesztési területből (anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek; irodalmi kultúra, irodalmi ismeretek szövegértés; szövegalkotás; olvasóvá nevelés; mérlegelő gondolkodás, véleményalkotás) négy mindkét tantárgy keretében fejleszthető.
Az 5–6. évfolyamon az anyanyelvi kultúra oktatásában alapvető cél és feladat az alsóbb évfolyamokon megalapozott szövegértés, szövegalkotás képességének továbbfejlesztése, újabb technikák, stratégiák megismerése és alkalmazása.
Kiemelt cél a tanulók szövegalkotási képességének fejlesztése: tudjanak fogalmazni különböző kommunikációs helyzeteknek megfelelő szóhasználatú és jelentésű szövegtípusokban, gyakorolják a szövegalkotást. Folyamatosan fejlődjék íráskészségük, helyesírásuk.
Fontos cél, hogy a tanítási szakasz két éve alatt megalapozó tudást szerezzenek anyanyelvükről, törekedjenek arra, hogy anyanyelvüket szóban és írásban színvonalasan, a szövegkörnyezetnek és korosztályuknak megfelelően használják. Továbbá fejlődjék ki az igényük a pontos és szabatos nyelvhasználatra.
A tudatos nyelvhasználat alapja az anyanyelv ismerete, a grammatikai ismeretek szövegközpontú elsajátítása. Ezek birtokában lehetséges a nyelvhasználattal kapcsolatos gyakorlati képességek fejlesztése. A hagyományos grammatikaoktatást szövegbe ágyazottan, a szövegek értelmezésében, a szövegalkotásban érdemes elsajátítaniuk.
Az 5-6. évfolyam nyelvtanoktatása elsősorban a helyesírás tudatosítására, a szövegértésre, a hagyományos és digitális kommunikáció-fejlesztésre összpontosít, illetve a nyelvi rendszer megismerésének kezdeti szakaszára (hangok, szavak, szóelemek). A nyelvi oktatás középpontjában a szövegértés és a szövegalkotás tanítása áll.
A nyelvi rendszer megismerése és tudatosítása tovább folytatódik. Kitüntetetett cél a magyar nyelv írásban és szóban történő helyes használatára való törekvés, továbbá a szövegértés és szövegalkotás gyakoroltatása.
Az 5–6. osztály irodalomoktatásának alapvető célja, hogy megőrizze és tovább szélesítse az alsó tagozaton megalapozott szépirodalmi érdeklődést és tudást. A tanulók olyan szövegekkel találkoznak, amelyek témáiknál fogva hozzájárulnak személyiségük kibontakozásához, fejlődéséhez, tudatosítják nemzetükhöz, kisebb közösségükhöz tartozásukat, továbbá, amelyek megőrzik kíváncsiságukat, játékosságukat s olvasó, gondolkodó, közösségük iránt elkötelezett emberekké teszik őket. Mindezekben a drámajátéknak mint anyagfeldolgozási módnak kitüntetett szerepe van.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 5-8. évfolyamon Magyar irodalomból

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:
1. elolvassa a kötelező olvasmányokat, és saját örömére is olvas;
2. megérti az irodalmi mű szövegszerű és elvont jelentéseit;
3. a tanult fogalmakat használva beszámol a megismert műről;

4. megismeri és elkülöníti a műnemeket, illetve a műnemekhez tartozó főbb műfajokat, felismeri és megnevezi azok poétikai és retorikai jellemzőit;
5. összekapcsol irodalmi műveket különböző szempontok alapján (téma, műfaj, nyelvi);
6. elkülöníti az irodalmi művek főbb szerkezeti egységeit;
7. összehasonlít egy adott irodalmi művet annak adaptációival (film, festmény, stb.);
8. felismeri, és bemutatja egy adott műfaj főbb jellemzőit;
9. az irodalmi szövegek befogadása során felismer és értelmez néhány alapvető nyelvi-stilisztikai eszközt: szóképek, alakzatok stb.;
10. a megismert epikus művek cselekményét összefoglalja, fordulópontjait önállóan ismerteti;
11. elkülöníti és jellemzi a fő- és mellékszereplőket, megkülönbözteti a helyszíneket, az idősíkokat, azonosítja az előre- és visszautalásokat;
12. felismeri és a szövegből vett példával igazolja az elbeszélő és a szereplő nézőpontja közötti eltérést;
13. a szövegből vett idézetekkel támasztja alá, és saját szavaival fogalmazza meg a lírai szöveg hangulati jellemzőit, a befogadás során keletkezett érzéseit és gondolatait;
14. azonosítja a versben a lírai én különböző megszólalásait, és elkülöníti a mű szerkezeti egységeit;
15. felismeri a tanult alapvető rímképleteket (páros rím, keresztrím, bokorrím), és azonosítja az olvasott versek ritmikai, hangzásbeli hasonlóságait és különbségeit;
16. ismer és felismer néhány alapvető lírai műfajt;
17. szöveghűen, értőn mondja el a memoriterként tanult lírai műveket;
18. drámai műveket olvas és értelmez, előadásokat, feldolgozásokat megnéz (pl.: mesedráma, vígjáték, ifjúsági regény adaptációja);
19. a nemzeti hagyomány szempontjából meghatározó néhány mű esetén bemutatja a szerzőhöz és a korszakhoz kapcsolódó legfőbb jellemzőket.

MAGYAR IRODALOM ÓRATERV AZ 5. ÉS 6. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-6. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 5. évfolyamra **(2,5 óra/hét)**		Összes óraszám 6. évfolyamra **(2,5 óra/hét)**	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
	IRODALOM					
1.	Család, otthon, nemzet – kisepikai alkotások (mese, monda, mítosz) és lírai alkotások	**18**	18			
2.	Petőfi Sándor: János vitéz	**14**	14	+14		
3.	Szülőföld, táj – lírai és kisepikai alkotások	**8**	8			
4.	Prózai nagyepika – ifjúsági regény 1. Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk	**10**	10	+2		
5.	Egy szabadon választott meseregény elemzése	**4**	4	+2		
6.	Hősök az irodalomban	**10**			10	
7.	Arany János: Toldi	**16**			16	+8
8.	Szeretet, hazaszeretet, szerelem	**11**			11	
9.	Prózai nagyepika – ifjúsági regény 2. - Gárdonyi Géza: Egri csillagok	**12**			12	+5

10.	Szabadon választott világirodalmi ifjúsági regény	**5**			5	+5
11.	Értékelés	**8**	4		4	
12.	SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET: értékelés, felzárkóztatás, elmélyítés, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására	**28**	14		14	
Összesen		144	72	18	72	18
			90		**90**	

Mindkét évfolyam óraszámához hozzáadtunk 0,5-0,5 órát a szabadon felhasználható órakeret terhére.
A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

MAGYAR IRODALOM ÓRATERV A 7. ÉS 8. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra (**2 óra/hét**)		Összes óraszám 8. évfolyamra (**2 óra/hét**)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
	IRODALOM					
1.	I. Korok és portrék	50	50			
2.	A középkor	3	3			
3.	Reneszánsz, humanizmus, reformáció	11	11			
4.	Irodalmunk a 17–18. században	4	4			
5.	Klasszicizmus és romantika	32	32			
6.	II. Magyar vagy világirodalmi ifjúsági regény	4	10			
8.	III. Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század első felében	27			35	
9.	Líra a 20. század első felének magyar irodalmában	14			20	
10.	Epika a 20. század első felének magyar irodalmában	11			13	
11.	„Vérző Magyarország” - Trianon	2			2	
12.	IV. Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század második felében	18			18	
13.	Líra a 20. század második felének magyar irodalmában	12			12	
14.	Epika a 20. század második felének magyar irodalmában	4			4	
15.	Dráma a 20. század második felének magyar irodalmában	2			2	
16.	V. A 20. századi történelem az irodalomban (II. világháború, holokauszt, romaholokauszt, a kommunista diktatúra áldozatai, 1956)	6			6	
17.	VI. Szórakoztató irodalom	3			3	

18.	SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET: értékelés, felzárkóztatás, elmélyítés, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására	28	8		6	
19.	ÉRTÉKELÉS	8	4		4	
Összesen		144	72	0	72	0
			72		**72**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 5-8. évfolyamon Magyar nyelvből

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. elkülöníti a nyelv szerkezeti egységeit, megnevezi a tanult elemeket;
2. ismeri a magyar hangrendszer főbb jellemzőit és a hangok kapcsolódási szabályait. Írásban helyesen jelöli;
3. funkciójuk alapján felismeri és megnevezi a szóelemeket és szófajokat;
4. a szövegben felismer és funkciójuk alapján azonosít alapvető és gyakori szószerkezeteket (alanyos,
határozós, jelzős, tárgyas);
5. szerkezetük alapján megkülönbözteti az egyszerű és összetett mondatokat;
6. felismeri és elemzi a főbb szóelemek mondat- és szövegbeli szerepét, törekszik helyes alkalmazásukra;
7. megfigyeli és elemzi a mondat szórendjét, a szórendi változatok, valamint a környező szöveg kölcsönhatását;
8. érti és megnevezi a tanult nyelvi egységek szövegbeli szerepét;
9. felismeri és megnevezi a főbb szóalkotási módokat: szóösszetétel, szóképzés, néhány ritkább szóalkotási mód;
10. tanári irányítással, néhány szempont alapján összehasonlítja az anyanyelv és a tanult idegen nyelv
sajátosságait;
11. megfigyeli, elkülöníti és funkciót társítva értelmezi a környezetében előforduló nyelvváltozatokat
(nyelvjárások, csoportnyelvek, rétegnyelvek);
12. felismeri és megnevezi a nyelvi és nem nyelvi kommunikáció elemeit;
13. használja a digitális kommunikáció eszközeit, megnevezi azok főbb jellemző tulajdonságait;
14. megfigyeli és értelmezi a tömegkommunikáció társadalmat befolyásoló szerepét;
15. felismeri a kommunikáció főbb zavarait, alkalmaz korrekciós lehetőségeket;
16. alkalmazza az általa tanult nyelvi, nyelvtani, helyesírási, nyelvhelyességi ismereteket;
17. ismeri és alkalmazza helyesírásunk alapelveit: kiejtés, szóelemzés, hagyomány, egyszerűsítés;
18. társai és saját munkájában a tanult formáktól eltérő, gyakran előforduló helyesírási hibákat felismeri és javítja;

19. etikusan és kritikusan használja a hagyományos papíralapú, illetve a világhálón található és egyéb digitális adatbázisokat.

MAGYAR NYELV ÓRATERV AZ 5. ÉS 6. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-6. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 5. évfolyamra **(2 óra/hét)**		Összes óraszám 6. évfolyamra **(2 óra/hét)**	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
	MAGYAR NYELV					
1.	A kommunikáció alapjai	6	6			
2.	Helyesírás, nyelvhelyesség – játékosan	8	8			
3.	Állandósult szókapcsolatok	5	5			
4.	A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek	20	28			
5.	Hangalak és jelentés	6	6			
6.	Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban	13	10		6	
7.	Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben: a mondatokban és a szövegben. A szófajokhoz kapcsolódó helyesírási, nyelvhelyességi, szövegalkotási, szövegértési tudnivalók	46			56	
8.	Könyv- és könyvtárhasználat, a kultú helyszínei	4	2		2	
9.	Értékelés	8	4		4	
10.	SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET: felzárkóztatás, elmélyítés, értékelés	28	3		4	
Összesen		144	72	0	72	0
			72		**72**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

MAGYAR NYELV ÓRATERV A 7. ÉS 8. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret	Összes óraszám 7. évfolyamra **(1,5 óra/hét)**	Összes óraszám 8. évfolyamra **(2 óra/hét)**

		7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
	MAGYAR NYELV					
1.	A kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése	5	5			+5
2.	**Mondat a szövegben – egyszerű mondat részei, mellérendelő szószerkezet**	12	12	+18		+7
3.	**A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, szóalkotási módok – játékos feladatokkal**	10	10			
4.	Könyvtárhasználat	2			2	
5.	Készüljünk a felvételire!	10			10	+6
6.	Szövegértés, szövegalkotás	3	4		3	+4
7.	Összetett mondat a szövegben	8			12	+5
8.	Nyelvtörténet, nyelvrokonság – játékosan	4			4	+4
9.	Szabadon felhasználható: felzárkóztatás, elmélyítés, tehetséggondozás évfolyamonként 7–7 óra	14	3		3	+5
10.	Értékelés	4	2		2	
Összesen		72	36	+18	36	36
			54		**72**	

A hetedik évfolyam óraszámához hozzáadtunk 0,5 órát, a nyolcadik évfolyamon pedig 1,0 órát a szabadon felhasználható órakeret terhére.
A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

Matematika műveltségterület

MATEMATIKA tantárgy

A matematika tanulásának legfontosabb célja, hogy a tanuló:

1. megtapasztalja a matematika értékeit, hasznosságát, szépségét;
2. megismerje a matematikai gondolkodás természetét és a matematika alapvető sajátosságait;
3. fejlessze a szövegértését, a szövegalkotó és absztrakciós képességét a matematika nyelvének és szimbólumainak szóbeli és írásbeli alkalmazása során;
4. fejlessze a számolási készségét, a modellezési, a problémamegoldó és döntési képességét;
5. fejlessze a logikus, pontos, kreatív, mérlegelő, stratégiai és rendszerező gondolkodását;
6. alkalmazható tudásra tegyen szert.

MATEMATIKA 1-4.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 1–4. évfolyamon

Az alapfokú képzés első évfolyamát kezdő, jellemzően 6-7 éves kisiskolások gondolkodása konkrétumokhoz kötött. A tanuló matematikai tartalmú tevékenységei során alakulnak az ismeretei és formálódik a gondolkodása, amelyet az egyedi tapasztalatokból kiemelkedő jellemzők (tulajdonságok és összefüggések) megismerése vezet majd az általánosítások és az absztrakció felé. Az 1–4. évfolyamon a matematika műveléséhez szükséges ismeretek kialakítása, a matematikai – a számfogalomhoz, a számérzékhez, a mentális számegyeneshez kapcsolódó – képességek kibontakoztatása, az alapkészségek kialakítása alapvető feladat úgy, hogy a spirálisan épülő tananyag fogalmai egy megértett, jól működtethető ismeretrendszert alapozzanak meg.

A matematika tanulásának alapvető módszere a valóságon alapuló, személyes, cselekvő tapasztalatszerzés, amely a különböző érzékszervek bevonásával, mozgással, valamint szemléletükben és matematikai tartalmukban egyaránt változatos eszközök használatával, játékokkal valósul meg.

Ebben az alapozó nevelési-oktatási szakaszban a matematika egységes és széles alapozását a további lépések átgondolt megtervezésével kell megvalósítani. A tevékenységek során működő alkotó gondolkodásnak kiemelt szerepe van a megértésben. A tárgyi tevékenységek és a kapcsolódó változatos képi ábrázolások alapozzák meg a későbbi absztrakciót. A konkrétumokhoz való sokszori vissza-visszalépések során alakulnak a matematikai fogalmak, összefüggések és eljárások. Ezek alapozzák meg a felső tagozaton és középiskolában megjelenő szimbolikus gondolkodást.

A tanuló ebben a nevelési-oktatási szakaszban találkozik olyan egyszerű problémákkal, amelyek megoldásában szerepet játszik a megfigyelés, az értelmezés, az összefüggések felfedezése, ezáltal fejlődik gondolkodása, problémamegoldó képessége. Már a rendszerező készségek fejlődésének kezdeti fázisában is képes a lehetőségek megkülönböztetésére, azok rendszerezett felsorolására. Alsó tagozaton az új elemeket tartalmazó, problémát jelentő helyzetek nagyrészt örömteli tevékenységekben, játékos helyzetekben merülnek fel, a tanuló így gyakorolhatja, alkalmazhatja megszerzett ismereteit, fejlesztheti problémamegoldó, rendszerező és döntési képességeit. Elkezdi megtapasztalni, hogy a matematika segítségével hogyan lehet leírni a közvetlen környezete természeti, vizuális, technikai jelenségeit, tevékenységeit.

A matematikai nevelés szoros kapcsolatban van a zenei, mozgásos és nyelvi fejlesztéssel.

A mindennapi kommunikáció során a tanuló fokozatosan tanulja meg és alkalmazza a matematika nyelvét, a relációszókincset, a viszonyok kifejezését. Kezdetben megmutatással, rajzzal, mozgással, saját szavakkal közli gondolatait, és ezt lehet fokozatosan egyre pontosabbá, szakszerűbbé tenni.

A tanuló fokozatosan tanulja meg a kooperatív tevékenységek során az együttműködést, egymás elfogadását. Kérdéseket tesz fel, meghallgatja, megfigyeli a választ, mások véleményét; a tévedéseket tolerálja; ezekkel párhuzamosan érvelni tanul saját véleménye mellett.
Szükséges a tanulók egyéni szintjének, adottságainak, képességeinek megfelelő differenciálása. Ennek formája a tevékenykedtetés, az eszközhasználat megválasztása, a többszintű problémafelvetés, a digitális tananyagok által kínált fejlesztő lehetőségek alkalmazása, az időbeli korlátok kiiktatása, a segítségnyújtás, a páros vagy csoportos munka szervezése és az értékelés.
A tanuló a digitális eszközöket lehetőség szerint már ebben a nevelési-oktatási szakaszban a tanulás, gyakorlás szolgálatába állítja: a műveletek, a problémamegoldás gyakorlására számítógépes fejlesztő játékokat használ.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 1–4. évfolyamon Matematikából

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:
1. tudatos megfigyeléseket tesz a környező világ tárgyaira, ezek viszonyára vonatkozóan;
2. tájékozódik a környező világ mennyiségi és formai világában;
3. megérti a tanult ismereteket és használja azokat a feladatok megoldása során;
4. a környezetében lévő dolgokat szétválogatja, összehasonlítja és rendszerezi egy-két szempont alapján;
5. jártas a mérőeszközök használatában, a mérési módszerekben;
6. helyes képzete van a természetes számokról, érti a számnevek és számjelek épülésének rendjét;
7. helyesen értelmezi az alapműveleteket tevékenységekkel, szövegekkel, és jártas azok elvégzésében fejben és írásban;
8. megfigyeli jelenségek matematikai tartalmát, és le tudja ezeket írni számokkal, műveletekkel vagy geometriai alakzatokkal;
9. életkorának megfelelően eligazodik környezetének térbeli és időbeli viszonyaiban;
10. érti a korának megfelelő, matematikai tartalmú hallott és olvasott szövegeket;
11. megszerzett ismereteit digitális eszközökön is alkalmazza.

MATEMATIKA ÓRATERV AZ 1. ÉS 2. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 1-2. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 1. évfolyamra **(5 óra/hét)**		1.évf.össz.	Összes óraszám 2. évfolyamra **(5 óra/hét)**		2.évf.össz.
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -		Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	
1.	Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	8	4	1	5	4	1	5
2.	Rendszerezés, rendszerképzés	8	4		4	4		4
3.	Állítások	8	4		4	4		4
4.	Problémamegoldás	8	4		4	4		4
5.	Szöveges feladatok megoldása	11	4	1	5	7	1	8
6.	Szám és valóság kapcsolata	19	12		12	7		7
7.	Számlálás, becslés	12	6		6	6		6
8.	Számok rendezése	12	6		6	6		6
9.	Számok tulajdonságai	18	9		9	9		9
10.	Számok helyi értékes alakja	10	4		4	6		6
11.	Mérőeszköz használata, mérési módszerek	20	10		10	10		10
12.	Alapműveletek értelmezése	20	10	10	20	10	10	20
13.	Alapműveletek tulajdonságai	16	8		8	8		8
14.	Szóbeli számolási eljárások	20	10	10	20	10	10	20
15.	Fejben számolás	18	9	1	10	9	1	10
16.	Alkotás térben és síkon	8	4	1	5	4	1	5
17.	Alakzatok geometriai tulajdonságai	12	6		6	6		6
18.	Transzformációk	6	3		3	3		3
19.	Tájékozódás térben és síkon	8	4		4	4		4
20.	Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	18	9	10	19	9	10	19
21.	Adatok megfigyelése	6	3		3	3		3
22.	Valószínűségi gondolkodás	6	3		3	3		3
23.	Értékelés, egyéb	16	8	2	10	8	2	10
Összesen		288	144	+36	180	144	+36	180
			180			**180**		

Mindkét évfolyam óraszámához hozzáadtunk 1-1 órát a szabadon felhasználható órakeret terhére.
A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

MATEMATIKA ÓRATERV AZ 3. ÉS 4. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 3-4. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 3. évfolyamra **(4 óra/hét)**		Összes óraszám 4. évfolyamra **(5 óra/hét)**		4.évf. össz.
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	
1.	Válogatás, halmazok alkotása, vizsgálata	6	3		3		3
2.	Rendszerezés, rendszerképzés	10	5		5		5
3.	Állítások	8	4		4		4
4.	Problémamegoldás	10	5		5		5
5.	Szöveges feladatok megoldása	16	8		8	2	10
6.	Szám és valóság kapcsolata	8	4		4		4
7.	Számlálás, becslés	10	5		5		5
8.	Számok rendezése	6	3		3		3
9.	Számok tulajdonságai	17	7		10		10
10.	Számok helyi értékes alakja	12	6		6		6
11.	Mérőeszköz használata, mérési módszerek	20	10		10	2	12
12.	Alapműveletek értelmezése	6	3		3	1	4
13.	Alapműveletek tulajdonságai	8	4		4	1	5
14.	Szóbeli számolási eljárások	12	6		6		6
15.	Fejben számolás	15	5		10		10
16.	Írásbeli összeadás és kivonás	12	10		2	10	12
17.	Írásbeli szorzás és osztás	12	10		2	10	12
18.	Törtrészek	10	2		8	2	10
19.	Negatív számok	6	2		4	2	6
20.	Alkotás térben és síkon	12	6		6		6
21.	Alakzatok geometriai tulajdonságai	12	6		6		6
22.	Transzformációk	8	4		4		4
23.	Tájékozódás térben és síkon	6	3		3	2	5
24.	Összefüggések, kapcsolatok, szabályszerűségek felismerése	18	9		9	2	11
25.	Adatok megfigyelése	6	3		3		3
26.	Valószínűségi gondolkodás	6	3		3		3
27.	Értékelés, egyéb	16	8		8	2	10
Összesen		288	144	0	144	+36	180
			144		**180**		

A negyedik évfolyam óraszámához hozzáadtunk 1 órát a szabadon felhasználható órakeret terhére.
A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

MATEMATIKA 5-8.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon

Az alapfokú képzés első, a matematikai alapkészségek kialakítását legfőbb célként megjelölő nevelési-oktatási szakaszát követően az 5–8. évfolyamon a matematika tanulása-tanítása során a tudástartalmak fokozatosan válnak egyre elvontabbá. A konkrét tárgyi tevékenységekből kiindulva a képi szemléltetések, ábrázolások mellett megjelennek a szimbolikus modellek. A tanuló a fogalmak, jelenségek elemzése útján eljut azok megértésen alapuló meghatározásához, a definíciók előkészítése során tulajdonságokat, sejtéseket fogalmaz meg, s kialakul a megoldást alátámasztó indoklás igénye. Felismeri a matematika kisebb egységeinek belső struktúráját.

A tanítás fő módszere továbbra is a felfedeztetés, a konkrét tevékenységből, játékból, hétköznapi szituációból fakadó indukció. A tanulási tevékenység és problémamegoldás során a tanulót ösztönözni kell egyszerű problémák felfedezésére, megfogalmazására és a mindennapi életből vett szöveges problémák matematikai szempontú értelmezésére. A tanuló konkrét helyzetek megoldására képi és szimbolikus modelleket, stratégiákat alkalmaz és alkot, ezáltal fejlődik problémamegoldó és problémaalkotó képessége. A kombinatív képességek területén a lehetőségek strukturált felsorolásából fokozatosan kialakulnak a rendszerezést segítő konkrét eszközök, stratégiák alkalmazásának készségei.

Felső tagozatban az ismert számok köre bővül a törtekkel és a negatív számokkal úgy, hogy a tanuló ezekkel műveleteket tud végezni. A tanulás-tanítás egyik lényeges elvárása, hogy a különböző, szöveggel, számokkal megadott matematikai szituációk képi, majd szimbolikus modelljeinek bevezetése fokozatos legyen. A tanuló a megismert szimbólumokkal egyszerű műveleteket végez, ismeri ezek tulajdonságait.

Az 5–8. évfolyamon a természettudományi, a digitális technológiai és a gazdasági ismeretek tanulási-tanítási tartalmakban való megjelenése lehetővé teszi a matematika alkalmazhatóságának, hasznosságának bemutatását.

Fejlődnek a tanuló készségei a matematikai kommunikáció terén is. A matematikai kifejezéseket helyesen használja, a fogalmakat értelmezi, megmagyarázza, gyakorlati helyzetekben jól alkalmazza. Ismereteit összefoglalva prezentálni tudja.

A tanuló a közös munkában tevékenyen részt vesz. Eseti feladatokban és projektekben mások véleményét elfogadja, és ha különbözik a véleményük, igyekszik érvekkel meggyőzni társait.

Az új fogalmak, magasabb szintű absztrakciót igénylő tudástartalmak bevezetésekor az egyéni adottságokhoz, ismeretekhez alkalmazkodó differenciálás biztosítja a megfelelő tempójú haladást annak a tanulónak, akinél ezek a lépések hosszabb időt, több szemléltetést igényelnek. Ezzel a lassabban haladó tanuló sem veszíti el érdeklődését és reményét a matematika megértése iránt.

A matematikai fejlesztő játékok és a számítógép, illetve más digitális eszközök mellett a tanuló megismerkedik olyan matematikai szoftverekkel, amelyek a matematikai tudást és a digitális kompetenciákat együtt fejlesztik.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban az ellenőrzés, értékelés csak a tanult ismeretek alkalmazására terjed ki.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 5-8. évfolyamon Matematikából

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. rendelkezik a matematikai problémamegoldáshoz szükséges eszközrendszerrel, melyet az adott problémának megfelelően tud alkalmazni;

2. felismeri a hétköznapi helyzetekben a matematikai vonatkozásokat, és ezek leírására megfelelő modellt használ;
3. megfogalmaz sejtéseket, és logikus érveléssel ellenőrzi azokat;
4. helyesen használja a matematikai jelöléseket írásban;
5. olvassa és érti az életkorának megfelelő matematikai tartalmú szövegeket;
6. tanulási módszerei változatosak: szóbeli közlés, írott szöveg és digitális csatornák útján egyaránt képes az ismeretek elsajátítására;
7. matematikai ismereteit össze tudja kapcsolni más tanulásterületeken szerzett tapasztalatokkal;
8. matematikai ismereteit alkalmazza a pénzügyi tudatosság területét érintő feladatok megoldásában.

MATEMATIKA ÓRATERV AZ 5. ÉS 6. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-6. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 5. évfolyamra **(4 óra/hét)**		Összes óraszám 6. évfolyamra **(4 óra/hét)**	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Halmazok	10	5		5	
2.	Matematikai logika, kombinatorika	10	5		5	
3.	Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek	20	10		10	
4.	Alapműveletek természetes számokkal	16	11		5	
5.	Egész számok; alapműveletek egész számokkal	18	10		8	
6.	Közönséges törtek, tizedes törtek, racionális számok	18	10		8	
7.	Alapműveletek közönséges törtekkel	18	9		9	
8.	Alapműveletek tizedes törtekkel	14	7		7	
9.	Arányosság, százalékszámítás	20	8		12	
10.	Egyszerű szöveges feladatok	20	8		12	
11.	A függvény fogalmának előkészítése	10	5		5	
12.	Sorozatok	8	4		4	
13.	Mérés és mértékegységek	16	8		8	
14.	Síkbeli alakzatok	18	8		10	
15.	Transzformációk, szerkesztések	20	10		10	
16.	Térgeometria	16	8		8	
17.	Leíró statisztika	10	5		5	
18.	Valószínűség-számítás	10	5		5	
19.	Ismétlés, értékelés	16	8		8	
Összesen		288	144	0	144	0
			144		**144**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

MATEMATIKA ÓRATERV AZ 7. ÉS 8. ÉVFOLYAMRA

10	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra **(3,5 óra/hét)**		Összes óraszám 8. évfolyamra **(3 óra/hét)**	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Halmazok, számhalmazok	12	6	+4	6	
2.	Matematikai logika, kombinatorika, gráfok	18	7		11	
3.	Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök	18	9		9	
4.	Arányosság, százalékszámítás	22	12	+4	10	
5.	Szöveges feladatok előkészítése	16	8	+4	8	
6.	Szöveges feladatok	22	10		12	
7.	A függvény fogalmának előkészítése	12	6		6	
8.	Síkbeli alakzatok	20	10	+2	10	
9.	Transzformációk, szerkesztések	20	10		10	
10.	Térgeometria	20	12	+4	8	
11.	Leíró statisztika	12	6		6	
12.	Valószínűség-számítás	12	6		6	
13.	Ismétlés, értékelés	12	6		6	
Összesen		216	108	18	108	0
			126		**108**	

A hetedik évfolyam óraszámához hozzáadtunk 0,5 órát a szabadon felhasználható órakeret terhére.
A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület

TÖRTÉNELEM tantárgy

A tanulási terület a történelem, az állampolgári ismeretek, valamint a hon- és népismeret tantárgyakat foglalja magában. Középpontjában az emberi civilizáció – és annak részeként a magyarság – által létrehozott kulturális, társadalmi, politikai és gazdasági eredmények bemutatása, emberek és közösségeik viszonyának tanulmányozása áll.

TÖRTÉNELEM 5-8.

A történelemtanulás célja, hogy a tanuló:

1. alapvető ismereteket szerezzen a magyarság, a magyar nemzet és Magyarország, az európai civilizáció, valamint az emberiség múltjáról;
2. a megszerzett ismeretek által erős, határozott magyar identitással rendelkezzen, és így a magyarságot egyszerre tekintse a történelem során kialakult emberi közösségnek, valamint természetes vonatkoztatási pontnak;
3. elsajátítsa a közös kulturális kód leglényegesebb elemeit (szimbólumok, történelmi személyek, történetek, fogalmak, alkotások);
4. képes legyen a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről árnyalt, megalapozott véleményt alkotni, illetve ezek alakításában cselekvően részt vállalni;
5. ismerje a demokratikus államszervezet működését, a jogállamiság elveit, az emberi jogokat, és legyen tisztában állampolgári jogaival és kötelességeivel;
6. képes legyen a társadalmi viszonyok és folyamatok értelmezésére;
7. ismerje a piacgazdaság működésének elveit, előnyeit és hátrányait, lehetőségeit, valamint veszélyeit, és ismereteit alkalmazni tudja saját döntései meghozatala során.

A történelemtanulás célja továbbá, hogy a tanulóban:

1. kialakuljon a magyar nemzet és az emberiség története során megnyilvánuló kiemelkedő emberi teljesítmények iránti tisztelet, a történelmi tragédiák áldozatainak szenvedése iránti együttérzés és méltó megemlékezés igénye;
2. kialakuljon az európai civilizációs identitás is, amely az antikvitás, a zsidó-keresztény kultúra, valamint a polgári jogrend alapértékeire épül;
3. kialakuljon a demokratikus elkötelezettség, amely alapvető értéknek tartja a többségi döntéshozatalt, az emberi jogokat, valamint az állampolgári jogokat és kötelességeket;
4. kialakuljon a társadalmi felelősség, szolidaritás és normakövetés, amely alapvető értéknek tartja a közösség iránti elköteleződést, valamint az egyéni választási lehetőségeket;
5. kialakuljon az egyéni kezdeményezőkészség és felelősségvállalás, amely egyszerre tartja alapvető értéknek a szabadságot és a felelősséget, valamint a közösség számára a fenntarthatóság, az élhető élet biztosítását.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon

A tantárgy sajátosságából következően jellemző a kronológiai rendezőelv, de ez a tanulás-tanítás egyes szakaszaiban nem élvez kizárólagosságot. A magyar történelmet jellemzően kontinuitásában, az egyetemes történelmet szigetszerűen, csak a legjelentősebb, illetve a nemzeti történelemre hatást gyakorló eseményeken keresztül láttatja.

A történelemtanulás ugyan az ötödik évfolyamon kezdődik, de iskolai előzményekre is támaszkodik; az 1–4. évfolyamon elsajátított kompetenciákra éppúgy, mint az alsó tagozat

történelmi tárgyú olvasmányaira, illetve a tanulónak a nemzeti ünnepek iskolai megünneplése és az emléknapok nyomán keletkező tudására.
Az életkori sajátosságoknak megfelelően az 5–6. évfolyamon konkrét élethelyzetek, szokások képszerű bemutatása, történetek elmesélése, azaz a történettanításon alapuló történelemtanítás jellemző, amely a történelmi tudatosság és szemlélet kialakítását alapozza meg. A tantervi témák nagyobb részét történeti korok szerint beágyazott életmód-történeti és portré típusú témakörök adják. Előbbiek a régmúlt korok embereinek életét mutatják be egy-egy konkrét, ám tipikus település mikrovilágán, illetve az ezekhez kapcsolódó történeteken keresztül. Utóbbiak a magyar történelem néhány kiemelkedő személyiségének életét, munkásságát és történelmi jelentőségét dolgozzák fel. A tanítási folyamatban az egyetemes és a magyar történelem integráltan jelenik meg.
Az egyetemes történelem általánosan jellemző jelenségei, folyamatai elsősorban magyar példákon keresztül kerülnek bemutatásra. Az életmódtörténetet és a történelmi portrékat olyan témák egészítik ki, amelyek a mondák és legendák világát, a kereszténységet, illetve egy-egy korszak hadviselését és világképét dolgozzák fel.
A 7–8. évfolyamra a tanuló formálódó absztrakt gondolkodása és az ok-okozati összefüggések jobb megértése jellemző, s ez megengedi, hogy a tananyag alapvetően kronologikus elrendezésű legyen, ami a legalkalmasabb a mai világot meghatározó 19–20. századi folyamatok értelmezésére. Az egyetemes és a magyar történeti témák vegyesen, korszakokhoz köthető témakörökbe rendezve jelennek meg. Kisebb mértékben, de továbbra is jellemző, hogy az általános jelenségeket a magyar történelem példáin keresztül mutatjuk be. Az eseménytörténetet a tanítási időszak végén egy tematikus egység (Együttélés a Kárpát-medencében), illetve több szintetizáló témakör egészíti ki. Utóbbiak hosszmetszeti jellegűek: a demokrácia, demográfia, a valamint egyes kiemelt régiók történetét tekintik át kezdetektől napjainkig, valamint külön témakörként szerepel a Mérlegen a magyar történelem, amely hazánk múltjának közös értékelésére ad lehetőséget. Ezen témakörök legfőbb célja a négy év alatt tanultak áttekintése mellett a bennük szereplő témáknak magasabb szintű, szintetizáló értelmezése.
Az általános iskolai történelemtanulásban a történetmesélés, a képszerűség és a tevékenység-központú megközelítés a témák kiválasztásának, illetve feldolgozásának egyaránt fontos vezérelve.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 5-8. évfolyamon Történelemből

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:
1. alapvető ismeretekkel rendelkezik a magyar nemzet, Magyarország és az európai civilizáció és Földünk legfontosabb régióinak múltjáról és jelenéről;
2. képes a múlt és jelen alapvető társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól, jelenségeiről véleményt alkotni;
3. megérti, hogy minden történelmi eseménynek és folyamatnak okai és következményei vannak;
4. ismeri a közös magyar nemzeti, az európai, valamint az egyetemes emberi civilizáció kulturális örökségének, kódrendszerének legalapvetőbb elemeit;
5. különbséget tud tenni a múltról szóló fiktív történetek és a történelmi tények között;

6. megérti és méltányolja, hogy a múlt viszonyai, az emberek gondolkodása, értékítélete eltért a maitól;
7. alapvető ismereteket szerez a demokratikus államszervezetről, a társadalmi együttműködés szabályairól és a piacgazdaságról.

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanulóban:

1. kialakul a múlt iránti érdeklődés;
2. megerősödik benne a nemzeti identitás és hazaszeretet érzése; büszke népe múltjára, ápolja hagyományait, és méltón emlékezik meg hazája nagyjairól;
3. kialakulnak az európai civilizációs identitás alapelemei;
4. kialakulnak a társadalmi felelősség és normakövetés, az egyéni kezdeményezőkészség és a hazája, közösségei és embertársai iránti felelősségvállalás, az aktív állampolgárság, valamint a demokratikus elkötelezettség alapelemei.

TÖRTÉNELEM ÓRATERV 5-6. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-6. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 5. évfolyamra (**2,5 óra/hét**)		Összes óraszám 6. évfolyamra (**2,5 óra/hét**)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Személyes történelem	7	7			
2.	Fejezetek az ókor történetéből	13	13	7		
3.	A kereszténység	5	5			
4.	A középkor világai	13	13	7		
5.	Képek és portrék az Árpád-kor történetéből	20	20	4		
6.	Képek és portrék a középkori magyar állam virágkorából	10			10	3
7.	Új látóhatárok	11			11	4
8.	Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből	14			14	3
9.	Élet a kora újkori Magyarországon	6			6	
10.	Forradalmak kora	5			5	5
11.	A magyar nemzeti ébredés és polgárosodás kora	15			15	3
12.	Évente két mélységelvű téma	17	10		7	
13.	Értékelés	8	4		4	
Összesen		144	72	+18	72	+18
			90		**90**	

Mindkét évfolyam óraszámához hozzáadtunk 0,5-0,5 órát a szabadon felhasználható órakeret terhére.
A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

TÖRTÉNELEM ÓRATERV 7-8. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra **(2 óra/hét)**		Összes óraszám 8. évfolyamra **(2 óra/hét)**	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	A modern kor születése	5	5			
2.	A dualizmus kora: felzárkózás Európához	7	7			
3.	Az első világháború és következményei	11	11			
4.	Totális diktatúrák	5	5			
5.	A Horthy-korszak	9	9			
6.	A második világháború	10	10			
7.	A megosztott világ	5	5			
8.	Magyarország szovjetizálása	10	10			
9.	A forradalomtól az ezredfordulóig	20			20	
10.	Együttélés a Kárpát-medencében	8			8	
11.	Népesedés és társadalom	5			5	
12.	A demokratikus állam	7			7	
13.	Régiók története	14			14	
14.	Mérlegen a magyar történelem	8			8	
15.	Két mélységelvű téma	12	6		6	
16.	Értékelés	8	4		4	
Összesen		144	72	0	72	0
			72		**72**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK tantárgy

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK 8. ÉVFOLYAM

Az állampolgári ismeretek tanulásának célja, hogy a tanuló:

1. megértse a jogérvényesülés és a jogi, erkölcsi normák társadalmi jelentőségét, hogy képes legyen egyensúlyt teremteni a közösség érdekei és az egyén törekvései között;
2. ismerje a demokratikus jogállam felépítését és működését, hogy tájékozott, a közügyek iránt érdeklődő személyiséggé válhasson;
3. nevezze meg a magyar nemzettudat sajátosságait, értse meg a nemzeti identitás jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából is;
4. ismerje lakóhelye kulturális és néprajzi értékeit, váljék élményalapúvá lokálpatriotizmusa, személyiségébe épüljenek be a nemzeti közösséghez tartozás emocionális összetevői; mélyüljön el hazaszeretete;
5. értse meg a haza védelmének fontosságát, ismerje meg, hogy a honvédelem milyen feladatköröket foglal magában, és milyen kötelezettséget ró minden magyar állampolgárra;
6. sajátítsa el azokat az ismereteket és készségeket, amelyek a mindennapi életben való tájékozódását segítik;
7. segítséget kapjon a felnőtt szerepekre való felkészüléséhez, hogy életpályáját, jövőjét megalapozottan tervezhesse meg;
8. törekedjék a generációk közötti kapcsolat kialakítására, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítésére;
9. értse meg a környezeti és gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság jelentőségét a mindennapi életben, az egyén, a család, a település, a régió és az állam szintjén, valamint globális perspektívában is;
10. támpontokat kapjon ahhoz, hogy pénzügyi döntéseit körültekintően és megalapozottan hozhassa meg;
11. szemléletét problémamegoldó attitűd jellemezze, fejlődjék rendszerszemlélete, nyitottá váljon javaslatok megfogalmazására, tervek, tervezetek elkészítésére;
12. fejlessze a konstruktív alkalmazkodáson alapuló hiteles és hatékony kommunikációs készségeit;
13. megtapasztalja a társas együttműködés közösségformáló szerepét, és felismerje társadalmi jelentőségét;
14. az információk szerzéséhez és rendszerezéséhez, fotógalériák összeállításához, beszámolók elkészítéséhez használja az infokommunikációs eszközöket.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői a 8. évfolyamon

Az állampolgári ismeretek tantárgy tevékenységei révén segíti a tanuló szocializációját: tájékozódását a mindennapi életben, felelős állampolgárrá válását, egyúttal felkészülését a felnőtt szerepekre.

A tanuló tapasztalataira és élményeire építve a 8. évfolyamon a tantárgy keretében vizsgálja saját társadalmi környezetét, lakóhelyének intézményeit.

Tudatosul benne, hogy a jogérvényesülés feltételezi a normakövető magatartást is. A közösen kiválasztott témák és a minden résztvevő által elfogadott szabályrendszer alapján megrendezett viták, vitanapok nemcsak az érvek-ellenérvek ütköztetésére alkalmasak, hanem végső soron a politikai kultúra megalapozását is jelenthetik.

A családhoz, a lakóhelyhez, a kortárscsoporthoz, az iskolához és a nemzethez mint közösségekhez való kapcsolódás, a velük történő azonosulás a tanulási tevékenységek sokféle lehetőségét biztosítják. A tanuló megtanulja a másik ember életének, értékeinek, gondolatainak tiszteletben tartását, erősödik benne az empátia, kialakul benne az emberi cselekedetek okai megismerésének igénye. A tantárgy elősegíti az előítéletek csökkentését és a nemzedékek közötti kapcsolat és párbeszéd erősítését. Az igazságszolgáltatás és az alapvető ellátórendszerek funkciójának és működésének bemutatásával, a mindennapi ügyintézésben való jártasság megalapozásával is segíti a tanuló társadalmi integrációját, felkészülését a felnőtt szerepekre.
A fenntarthatósági szemlélet alakítása elsősorban a családi háztartásra, a környezettudatos életvitel kialakítására vonatkozik, ugyanakkor elősegíti a globális problémák kontextusban történő értelmezését is.
A pénzügyi tudatosság fejlesztése elősegíti, hogy a tanuló pénzügyeit megfontoltan intézze, és tudatos fogyasztóvá váljon.
Az állampolgári ismeretek tantárgy lehetőséget biztosít az egyéni és a társas tanulásra is, amelyek egyaránt fejlesztik a szociális kompetenciákat és az önismeretet.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) a 8. évfolyamon Állampolgári ismeretekből

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:
1. megérti a család, mint a társadalom alapvető intézményének szerepét, és értelmezi jellemzőit.
2. lokálpatriotizmusa megerősödik, személyiségébe beépülnek a nemzeti közösséghez tartozás, a hazaszeretet emocionális összetevői.
3. ismeri a demokratikus jogállam működésének alapvető sajátosságait, alapvető kötelezettségeit.
4. jártasságot szerez mindennapi ügyeinek intézésében.
5. saját pénzügyeiben tudatos döntéseket hoz.

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK ÓRATERV 8. ÉVFOLYAM

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 8. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Család; a családi szocializáció jellemzői, a hagyományos családmodell	4	4	
2.	A család gazdálkodása és pénzügyei	3	3	
3.	Településünk, lakóhelyünk megismerése	6	6	
4.	Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségeink	6	6	
5.	A magyar állam alapvető intézményei, az állam szerepe a gazdaságban	5	5	
6.	Mindennapi ügyintézés; felkészülés a felnőttkori szerepekre, feladatokra	4	4	
7.	A fogyasztóvédelem alapjai	3	3	
8.	A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és szociális ellátás	3	3	
9.	Értékelés	2	2	
Összesen		36	36	0
			36	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

HON ÉS NÉPIMERET tantárgy
HON- ÉS NÉPISMERET 6. ÉVFOLYAM

A hon- és népismeret tanulásának célja, hogy a tanuló:

1. felfedezze, hogy a nemzedékeken át létrehozott közösségi tradíció közel hozza a múltat, és segít eligazodni a jelenben, egyben irányt mutat a jövő számára is;
2. megértse, hogy a néphagyomány az általános emberi értékek hordozója, ezért ismerete az általános műveltség része;
3. megalapozza saját nemzeti önismeretét, megértse a nemzeti identitás jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából egyaránt;
4. indíttatást kapjon a szűkebb és tágabb szülőföld, a magyar nyelvterület hagyományainak és történelmi emlékeinek felfedezésére;
5. megismerje szűkebb környezete nemzeti értékeit, mintát kapjon a lokálpatriotizmus élményszerű kifejezésére;
6. nyitottá váljon a velünk élő nemzetiségek, a szomszéd és rokon népek, a világ többi népének értékei iránt;
7. mintát kapjon a hagyományos férfi és női szerepekre való felkészüléshez, hogy a klasszikus családmodell alapjait el tudja sajátítani;
8. megismerje az önellátó és a városi életmód jellemzőit, szokáselemeit;
9. elsajátítson népi játékokat, népdalokat, köszöntő és színjátékszerű népszokásokat;
10. megismerje a magyarság és a Magyarországon élő nemzetiségek népművészetét, népszokásait.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon

A hon- és népismeret tartalmazza a népünk kulturális örökségére leginkább jellemző sajátosságokat, nemzeti kultúránk nagy múltú elemeit, a magyar néphagyományt. Teret biztosít azoknak az élményszerű egyéni és közösségi tevékenységeknek, amelyek a család, az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megbecsüléséhez, a velük való azonosuláshoz vezetnek. Segíti az egyéni, családi, közösségi, nemzeti azonosságtudat és a hazaszeretet kialakítását. Megalapozza és áthatja a különböző tanítási területeket.

Rendszerezett ismeretanyagként pedig lehetőséget teremt a magyar népi kultúra értékein keresztül a saját és a különböző népek kultúráinak megismerésére, a környezet értékeit megbecsülő és védő magatartás, illetve a szociális érzékenység kialakítására.

A tanuló felfedezi, hogy a nemzedékek során át létrehozott közösségi hagyomány összeköti őt a múlttal, segít neki eligazodni a jelenben, és irányt mutat a jövőre nézve. Felismeri, hogy az emberiség évezredek óta felhalmozódott tapasztalatai a legegyszerűbb, és éppen ezért a legfontosabb mindennapi kérdésekre adott gyakorlati válaszok tárházát alkotják. Megérti, hogy a néphagyomány az általános emberi értékek hordozója is, ezért ismerete az általános műveltséghez tartozik.

A tantárgy megalapozza a tanuló nemzeti önismeretét, nemzettudatát, a tevékeny hazaszeretetet. Tudatosítja a tanulóban, hogy először minden népnek a saját hagyományát, nemzeti értékeit kell megismernie, hogy azután másokét – a nemzetiségek, a szomszéd- és rokon népek, a világ többi népének kultúráját –, az egyetemes értékeket, a köztük lévő kölcsönhatást is megérthesse. Ösztönöz a szűkebb és tágabb szülőföld, a magyar nyelvterület és a Kárpát-medence hagyományainak és történelmi emlékeinek felfedezésére, a még emlékezetből felidézhető vagy élő néphagyományok gyűjtésére. Bővíti a tanuló

művelődéstörténeti ismereteit, ösztönzi a hagyományőrzést, népi kultúránk, nemzeti értékeink megbecsülését. Értékrendjével hozzájárul a tanuló értelmi, érzelmi, etikai és esztétikai neveléséhez, a természettel való harmonikus kapcsolata kialakításához és a társadalomba való beilleszkedéséhez.

A tanítás során – pedagógiai és néprajzi szempontok szerint kiválasztott hon- és népismereti, néprajzi forrásanyagok felhasználásával – minél több lehetőséget kell teremteni a néphagyományok élményszerű megismerésére. Törekedni kell a tanuló cselekvő és alkotó részvételére a tanulás során, hogy tapasztalati úton, személyes élményeken keresztül jusson el az elméleti ismeretekig, az összefüggések meglátásáig. Az ismeretek megszerzésében fontos szerepet kap a tanulók kooperatív csoportokban történő együttműködése is.

A pedagógusnak az oktatási folyamat során törekednie kell az önszabályozó tanulás kialakítására, a tanulási folyamat koordinálására. Ismeretközvetítő tevékenysége mellett a hangsúly a segítő-támogató szerepkörre kerül. A tanulási területen belül a távoli ismeretek közötti összefüggések felkutatását elősegítő feladatok, az aktív tanulási formák és a változatos tanulásszervezési módok alkalmazása elősegíti az alkalmazásképes tudás megszerzését, és segíti a motivált tanulás fenntartását. A tanulócsoportok részére ajánlott, választható projektek lehetővé teszik egy-egy témakör komplex megismerését, élményszerű feldolgozását, az ismeretek többféle kontextusban való vizsgálatát.

A hon- és népismeret tantárgy bemutatja a régebbi korok városi és falusi életét, középpontba helyezve a mindennapi tevékenységeket és az ünnepi szokásokat, valamint ezek táji eltéréseit. Az ismeretkörnek a lokális értékek megismerése ad keretet.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) a 6. évfolyamon Hon- és népismeretből

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. képessé válik a nemzedékek közötti párbeszédre;
2. megismeri Magyarország és a Kárpát-medence kulturális hagyományait, tiszteletben tartja más kultúrák értékeit;
3. ismeri és adekvát módon használja az ismeretkör tartalmi kulcsfogalmait;
4. az önálló ismeretszerzés során alkalmazni tudja az interjúkészítés, a forráselemzés módszerét;
5. képes az együttműködésre csoportmunkában, alkalmazza a tevékenységek lezárásakor az önértékelést és a társak értékelését.

HON- ÉS NÉPISMERET ÓRATERV 6. ÉVFOLYAM

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 6. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Az én világom	6	6	
2.	Találkozás a múlttal	20	20	
3.	Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink	8	8	
9.	Értékelés	2	2	
Összesen		36	36	0
			36	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

ETIKA / HIT- ÉS ERKÖLCSTAN MŰVELTSÉGTERÜLET
ETIKA/HIT- ÉS ERKÖLCSTAN tantárgy

Az etika tantárgy tanulásának célja, hogy a tanuló:
1. olyan tartalmakat kapjon, amelyek segítik saját értékrendjének gazdagításában, és az alapvető értékek emberi életben betöltött szerepének megértésében;
2. tisztelettel tekintsen az életre, az emberi méltóságra;
3. az európai, a nemzeti hitvilág megismerése során tekintse át, hogy a vallás mit tart értékesnek az emberi viszonyulások tekintetében;
4. támogatást kapjon a kultúra elemeinek elsajátítása során;
5. legyen képes céltudatos, felelősségteljes, alaposan mérlegelt döntések meghozatalára;
6. törekedjen tudatos, cselekvő magatartásra, életvezetésre, közösségi felelősségvállalásra;
7. sajátítsa el a közös kulturális kód leglényegesebb elemeit: szimbólumok, történelmi személyek, történetek, fogalmak, alkotások;
8. fejlessze társas-lelkületi készségeit, öntudatos gondolkodását, jövőképét.

Célja továbbá, hogy a tanulóban:
9. kialakuljon a magyar nemzet és az emberiség története során megnyilvánuló kiemelkedő emberi teljesítmények iránti tisztelet, a történelmi tragédiák áldozatainak szenvedése iránti együttérzés és méltó megemlékezés igénye;
10. kialakuljon az európai civilizációs identitás is, amely az antikvitás, a zsidó-keresztény kultúra, valamint a polgári jogrend alapértékeire épül;
11. kialakuljon a demokratikus elkötelezettség, amely alapvető értéknek tartja a többségi döntéshozatalt, az emberi jogokat, valamint az állampolgári jogokat és kötelességeket;
12. kialakuljon a társadalmi felelősség, szolidaritás és normakövetés, amely alapvető értéknek tartja a közösség iránti elkötelezettséget, valamint az egyéni választási lehetőségeket;
13. kialakuljon az egyéni kezdeményezőkészség és felelősségvállalás, amely egyszerre tartja alapvető értéknek a szabadságot és a felelősséget, valamint a közösség számára a fenntarthatóság, az élhető élet biztosítását.

ETIKA / HIT- ÉS ERKÖLCSTAN 1-4.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 1–4. évfolyamon
Az 1–4. évfolyamon a tanuló kognitív fejlődésére művelet előtti és konkrét műveleti szakaszok egyaránt jellemzőek. Az erkölcsi normák és szabályok keletkezésének magyarázatában, a tevékenységek motivációjában és a transzcendens hit fejlődésében is nagy szerepet kap a tanuló által elfogadott tekintélyszemély véleménye, viselkedési mintája; ugyanakkor a jó-rossz cselekedetek elbírálásában már megjelennek a tettek – egyénre és környezetére vonatkoztatott következmények mérlegelése is. Az éntudat és önismeret fejlődésében a pszichológiai én kibontakozásának folyamata kezdődik el.
A pedagógus által vezetett, érdeklődés alapján kialakított tanulói csoportokban a megbeszélések funkcionális tevékenységekkel, mesékkel, történetekkel, csoportos önismereti játékokkal, zenével, képzőművészettel és drámajátékkal gazdagodnak. Az egyéni és a csoportos feladatok megtervezésénél és kivitelezésénél digitális eszközöket is alkalmaznak.
Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 1-4. évfolyamon Etika / Hit- és erkölcstanból
A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:
1. azonosítja saját helyzetét, erősségeit és fejlesztendő területeit, és ennek tudatában rövid távú célokat tartalmazó tervet tud kialakítani saját egyéni fejlődésére vonatkozóan;
2. felismeri a hatékony kommunikációt segítő és akadályozó verbális és nonverbális elemeket és magatartásformákat;
3. törekszik az érzelmek konstruktív és együttérző kifejezésmódjainak alkalmazására;

4. felismeri az egyes cselekvésekre vonatkozó erkölcsi szabályokat, viselkedése szervezésénél figyelembe veszi ezeket;
5. törekszik szabadságra, alkalmazkodásra, bizalomra, őszinteségre, tiszteletre és igazságosságra a különféle közösségekben;
6. felismeri saját lelkiismerete működését;
7. pozitív attitűddel viszonyul a nemzeti és a nemzetiségi hagyományok, a nemzeti ünnepek és az egyházi ünnepkörök iránt;
8. érdeklődést tanúsít a gyermeki jogok és kötelezettségek megismerése iránt a családban, az iskolában és az iskolán kívüli közösségekben;
9. megfogalmazza gondolatait az élet néhány fontos kérdéséről és a róluk tanított elképzelésekkel kapcsolatosan;
10. erkölcsi fogalomkészlete tudatosodik és gazdagodik, az erkölcsi értékfogalmak, a segítség, önzetlenség, tisztelet, szeretet, felelősség, igazságosság, méltányosság, lelkiismeretesség, mértékletesség jelentésével;
11. megismeri az élet tiszteletének és a felelősségvállalásának az elveit, hétköznapi szokásai alakításánál tekintettel van társas és fizikai környezetére.

ETIKA / HIT- ÉS ERKÖLCSTAN ÓRATERV 1-2. ÉVFOLYAM

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 1-2. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 1. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 2. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Éntudat – Önismeret	10	5		5	
2.	Család – Helyem a családban	12	6		6	
3.	Helyem az osztály közösségében	12	6		6	
4.	A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban	10	5		5	
5.	A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében	12	6		6	
6.	Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére	12	6		6	
7.	**Rendszerezés, ellenőrzés**	4	2		2	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

ETIKA / HIT- ÉS ERKÖLCSTAN ÓRATERV 3-4. ÉVFOLYAM

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 3-4. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 3. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 4. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Éntudat – Önismeret	10	5		5	
2.	Család – Helyem a családban	12	6		6	
3.	Helyem az osztály közösségében	12	6		6	
4.	A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – Helyem a társadalomban	10	5		5	
5.	A természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében	12	6		6	
6.	Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére	12	6		6	
7.	**Rendszerezés, összefoglalás …**	4	2		2	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

ETIKA / HIT- ÉS ERKÖLCSTAN 5-8.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon

Az 5–8. évfolyamon tanulók kognitív fejlődésére a fejlettségi szintek heterogenitása következtében a konkrét műveleti és a formális műveleti szakaszok sajátosságai egyaránt jellemzőek. A normák megállapításában, cselekedetek elbírálásában, a büntetés megállapításának mértékében a tekintély helyét átveszik a közös megegyezésen alapuló szabályok, az erkölcsi ítéletekben megjelenik a cselekvő szándékának megítélése. Az adott kortárscsoportnak és a tanuló által elfogadott tekintélyszemélynek való megfelelés motiváló ereje mellett megjelenik az aktuális csoportnormák megkérdőjelezése, az igazságosság hiányának felismerése is.

Az éntudat és önismeret fejlődésének következtében kialakul a saját érzelmek és gondolatok megfigyelése és ellenőrzése. A szükségletek szabályozása tekintetében az 5–6. évfolyamokhoz tartozó, jellemzően 11–12 éves tanulók énfejlődését a kapcsolatok által szerzett tapasztalatok uralják. A tanuló számos helyzetben változtatja társas identitását, ami a saját szükségletek társas elvárásoknak való alávetéséhez is vezethet. A hit fejlődésében még a csoport többségének értékrendjéhez való igazodás dominál, de már megkezdődik az önálló identitás kialakítása is.

Az érzelemszabályozás területén a feltétel nélküli elfogadás igénye a családtól a kortárscsoport irányába mozdul el. Különbség jelenik meg a fiúk és lányok között az érzelmek elrejtésének és kinyilvánításának szabályozásában. A fiúk szocializációjában egyre jelentősebb szerepet kap a félelem és a szomorúság elrejtésének igénye, mert ezeknek az érzelmeknek a kinyilvánítása az

erőtlenség kifejezéseként is értelmezhető. Serdülőkorban a szociális készségek alapvető elemét képező empátia fejlődésére jellemző, hogy határai jelentősen kitágulnak, mert a serdülő fogékonnyá válik a társadalmi életben megnyilvánuló igazságtalanságokra. A személyes kapcsolatokban a fiúk a lányokkal szemben úgy szocializálódnak, hogy az érzelmeiket titkolják, és elsősorban a kognitív empátia kinyilvánításával ápolják személyes kapcsolataikat.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 5-8. évfolyamon Etika / Hit- és erkölcstanból

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:
1. fogalmi rendszerében kialakul az erkölcsi jó és rossz, mint minősítő kategória, az erkölcsi dilemma és az erkölcsi szabályok fogalma, ezeket valós vagy fiktív példákhoz tudja kötni;
2. erkölcsi szempontok alapján vizsgálja személyes helyzetét; etikai alapelvek és az alapvető jogok szerint értékeli saját és mások élethelyzetét, valamint néhány társadalmi problémát;
3. környezetében felismeri azokat a személyeket, akiknek tevékenysége példaként szolgálhat mások számára; ismeri néhány kiemelkedő személyiség életművét, és elismeri hozzájárulását a tudomány, a technológia, a művészetek gyarapításához, nemzeti és európai történelmünk alakításához;
4. azonosítja saját szerepét a családi viszonyrendszerben, felismeri azokat az értékeket, amelyek a család összetartozását, harmonikus működését és az egyén egészséges fejlődését biztosítják;
5. felismeri saját és mások érzelmi állapotát, az adott érzelmi állapotot kezelő viselkedést tud választani; a helyzethez igazodó társas konfliktus-megoldási eljárás alkalmazására törekszik;
6. elfogadó attitűdöt tanúsít az eltérő társadalmi, kulturális helyzetű vagy különleges bánásmódot igénylő tanulók iránt;
7. véleményt formál a zsidó keresztény, keresztyén értékrenden alapuló vallások erkölcsi értékeiről, feltárja, hogy hogyan jelennek meg ezek az értékek az emberi viselkedésben a közösségi szabályokban;
8. a személyes életben is megvalósítható tevékenységeket végez, ami összhangban van a teremtett rend megőrzésével, a fenntartható jövővel;
9. strukturált önmegfigyelésre alapozva megismeri személyiségének egyes jellemzőit, saját érdeklődési körét, speciális pályaérdeklődését.

ETIKA / HIT- ÉS ERKÖLCSTAN ÓRATERV 5-6. ÉVFOLYAM

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-6. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 5. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 6. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Éntudat – Önismeret	10	10			
2.	Család – Helyem a családban	12	12			
3.	Társas tudatosság és társas kapcsolatok – Helyem a társas-lelkületi közösségekben	12	12			
4.	A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – helyem a társadalomban	10			10	
5.	A természet rendjének megőrzése, a fenntartható jövő	12			12	

6.	Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére	12			12	
7.	Értékelés	4	2		2	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

ETIKA / HIT- ÉS ERKÖLCSTAN ÓRATERV 7-8. ÉVFOLYAM

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 8. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Éntudat – Önismeret	10	10			
2.	Család – Helyem a családban	12	12			
3.	Társas tudatosság és társas kapcsolatok – Helyem a társas-lelkületi közösségekben	12	12			
4.	A társas együttélés kulturális gyökerei: Nemzet – helyem a társadalomban	10			10	
5.	A természet rendjének megőrzése, a fenntartható jövő	12			12	
6.	Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére	12			12	
7.	Értékelés	4	2		2	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

IDEGEN NYELV MŰVELTSÉGTERÜLET

NÉMET NYELV tantárgy

Idegen nyelv tanulás alapelvei:
Társadalmi szinten az élő idegen nyelvek használható tudása és az idegen nyelvi kommunikáció csökkenti az esélyhátrányokat, és növeli az információk egyenlő elérésének esélyét. Az élő idegen nyelvek mindezeken túl lehetőséget kínálnak a nemzetközi kapcsolatépítésre és a tanulási célú mobilitásra is.
Az élő idegen nyelv tanításának célja, hogy a tanuló:
1. a jelen és a jövő valós és életszerű igényeinek megfelelő, hagyományos és digitális csatornákon is alkalmazható nyelvtudást szerez intézményes keretek között legalább egy idegen nyelvből;
2. a nyelvi ismeretek felépítésén, valamint a nyelvi alapkészségeken túl elsajátít interkulturális, szociolingvisztikai és pragmatikai készségeket is, melyek segítségével nyelvi eszköztárát valódi kommunikációs helyzetekben hatékonyan és megfelelően tudja alkalmazni;
3. felhasználja az adott idegen nyelven szerzett tudást, a nyelvtanulás során megismert stratégiákat ismeretszerzésre, szórakozásra, személyes és szakmai céljai elérésére;
4. pozitívan viszonyul a nyelvekhez és a nyelvtanuláshoz;
5. megismeri és megérti az adott nyelvet használó embereket és kultúrákat, és erre építve nyitottabb, érdeklődőbb és tájékozottabb lesz;
6. célnyelven közvetíti hazája kulturális értékeit, a magyar nép történetének legfőbb állomásait;
7. elsajátít nyelvtanulási stratégiákat, és aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válik;
8. megérti, hogy mivel minden élő idegen nyelv folyamatosan változik, megszerzett ismereteit és használatukat folyamatosan fejlesztenie kell ahhoz, hogy megfeleljen a mindenkori kommunikáció során fellépő igényeknek;
9. eléri a 6. évfolyam végére a KER szerinti A1, a 8. évfolyam végére pedig az A2 nyelvi szintet a tanult első idegen nyelvből;

NÉMET NYELV 2-4. ÉVFOLYAM

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői a 2-4. évfolyamon
A kisgyermekkori idegen nyelvi fejlesztés legfontosabb céljai közé a kedvező nyelvtanulási attitűd kialakítása, illetve a motiváció megteremtése és fenntartása tartozik. A nyelvtanulás első szakaszában a gyermek megismerkedik az idegen nyelvek létezésével, a nyelvtudás fontosságával, és bepillantást nyer a célnyelvi kultúrákba. A szelíd nyelvi nevelés élményalapú és tevékenységközpontú, fő célja a nyelv és a nyelvtanulás megszerettetésén túl a nyelvtanulás mindennapokban betöltött szerepének megértése és a célnyelvi kultúrák megismerése. Az önálló nyelvtanulóvá válás során a tanuló megismerkedik olyan alapvető tanulási stratégiákkal, amelyek segítségével képessé válik nyelvtudását folyamatosan fejleszteni és fenntartani, valamint az aktív nyelvtanulást megalapozni. A tanulási folyamat során szerzett siker növeli és fejleszti az önbizalmat, önismeretet, önértékelést és az együttműködési hajlandóságot.
Az idegen nyelv tanulásának kezdeti szakasza alapvetően nem elvárás-központú, hanem tevékenység- és élményalapú. A hangsúly a szóbeliségen, a játékosságon és az életkornak, illetve nyelvi szintnek megfelelő kommunikáció megvalósulásán van. A gyermekbarát, vizuális elemekben gazdag, szemléletes tanulási környezet, valamint az irányító pozitív tanári viszonyulás segítségével a tanuló megérti, hogy már kevés nyelvtudását is fel tudja használni valós helyzetekben.

Az idegen nyelvi órákon a tanuló életkori sajátosságainak és fejlettségi szintjének megfelelő, érdekes, változatos és kihívást jelentő tevékenységek által kerül közel az idegen nyelvhez. A korosztály sajátosságainak megfelelően a beszédértés és a beszédkészség, valamint az interakció komplex fejlesztésén van a hangsúly. A nyelvi tartalmakat minden esetben kontextusba ágyazva, konkrét beszédhelyzetek során javasolt feldolgozni.
A nyelvórákat az örömteli játékosság, mozgással, dramatizálással összekapcsolt daltanulás, mondókázás, mesélés és változatos munkaformák kell, hogy jellemezzék. A tanulás tartalmát, tananyagait a nyelvtanuló igényeinek és egyéni különbségeinek megfelelően kell folyamatosan tervezni és alakítani, minél inkább szem előtt tartva a 21. századi eszközök nyújtotta lehetőségeket. A tanuló ismerjen meg az életkorának és érdeklődésének megfelelő autentikus anyagokat is, amelyek tovább erősítik a nyelvtanulási motivációját, és legyen alkalma találkozni a következő szövegtípusokkal: gyermekirodalmi szövegek, a populáris kultúra szövegei, ismeretterjesztő és tényközlő, valamint személyes interakcióhoz, élményekhez, játékos tanuláshoz kapcsolódó szövegek.
Az adott nevelési-oktatási szakaszban egy élő idegen nyelv kötelező, melynek tanulási eredményeit, követelményeit a Nat szabályozza, és amelynek kimenetére nem határozható meg KER szerinti nyelvi szint. A nyelvtanulás ugyanakkor már ebben a képzési szakaszban is szorosan kapcsolódik más tanulási területekhez, ezzel tudatosítva a tanulókban azt, hogy a nyelvtudás nem önmagáért való cél, hanem eszköz a világ megismerésére és egyéni céljaik elérésére.
Iskolánkban a német nyelv oktatását a 2. osztálytól kezdjük. A szomszédos Ausztriában lévő lutzmannsburgi Volksschule és a Zsirai Általános Iskola testvérkapcsolata és a két község közelsége, átjárhatósága, a szülők ausztriai munkavállalása indokolttá tette e lépést már sok évvel ezelőtt.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 2–4. évfolyamon Német nyelvből

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:
1. megismerkedik az idegen nyelvvel, a nyelvtanulással és örömmel vesz részt az órákon;
2. bekapcsolódik a szóbeliséget, írást, szövegértést vagy interakciót igénylő alapvető és korának megfelelő játékos, élményalapú élő idegen nyelvi tevékenységekbe;
3. szóban visszaad szavakat, esetleg rövid, nagyon egyszerű szövegeket hoz létre;
4. lemásol, leír szavakat és rövid, nagyon egyszerű szövegeket;
5. követi a szintjének megfelelő, vizuális vagy nonverbális eszközökkel támogatott, ismert célnyelvi óravezetést, utasításokat;
6. felismeri és használja a legegyszerűbb, mindennapi nyelvi funkciókat;
7. elmondja magáról a legalapvetőbb információkat;
8. ismeri az adott célnyelvi kultúrákhoz tartozó országok fontosabb jellemzőit és a hozzájuk tartozó alapvető nyelvi elemeket;
9. törekszik a tanult nyelvi elemek megfelelő kiejtésére;
10. célnyelvi tanulmányain keresztül nyitottabbá, a világ felé érdeklődőbbé válik.

NÉMET NYELV ÓRATERV A 2. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 2. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 2. évfolyamra **(1 óra/hét)**	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt: - Begrüßungen, Familie - Über mich - In der Stunde, Klasse - Jahreszeiten, Monate, Tage - Kleidungsstücke - Tiere - Pflanzen, Obst, Gemüse - Essen, Trinken - Farben, Zahlen bis 12	24	2 4 2 3 3 3 3 2 2	
2.	Bezüge zur Zielsprache: Das ABC, Aussprache, Lese,- und Schreibübungen	4	4	
3.	Bezüge zu interkulturellen und landeskundlichen Themen: Feste: Weihnachten, Ostern	2	2	
4.	Spielerisches Lernen, Unterhaltung	4	4	
5.	Bewertung	2	2	
Összesen		36	36	0
			36	

NÉMET NYELV ÓRATERV A 3. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 3. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 3. évfolyamra **(1 óra/hét)**	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt: - Begrüßungen, Familie - Über mich - Kennen lernen - In der Stunde, Klasse - Tiere (Hobbytiere) - Zahlen bis 1000	24	4 4 2 2 6 6	
2.	Bezüge zur Zielsprache: Aussprache, Grammatik (der, ein, kein, mein, dein, haben, Plural)	4	4	
3.	Bezüge zu interkulturellen und landeskundlichen Themen: Feste: Nikolaus, Fasching	2	2	
4.	Spielerisches Lernen, Unterhaltung	4	4	
5.	Bewertung	2	2	
Összesen		36	36	0
			36	

NÉMET NYELV ÓRATERV A 4. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 4. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 4. évfolyamra **(2 óra/hét)**	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	**Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt:** - Wohnen, das Haus - Haustiere - Lebensmittel (In der Kaufhalle) - Essen – Trinken (Im Büfett) - Jahreszeiten, Wetter - Uhrzeiten - Hobbys	20	8 4 4 2 4 4 2	
2.	**Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums:** - Schulsachen - Stundenplan - Tätigkeiten in der Schule - Wochenplan	10	4 4 2 2	
3.	**Bezüge zur Zielsprache** **Grammatik: Konjugation der Verben, Akkusativ**	5	10	
4.	**Bezüge zu interkulturellen und landeskundlichen Themen: Feste: Weihnachten, Ostern**	6	2	
5.	**Spielerisches Lernen, Unterhaltung**	16	10	
6.	**Fächerübergreifende Themen und Situationen**	8	4	
7.	**Wissenserwerb, Wissensvermittlung**	3	2	
8.	Bewertung	4	4	
Összesen		72	72	0
			72	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

NÉMET NYELV 5-8. ÉVFOLYAM

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban az egyik fő cél a nyelvtanulási motiváció fenntartása és erősítése, valamint a valós nyelvi helyzetekben egyre inkább használható nyelvtudás fejlesztése. A korábbi tanulási szakaszban megalapozott önbizalom további erősítése, együttesen az újabb stratégiák elsajátításával és az alapkészségek integrált fejlődésével magabiztosabb nyelvhasználóvá teszi a tanulót. A nyelvórát egyre inkább a valódi nyelvi szituációkhoz közelítés, a nyelvtanulás és a nyelvhasználat lehetőségeinek bővülése kell, hogy jellemezze. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban tudatosan kell felépíteni a nyelvtanuló nyelvi ismereteit és képessé kell tenni őt a szövegek világában való eligazodásra, a következő szövegtípusokkal való találkozásra: gyermek- és ifjúsági irodalmi szövegek, a populáris kultúra szövegei, ismeretterjesztő és tényközlő, valamint személyes interakcióhoz, élményekhez, játékos tanuláshoz kapcsolódó szövegek. A reflexióra és önreflexióra építő tanulási és értékelési formákkal együtt ezek megfelelő alapot biztosítanak az önálló nyelvtanulóvá váláshoz.

A kommunikatív érték, a nyelvhasználói szerep megerősítése ebben a szakaszban kiemelkedő jelentőséggel bír. Az egyéni különbségek tovább erősödhetnek, ezért az eltérő nyelvi szinten lévő tanulók különbségeit fel kell tárni és a tartalmakat ennek figyelembevételével differenciáltan kell meghatározni. A segítő, biztató tanári magatartás, valamint a jó hangulatú, stresszmentes, motiváló tanulási környezet ebben az életkorban is nagyban hozzájárul a nyelvhasználat aktiválásához.
Az ajánlott témakörök és ezek elemei ebben a nevelési-oktatási szakaszban bővülnek, továbbá az adott témákat a célnyelvet tanulók egyre mélyebben és árnyaltabban dolgozzák fel. Ezeken az évfolyamokon tovább erősödik az az elvárás, hogy a hagyományos témakörök mellett hangsúlyt kapjanak az éppen aktuális témák, hírek, melyek tárgyalása tovább csökkenti a távolságot az osztálytermi és a valós nyelvhasználat között. A nyelvtanulási motiváció fenntartásához nagyban hozzájárulnak az életkornak megfelelő autentikus anyagok. A tanulás tartalmát, tananyagait a nyelvtanulók igényeinek megfelelően kell folyamatosan tervezni és fejleszteni, fokozottan szem előtt tartva a 21. századi lehetőségeket, különös tekintettel az infokommunikációs eszközökre és a modern nyelvpedagógiai technológiákra.
Ebben a nevelési-oktatási szakaszban egy élő idegen nyelv tanulása kötelező, melyből a 6. évfolyam végére a KER szerinti A1, a 8. évfolyam végére az A2 nyelvi szint a kimeneti elvárás, és melynek tanulási eredményeit, követelményeit a Nat részletezi. A tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére ismer és tudatosan használ alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, valamint ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak elmélyítésére. Életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hagyományos és digitális nyelvtanulási forrásokat, eszközöket és mobilalkalmazásokat használ, továbbá kiaknázza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket, nyelvtudását kapcsolatépítésre használja személyes interakciókban.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 5–8. évfolyamon Német nyelvből

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:
1. szóban és írásban megold változatos kihívásokat igénylő feladatokat az élő idegen nyelven;
2. szóban és írásban létrehoz rövid szövegeket, ismert nyelvi eszközökkel, a korának megfelelő szövegtípusokban;
3. értelmez korának és nyelvi szintjének megfelelő hallott és írott célnyelvi szövegeket az ismert témákban és szövegtípusokban;
4. a tanult nyelvi elemek és kommunikációs stratégiák segítségével írásbeli és szóbeli interakciót folytat, valamint közvetít az élő idegen nyelven;
5. kommunikációs szándékának megfelelően alkalmazza a tanult nyelvi funkciókat és a megszerzett szociolingvisztikai, pragmatikai és interkulturális jártasságát;
6. nyelvtudását egyre inkább képes fejleszteni tanórán kívüli helyzetekben is különböző eszközökkel és lehetőségekkel;
7. használ életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hagyományos és digitális alapú nyelvtanulási forrásokat és eszközöket;
8. alkalmazza nyelvtudását kommunikációra, közvetítésre, szórakozásra, ismeretszerzésre hagyományos és digitális csatornákon;
9. törekszik a célnyelvi normához illeszkedő kiejtés, beszédtempó és intonáció megközelítésére;
10. érti a nyelvtudás fontosságát, és motivációja a nyelvtanulásra tovább erősödik.

NÉMET NYELV ÓRATERV AZ 5-6. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-6. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 5. évfolyamra (3 óra/hét)		Összes óraszám 6. évfolyamra (3 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt	64	32		32	
2.	Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens	8	4		4	
3.	Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	30	10		0	
4.	Fächerübergreifende Themen und Situationen	12	6		6	
5.	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	12	25		25	
6.	Interkulturelle und landeskundliche Themen	27	5		6	
7.	Aktuelle Themen	14	4		10	
8.	Unterhaltung und spielerisches Lernen	22	10		10	
9.	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	15	6		9	
10.	Bewertung	12	6		6	
Összesen		216	108	0	108	0
			108		**108**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

NÉMET NYELV ÓRATERV A 7-8. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra (3 óra/hét)		Összes óraszám 8. évfolyamra (3 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Themen und Situationen im persönlichen Bereich und im Bereich der unmittelbaren Umgebung und Umwelt	60	30		30	
2.	Themen und Situationen im Bereich des öffentlichen Lebens	12	6		6	
3.	Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	23	0		10	
4.	Fächerübergreifende Themen und Situationen	15	7		6	
5.	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	13	26		30	
6.	Interkulturelle und landeskundliche Themen	25	13		3	
7.	Aktuelle Themen	13	6		5	
8.	Unterhaltung	23	8		6	
9.	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	20	6		6	
10.	Értékelés (németül)	12	6		6	
Összesen		216	108	0	108	0
			108		**108**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

TERMÉSZETTUDOMÁNY ÉS FÖLDRAJZ MŰVELTSÉGTERÜLET

A tanulásterület az anyagi világ jelenségeit, az élővilágot és földrajzi környezetet a természettudományok módszereivel vizsgálja, valamint megjelenít ezzel összefüggő társadalomtudományi és gazdasági ismereteket is. Megalapozza a természettudományos műveltség mindennapi életben felhasználható képességeit és ismereteit, elősegíti a természettudományos és műszaki életpályák választását.

KÖRNYEZETISMERET TANTÁRGY

A környezetismeret tanításának legfontosabb célja, hogy a tanuló:

1. elsajátítsa és gyakorolja a természettudományos ismeretszerzés módszereit;
2. fejlessze a megfigyelő, leíró, azonosító, megkülönböztető képességét;
3. fejlessze a mérési technikáját és a kísérletezésekhez szükséges képességeit;
4. fejlessze problémamegoldó gondolkodását, kommunikációs és vitakészségét;
5. rendezze tapasztalatain keresztül szerzett ismereteit;
6. a mindennapi életben és a szaktárgyak eredményes tanulásában alkalmazásra képes tudásra tegyen szert;
7. tanulja meg szeretni, tisztelni és védeni a környezetét, ismerje a környezettudatos életmód szokásait;
8. ismerje az egészségtudatos életmód szokásait.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői a 3–4. évfolyamon

Az alsó tagozatos gyermek többnyire érdeklődéssel fordul az élő és élettelen környezet felé. Erre az érdeklődésre alapozva kell biztosítani számára a megismerés, felfedezés örömét, így formálható a természethez való viszonya, arról való gondolkodása.

A környezetismeret tanításának legfontosabb célja a 3–4. évfolyamon azon képességek, szokások fejlesztése, melyek a felsőbb évfolyamokon a természettudományos tárgyak tanulásához szükségesek. Az életkorból és a fejlesztési feladatokból következően biztosítani kell, hogy a tanuló cselekvő tapasztalatszerzés útján elemi szinten sajátítsa el a természettudományos ismeretszerzés alapvető módszereit, ne csupán biológiai, földrajzi, kémiai, fizikai ismeretek átadása történjen. A tanulási folyamat során az ismeretszerző módszerek elsajátításán keresztül a megismerési képességek fejlesztése a fő cél, az ismeretanyag pedig az ezek megtanulását, gyakorlását szolgáló eszköz.

A megfigyelés, leírás, összehasonlítás, csoportosítás, mérés, kísérletezés módszereit gyakorolva fejlődik tehát a tanuló megfigyelő, leíró, azonosító, megkülönböztető képessége, mérési technikája, valamint kísérletezési képessége.

A megértéshez, a fogalomalkotás tapasztalati előkészítéséhez szükség van a célzott és folyamatos megfigyelésre. A minőségi, azaz érzékelhető tulajdonságok megismerése kapcsán fontos kiemelni, hogy a puszta érzékelés nem azonos a megfigyeléssel. A megfigyelés során az érzékelt jelenség lényeges jellemzőit kell kiemelni a lényegtelenek közül.

A tanuló a leírás alkalmazásával szóban, rajzban, írásban rögzíti tapasztalatait, és ennek során jut el a megnevezéshez. Az összehasonlítás vezet el a lényeges jegyek kiemelésén túl az összefüggések meglátásához. Ha a tanuló felismeri az azonos és különböző tulajdonságokat, képessé válik a megfigyelt jellemzők rendezésére, az azonos fogalmi jegyek alapján történő csoportosításra.

Fontos a mérhető, úgynevezett mennyiségi tulajdonságok megismerése, ehhez az alapvető mennyiségek mérésének megbízható szinten történő elsajátítása, mert a mérés módszerét mindegyik természettudományos tantárgy alkalmazza. Ehhez szükséges a mérések metodikájának, szabályainak, a helyes eszközhasználat módjának megismerése, gyakorlása.

Egyszerű kísérletek végzésével kell előkészíteni a későbbi természettudományos módszer megismerését. A kísérletezésnek ebben az életkorban a kíváncsiságra építve kell

megvalósulnia, a gyermeket körülvevő mindennapi problémák körüljárására, érdekes jelenségek megfigyeltetésére kell irányulnia. A módszer alkalmazása közben tovább fejlődik minden megismerési képesség, alapozódnak a tanuló szokásai, megismerkedik a kísérletezés során használt számos eszközzel.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) a 3-4. évfolyamon Környezetismeretből

A nevelési oktatási szakasz végére a tanuló:
1. ismeretei bővítéséhez nyomtatott és digitális forrásokat használ;
2. megfigyelés, mérés és kísérletezés közben szerzett tapasztalatairól szóban, rajzban, írásban beszámol;
3. projektmunkában, csoportos tevékenységekben vesz részt;
4. felismeri a helyi természet- és környezetvédelmi problémákat;
5. szöveggel, táblázattal és jelekkel adott információkat értelmez.

KÖRNYEZETISMERET ÓRATERV 3. ÉS 4. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 3-4. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 3. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 4. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Megfigyelés, mérés	12	12			
2.	Az élettelen környezet kölcsönhatásai	8	3		5	
3.	Tájékozódás az időben	8	8			
4.	Tájékozódás a térben	8	8			
5.	Hazánk, Magyarország	6			6	
6.	Életközösségek lakóhelyünk környezetében	20			20	
7.	Testünk, egészségünk	6	3		3	
8.	Értékelés	4	2		2	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

TERMÉSZETTUDOMÁNY TANTÁRGY

A természettudomány tantárgy alapvető szerepet játszik a tudományos és technológiai műveltség kialakításában, a természettudományokkal való ismerkedés korai szakaszában. Összekötő szerepet tölt be az alsó tagozatos környezetismeret és a 7. osztálytól diszciplináris keretek között oktatott természettudományos tárgyak (biológia, fizika, földrajz, kémia) között. Ugyanakkor a tantárgynak van egy horizontális vetülete is, hiszen a természettudományi tanulmányok sok esetben építenek a más tantárgyak (főleg a magyar nyelv és irodalom, a matematika és a történelem) keretében megszerzett tudásra, készségekre, kompetenciákra.
A fenti megállapításokból kiindulva a természettudomány tárgy négy olyan alapdiszciplína (biológia, fizika, földrajz és kémia) köré szerveződik, amelyek a természeti törvényszerűségek,

rendszerek és folyamatok megismerésével foglalkoznak. Ennek megfelelően a természettudomány tárgy célja e komplex tudásanyag integrálása az egyes természeti rendszerek közötti alapvető összefüggések megvilágítása révén.

A természettudomány tanításának legfontosabb célja, hogy a tanuló:
1. ráébredjen a természeti rendszerek és a természetben zajló folyamatok komplexitására, alapvető okaira és magyarázataira;
2. képessé váljon az önálló ismeretszerzésre, az összefüggések felismerésére és az egyszerű elemzések elvégzésére a tanulói kísérletek, terepi megfigyelések és vizsgálatok révén, azzal, hogy a távlati cél a felsőbb évfolyamokon való értő és önálló munkavégzés lehetőségének megalapozása;
3. elsajátítsa a természettudományok egységét szem előtt tartó szintetizáló gondolkodásmódot, legyen képes folyamatokat rendszerben szemlélni;
4. tudjon kritikusan gondolkodni az adott természeti, környezeti problémáról, illetve hogy felismerje az áltudományos információkat, amely nagyban hozzájárul a felelős és tudatos állampolgári szerepvállalás kialakításához;
5. hozzáférjen a mindennapi életben hasznosítható természettudományos tudáshoz, amelynek révén a mindennapi életükben előforduló egyszerűbb problémákat tudjon megoldani, és kialakuljon benne az értő, felelős döntéshozás képessége;
6. a természetben lejátszódó folyamatok vizsgálatával, a várható következmények megértésével cselekvőképes, a környezetért felelősséggel tenni akaró állampolgárrá váljon, ezzel is hangsúlyozva, hogy az ember egyénként és egy nagyobb közösség részeként egyaránt felelős természeti környezetéért, annak jövőbeni állapotáért;
7. felismerje és megértse, hogy az élhető jövő záloga a környezettudatos, fenntarthatóságot szem előtt tartó gondolkodás;
8. tudatos eszközhasználóvá váljon az infokommunikációs eszközök használata és a digitális kompetenciák fejlesztése révén;
9. segítséget kapjon a későbbi műszaki vagy természettudományos pályaválasztáshoz.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–6. évfolyamon
Az 5–6. osztályos gyerekek korcsoporti sajátosságaikból adódóan többnyire kíváncsisággal, érdeklődéssel fordulnak az élő és élettelen környezet, a természet felé. Erre az érdeklődésre alapozva kell biztosítani számukra azoknak a készségeknek és képességeknek a fejlesztését, amelyek alkalmassá teszik majd őket a felsőbb évfolyamokon a magasabb szintű természettudományok világában történő eligazodásra. A természettudomány tanításának legfontosabb célja tehát azoknak a képességeknek, készségeknek, szokásoknak a fejlesztése, amelyek alsó tagozatban a környezetismeret tantárggyal lettek megalapozva, és amelyek a felsőbb évfolyamokon a természettudományos tárgyak tanulásához szükségesek.
Az életkorból és a fejlesztési feladatokból következően biztosítani kell, hogy a tanuló cselekvő tapasztalatszerzés útján már haladó szinten és integrált módon sajátítsa el a természettudományos ismeretszerzés módszereit és ne diszciplináris természettudományos tárgyakat tanuljon egymás mellett az összefüggések nélkülözésével. A tanulási folyamat során a későbbi diszciplináris tárgyakat megalapozó ismeretanyag megtanulása mellett az ismeretszerző módszerek elsajátítása, begyakorlása a fő cél.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 5-6. évfolyamon Természettudományból
A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:
1. megfigyeléseket, összehasonlításokat, csoportosításokat, méréseket és kísérleteket végez;
2. megfigyeléseiről, tapasztalatairól szóban, írásban, rajzban beszámol;

3. a szöveggel, táblázattal és jelekkel kapott információt önállóan értelmezi, azokból következtetéseket von le;
4. ismeretei bővítéséhez tanári útmutatás mellett kutatásokat végez a nyomtatott és digitális források felhasználásával;
5. kialakul benne a szűkebb, illetve tágabb környezet iránti felelősségtudat;
6. kialakul benne a természettudomány iránti érdeklődés.

TERMÉSZETTUDOMÁNY ÓRATERV AZ 5. ÉS 6. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-6. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 5. évfolyamra (2 óra/hét)		Összes óraszám 6. évfolyamra (2 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Anyagok és tulajdonságaik	12	12			
2.	Mérések, mértékegységek, mérőeszközök	7	7			
3.	Megfigyelés, kísérletezés, tapasztalás	8	8			
4.	Tájékozódás az időben	6	6			
5.	Alapvető térképészeti ismeretek	7	7			
6.	Topográfiai alapismeretek	7	7			
7.	Gyakorlati jellegű térképészeti ismeretek (Az iskola környékének megismerése során, terepi munkában)	7	7			
8.	A növények testfelépítése	10	10			
9.	Az állatok testfelépítése	10	4		6	
10.	Az erdők életközössége és természeti-környezeti problémái	11			11	
11.	A mezők és a szántóföldek életközössége, természeti-környezeti problémái	9			9	
12.	Vízi és vízparti életközösségek és természeti-környezeti problémái	10			10	
13.	Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség	10			10	
14.	Az energia	6			6	
15.	A Föld külső és belső erői, folyamatai	10			10	
16.	Alapvető légköri jelenségek és folyamatok	6			6	
17.	Értékelés	8	4		4	
Összesen		144	72	0	72	0
			72		**72**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

BIOLÓGIA TANTÁRGY

A nevelés-oktatás alapvető értékeinek közvetítése és az emberkép formálása a tantárgy kiemelt feladata. Erre jó lehetőséget biztosít a tartalmi és készségfejlesztési kapcsolódás, ami a biológia és a testi-lelki egészségre nevelés, az önismeret, emberismeret, valamint a fenntarthatóság pedagógiája között fennáll. A korábbi évek tanulmányai után a tanulók részletesebben és elmélyültebben foglalkozhatnak az életjelenségek megértésével, az élőlények sokféleségével és az életközösségek működésével. Az emberi szervezetről szerzett ismeretek fejlesztik a tanulók testképét és önismeretét, hozzájárulnak az egészséges életvitel értékének felismeréséhez, az ezt segítő attitűdök és szokások kialakításához.

A biológia tanulásának célja, hogy a tanuló:

1. ismerje a biológiai kutatások célját és módszereit: hipotézisalkotás, megfigyelés, kísérlettervezés és kivitelezés, adatelemzés és következtetés;
2. elemezzen megvalósult kutatásokat, kísérlet leírásokat, végezzen el egyszerűbb biológiai kísérleteket;
3. biológiai problémák vizsgálata során alkalmazza a következtetés, a korrelatív, analógiás, statisztikus és rendszerszintű gondolkodás műveleteit, fejlessze és alkalmazza mérlegelő gondolkodását, kreativitását;
4. konkrét példák alapján ismerje meg az élettudományok különböző alkalmazási lehetőségeit, alkosson tényekre alapozott véleményt ezek társadalmi, etikai, gazdasági, technológiai és környezeti következményeiről;
5. tudjon biológiai vonatkozású információkat keresni, azok hitelességének, használhatóságának elemzéséhez széleskörűen tájékozódjon könyvtári és egyéb adatbázisok, nyomtatott és digitális források segítségével;
6. ismerje fel az élőlények sokféleségét, lássa, hogy közös leszármazás alapján hogyan sorolhatók csoportokba;
7. ismerje, és konkrét biológiai problémák magyarázatában alkalmazza az evolúció elméletét;
8. érdeklődjön az élő természet megismerése iránt, szerezzen személyes élményeket a természetben, igyekezzen ezeket alkotó módon kifejezni;
9. vizsgáljon a környezetében előforduló életközösségeket, tapasztalatait használja fel a felépítésük és működésük megértésére, fogalmazzon meg javaslatot a védelmükre;
10. legyen tájékozott a természetvédelem fontosságával, módszereivel és törvényi szabályozásával kapcsolatban;
11. értelmezze átfogóan, a természet, a társadalom és a gazdaság területére kiterjedően a fenntarthatóság fogalmát, ismerje a fenntarthatóság gondolatára vezető tudományos tényeket, modelleket;
12. ismerje fel a földi életközösségek jövőjéért viselt felelősségét, a személyes cselekvés lehetőségét;
13. az emberi test felépítéséről és működéséről szerzett tudását használja fel a személyes és közösségi egészségmegőrzéssel kapcsolatos döntéseiben;
14. tájékozódjon és gondolkodjon saját testi-lelki egészségéről, tekintse azt olyan értéknek, amely megőrzéséért nap mint nap tennie kell;
15. ismerje saját testi-szellemi fejlődésének biológiai alapjait, a növekedéssel, a nemi éréssel járó változásokat, ismerje fel és fogadja el az ebben megfigyelhető egyéni különbségeket;
16. egészségértése és egészségműveltsége segítse az eligazodását az egészségügyi ellátórendszerben, valamint a betegség esetén szükséges tennivalók ellátásában;
17. élettani, egészségügyi ismeretei és gyakorlati felkészültsége alapján, szükség esetén tudjon elsősegélyt nyújtani.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői a 7–8. évfolyamon

A korábbi évek egységes szemléletét megőrizve, fokozatosan ki kell építeni a természeti jelenségek szaktudományos módszerekkel történő vizsgálatát lehetővé tevő tanulói kompetenciákat. A természeti környezetben végzett vizsgálatok során méréseket végez, adatokat rögzít és értékel. Felkeresi a természettudományi bemutatóhelyeket, állat- és növénykerteket, nemzeti parkokat és természetvédelmi területeket, ismerkedik a mezőgazdasági technológiák biológiai alapjaival. Az élet biológiai értelmezését a mikroszkópos vizsgálatok során mélyíti el, megismerve a sejtek és szövetek szerveződési szintjét. Egyszerű élettani kísérletekkel vizsgálja az élet kémiai és fizikai alapjait, összefüggésbe hozza ezeket a szervezetszintű életfolyamatokkal. Tudását szövegek, grafikonok, táblázatok elemzésével bővíti, képessé válik az információk különféle formáinak átalakítására.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) a 7-8. évfolyamon Biológiából

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. megkülönbözteti a természettudományosan vizsgálható és nem vizsgálható problémákat, ismeri és megfelelő támogatás mellett alkalmazza a megfigyelés, mérés, kísérletezés módszereit;
2. a biológiai problémák vizsgálata során keresi a kapcsolatot az okok és okozatok, az egyedi jelenségek és az általános törvényszerűségek között;
3. felismeri és a biológiai jelenségek vizsgálata során figyelembe veszi az élő rendszerek egymásba épülő szerveződési szintjeit;
4. lényegi biológiai jellemzőik alapján megkülönbözteti az élővilág főbb csoportjait, a mikrobákat, növényeket és állatokat, tényekre alapozottan magyarázza a közöttük fennálló kapcsolatokat;
5. felismeri és példákkal bizonyítja az élőlények és környezetük közötti kölcsönhatásokat, az alkalmazkodás evolúciós jelentőségét;
6. több szempont figyelembevételével elemzi a környezet- és természetvédelmi problémákat, felismeri a védelemre szoruló élő természeti értékeket, ismeri az ezt szolgáló törvényi hátteret és a közösségi cselekvési lehetőségeket;
7. életmódját az egészségmegőrzés szempontjait figyelembe véve, tudatosabban alakítja.

BIOLÓGIA ÓRATERV A 7. ÉS 8. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra **(2 óra/hét)**		7. évf. össz.	Összes óraszám 8. évfolyamra **(1,5 óra/hét)**		8. évf. össz.
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -		Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	
1.	A biológia tudománya	3	2		2			
2.	Az élet kialakulása és szerveződése	6	5		5			
3.	Az élővilág fejlődése	6	4		4			
4.	Az élővilág országai	10	14		14			
5.	Bolygónk élővilága	10	15		15			
6.	Életközösségek vizsgálata	10	15		15			
7.	A természeti értékek védelme	8	7		7			
8.	Az élővilág és az ember kapcsolata, fenntarthatóság	10	6		6			
9.	Az emberi szervezet I. – Testkép, testalkat, mozgásképesség	5				5	+7	12
10.	Az emberi szervezet II. – Anyagforgalom	8				8	+5	13
11.	Az emberi szervezet III. – Érzékelés, szabályozás	6				8	+4	12
12.	Szaporodás, öröklődés, életmód	10				8	+1	9
13.	Egészségmegőrzés, elsősegély	10				5		5
14.	Értékelés	6	4		4	2	+1	3
Összesen		108	72	0	72	36	+18	54
			72			**54**		

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

FIZIKA TANTÁRGY

A természettudományok, és így a fizika az emberi megismerés fontos és hatékony eszközei. A természet alaptörvényeinek feltárása, azok alkalmazása világunk jobb megértése, és technikai civilizációnk fejlesztése érdekében közvetlen, életminőségünket befolyásoló előnyökkel jár. A fizikai műveltség alapvető kulturális érték, megőrzése és gyarapítása az egymást követő nemzedékek kiemelt feladata, a jövő iránti elkötelezettség megnyilvánulása.
A fizika oktatása során a hangsúly a fizikai gondolkodásmódra, a fizika megismerési módszereire, mindennapi életben való alkalmazhatóságára esik, olyan ismeretekre, melyekre a nem szakirányba továbbtanuló tanulónak is szüksége van. Az oktatási, tanulási folyamat mélyíti a szükséges szakmai ismereteket, támogatja a tudásalkalmazást, összekapcsolja a tantárgyon belüli és a tantárgyak közötti releváns információkat és szervesen épít a jelenségalapú tudásszervezés alapelveire.

A fizika tanulásának célja, hogy a tanuló:

1. azonosítani tudja a fizika körébe tartozó problémákat, a természeti és technikai környezet leírására a megfelelő fizikai mennyiségeket használja, a jelenségek értelmezése során a megismert fizikai elveket alkalmazza;
2. a megismert jelenségek kapcsán egyszerű számolásokat végezzen, grafikus formában megfogalmazott feladatokat oldjon meg, egyszerű méréseket, megfigyeléseket tervezzen, végrehajtson, kiértékeljen, ábrákat készítsen;
3. tudjon információkat keresni a vizsgált tudományterülethez kapcsolódóan a rendelkezésre álló információforrásokban, elektronikus adathordozókon, nyitottan közelítsen az újdonságokhoz folyamatos érdeklődés mellett;
4. ismerje meg a fenntartható fejlődés fogalmát és fizikai vonatkozásait, elősegítve ezzel a természet és környezet, illetve a fenntartható fejlődést segítő életmód iránti felelősségteljes elköteleződés kialakulását;
5. felismerjen és megértsen a természettudományok különböző területei között fennálló kapcsolatokat konkrét jelenségek kapcsán;
6. eligazodjon a közvetlen természeti és technikai környezetükben, illetve a tanultakat alkalmazni tudja a mindennapokban használt eszközök működési elvének megértésére, a biztonságos eszközhasználat elsajátítására;
7. felismerje az ember és környezetének kölcsönhatásából fakadó előnyöket és problémákat, tudatosítsa az emberiség felelősségét a környezet megóvásában;
8. fel tudja tárni a megfigyelt jelenségek ok-okozati hátterét;
9. képessé váljon Univerzumunkat és az embert kölcsönhatásában szemlélni, az emberiség fejlődéstörténetét, jelenét és jövőjét és az Univerzum történetét összekapcsolni;
10. tisztába kerüljön azzal, hogy a tudomány művelése alapvetően társadalmi jelenség;
11. megtanuljon különbséget tenni a valóság és az azt leképező természettudományos modellek, leírások és világról alkotott képek között;
12. felismerje, hogy a természet egységes egész, szétválasztását résztudományokra csak a jobb kezelhetőség, áttekinthetőség indokolja, a fizika törvényei általánosak, amelyek a kémia, a biológia, a földtudományok és az alkalmazott műszaki tudományok területén is érvényesek.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői a 7–8. évfolyamon

A fizika a 7–8. évfolyamon önálló tantárgyként kerül a helyi tantervünkbe. Az életkori szakasznak megfelelően a tananyag feldolgozása jelenségközpontú, tehát valamilyen megfogható, megfigyelhető, megtapasztalhatójelenségből kiindulva kerül feldolgozásra. A témaválasztás gyakorlatorientált, az egyes témák feldolgozásának célja mindig valamilyen gyakorlati, a mindennapokban hasznos ismeret megszerzése. Fontos szempont a tananyagválasztás során az aktualitásra való törekvés, tehát az anyag a hétköznapjainkban aktuálisan használteszközeink működésének megértésére fókuszál, ahol lehetséges, az aktuális hírekre reflektál. Ebben az életkoriszakaszban a tananyag feldolgozása elsődlegesen kvalitatív, és ebben a minőségében inkább leíró, megfigyelő, mint értelmező, miközben cél az értelmező gondolkodás fejlesztése, az életkornak megfelelő szintű modellalkotás.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) a 7-8. évfolyamon Fizikából

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. ismeri a legfontosabb természeti jelenségeket, azok életkorának megfelelően egyszerűsített, a fizikai mennyiségeken és törvényeken alapuló magyarázatait;
2. értelmezni tudja lakóhelyét a Földön, a Föld helyét a Naprendszerben, a Naprendszer helyét a galaxisunkban és az Univerzumban;
3. tájékozott a Földünket és környezetünket fenyegető globális problémákban, ismeri az emberi tevékenység lehetséges szerepét ezek kialakulásában;

4. felismeri, hogyan jelennek meg a fizikai ismeretek a gyakran használt technikai eszközök működésében;
5. ismeri a világot leíró fontos fizikai mennyiségeket, azok jelentését, jellemző nagyságrendjeit a mindennapokban;
6. egyszerű, a megértést segítő számítási feladatokat old meg;
7. szemléletes példákon keresztül felismeri a fizikai ismeretek bővülése és a társadalmi-gazdasági folyamatok, történelmi események közötti kapcsolatot;
8. önállóan keres és olvas fizikai témájú ismeretterjesztő szövegeket, törekszik a lényeg kiemelésére.

FIZIKA ÓRATERV A 7. ÉS 8. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra **(2 óra/hét)**		Összes óraszám 8. évfolyamra **(1,5 óra/hét)**	
			Kerettanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Kerettanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Bevezetés a fizikába	8	8			
2.	Az energia	8	8			
3.	Mozgás; közlekedés és sportolás közben	10	10	5		
4.	Lendület és egyensúly	10	10			
5.	Víz, levegő és szilárd anyagok a háztartásban és a környezetünkben (3, 4)	14		18	14	-14
6.	Elektromosság a háztartásban (4)	14			14	5
7.	Világítás, fény, optikai eszközök (4)	12			12	4
8.	Hullámok (3, 4)	10		10	10	-10
9.	Környezetünk globális problémái (6)	6		3	6	-3
10.	Égi jelenségek megfigyelése és magyarázata (6)	10			10	
11.	Értékelés	6			6	
Összesen		108	36	+36	72	-18
			72		**54**	

A hetedik évfolyamon 1 órát hozzáadtunk, a nyolcadik évfolyamon 0,5 órát levontunk a javasolt órakeretből. Így mindösszesen 0,5 órát adtunk hozzá a fizika oktatáshoz a szabadon választható órakeretből
A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

KÉMIA TANTÁRGY

A kémia tanulási-tanítási folyamatában alapvető szerepe van a tanuló számára releváns problémák, életszerű helyzetek során megjelenő kémiai vonatkozások megismerésének, amit a tanuló aktív közreműködésével, egyszerű – akár otthon is elvégezhető – kísérletek tervezésével, végrehajtásával, megfigyelésével és elemzésével célszerű elérni. Az élményszerű, a tanuló gondolkodásához, problémáihoz közel álló ún. kontextusalapú tananyagfeldolgozás – különösen a 7–8. évfolyamon – hatékonyabb, mivel az ismeretek rendszerezésével zárul.
A kémia az anyagok tulajdonságainak és változásainak feltárása és leírása mellett a változások mennyiségi viszonyaival is foglalkozik, ezért a kémia tanulása során az alapvető mennyiségekkel való ismerkedés is a tananyag részét képezi.
A kémia tananyaga mindenkihez szól, nem csak azokhoz, akik vegyészek vagy természettudósok akarnak lenni. Szervesen kötődik a hétköznapi élethez és hangsúlyozottan élmény- és alkalmazásközpontú. Feltárja a kémia társadalmunkban és az egyén életében betöltött szerepét. Nem tartalmaz túlzottan sok, a tanulók számára csak nehezen megérthető és feldolgozható fogalmat, ismeretet. Az összefüggések megértésére és a természettudományos gondolkodásmód kialakítására fekteti a hangsúlyt.

A kémia tanulásának célja, hogy a tanuló:
1. érdeklődését felkeltse a környezetben zajló fizikai és kémiai változások okai, magyarázata, komplexitása, elméleti háttere iránt;
2. ismerje a mindennapi életben előforduló alapvető vegyülettípusokat, legyen tisztában alapvető kémiai fogalmakkal, jelenségekkel és reakciókkal, legyen anyagismerete;
3. önálló ismeretszerzési, illetve összefüggés-felismerési készségei fejlődjenek a kísérletek, laboratóriumi vizsgálatok, nyomtatott vagy digitális információforrások önálló vagy csoportban történő elemzése révén, ami megalapozza az értő, önálló munkavégzés lehetőségét;
4. problémaorientált, elemző és mérlegelő gondolkodása alakuljon ki, ami nélkülözhetetlen az információs társadalomra jellemző hír- és információdömpingben történő eligazodáshoz, a felelős és tudatos állampolgári szerepvállaláshoz;
5. tanulmányozza a természetben lejátszódó folyamatokat, valamint átgondolja a várható következményeket, cselekedni képes, a környezetért felelősséggel tenni akaró magatartást alakítson ki, ezzel is hangsúlyozva, hogy az ember egyénként és egy nagyobb közösség részeként egyaránt felelős a természeti környezetéért, annak jövőbeni állapotáért, felismeri és megérti, hogy a környezettudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó gondolkodás az élhető jövő záloga;
6. a köznapi életben használt vegyi anyagok és az azokkal végzett felelősségteljes munka alapvető ismereteinek elsajátítása mellett tanulja meg a mindennapi életben hasznosítható kémiai ismereteket, és alakuljon ki benne az értő, felelős döntési képesség készsége.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői a 7–8. évfolyamon
A kémia oktatása a 7. évfolyamon kezdődik. A 7–8. évfolyamon – a helyi tantervben szabályozott módon – önálló tárgyként oktatjuk. Az általános iskolai kémiai ismeretek tanításának célja egyrészt a természettudományok iránti érdeklődés felkeltése.
Az érdeklődés felkeltése és fenntartása érdekében célszerű a kémia tanítását, valamint az egyes témakörök tárgyalását is a tanuló számára érdekes problémák, kísérletek tanulmányozásával és megbeszélésével kezdeni.
Ebben a szakaszban kezdődik el a részecskeszemlélet kialakítása, a tudományos ismeretek és a hétköznapi tapasztalatokon alapuló naiv elméletek ütköztetése is.
A kémiatanítás ezen szakaszának fő célja a környezetünkben található legfontosabb anyagok, folyamatok és jelenségek megismerése. Olyan ismeretek és kompetenciák biztosítása, amelyek

segítik a tanulók mindennapi életét, ugyanakkor biztosítják a természettudományos gondolkodás továbbfejlesztésének és a továbbtanulásnak a lehetőségét is.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) a 7-8. évfolyamon Kémiából

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:
1. tanári segítséggel vagy csoportban el tud végezni egyszerű kémiai kísérleteket, és precízen meg tudja figyelni és lejegyezni a tapasztalatait;
2. alkalmazza a természettudományos problémamegoldás lépéseit egyszerű kémiai problémák megoldásában;
3. képes analógiás és mérlegelő gondolkodásra kémiai kontextusban;
4. tudja használni az internetet kémiai információk keresésére, képes számítógépes prezentáció formájában kémiával kapcsolatos eredmények, információk bemutatására, megosztására;
5. képes mobiltelefon, táblagép segítségével a vizsgálatait fénykép, illetve videófelvétel formájában dokumentálni;
6. tudja használni a részecskemodellt az anyagok tulajdonságainak értelmezésére;
7. ismeri a kémiának az egyén és a társadalom életében betöltött szerepét, ezt konkrét példákkal tudja alátámasztani;
8. tisztában van a háztartásban leggyakrabban előforduló anyagok felhasználásának előnyeivel és veszélyeivel, a biztonságos vegyszerhasználat szabályaival;
9. ismeri az alapvető laboratóriumi vegyszereket, azok tulajdonságait és felhasználását;
10. ismeri a környezetében végbemenő alapvető folyamatok tudományos hátterét.

KÉMIA ÓRATERV A 7. ÉS 8. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra (**1,5 óra/hét**)		Összes óraszám 8. évfolyamra (**1,5 óra/hét**)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig	17	16	+1	1	-1
2.	Az anyagi halmazok	17	17			
3.	Atomok, molekulák és ionok	14		+17	17	-17
4.	Kémiai reakciók	20			23	
5.	Kémia a természetben	15			12	
6.	Kémia a mindennapokban	19			16	
7.	Értékelés	6	3		3	
Összesen		108	36	+18	72	-18
			54		**54**	

A hetedik évfolyamon 0,5 órát hozzáadtunk, a nyolcadik évfolyamon 0,5 órát levontunk a javasolt órakeretből. Így a javasolt óraszámnál maradtunk, de az évfolyamok közötti eloszlás más lett.
A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

FÖLDRAJZ TANTÁRGY

A földrajzoktatás során a tanuló megismerheti szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmigazdasági jellemzőit, a körülötte zajló folyamatokat és ezek összefüggéseit. A földrajz szemléletformáló, szintetizáló tantárgyként olyan, a hétköznapokban használható ismereteket, eszközöket, módszereket ad a tanuló kezébe, amelyek segítik a tájékozódást egyre összetettebbé váló világunkban, és hozzájárulnak ahhoz, hogy felnőtt életében felelős, környezettudatos, aktív állampolgárrá váljon.

A földrajz tanításának célja, hogy a tanuló:

1. a jelenségek, folyamatok természet- és a társadalomtudományi szempontú vizsgálatával a komplexitást szem előtt tartó, szintetizáló gondolkodást alakítson ki;
2. sajátítsa el az önálló földrajzi információszerzés és -feldolgozás, illetve összefüggés-felismerés készségét;
3. fejlessze a problémaorientált, elemző és mérlegelő gondolkodását, mely készségek nélkülözhetetlenek az információs társadalomra jellemző hír- és információdömpingben történő eligazodáshoz, a felelős és tudatos állampolgári szerepvállaláshoz;
4. alakítsa ki a térbeli tájékozódási készségét, valamint a térbeli folyamatok ok-okozati összefüggéseinek felismerési és elemzési képességét;
5. vizsgálja meg napjaink természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatait, jelenségeit és a közöttük lévő kölcsönhatásokat, valamint a várható következmények átgondolásával alakítson ki cselekedni képes és a környezetért felelősséggel tenni akaró magatartást, fontos a tanulóval felismertetni és megértetni, hogy a környezettudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó gondolkodás az élhető jövő záloga;
6. a térinformatikai, illetve infokommunikációs eszközök használata révén digitális kompetenciáját fejleszteni tudja annak érdekében, hogy tudatos eszközhasználóvá váljon;
7. szülőföldhöz és magyarsághoz való kötődése kialakuljon és elmélyüljön;
8. fejlődjön esztétikai érzéke és értékítélete a különböző természetes és mesterséges tájak bemutatásával;
9. megértse a globalizáció folyamatát és hatásait, reálisan lássa a világban elfoglalt helyünket, nemzeti értékeinket, ismerje fel a nemzeti és az európai önazonosság felvállalásának és megőrzésének fontosságát;
10. a térbeli-társadalmi egyenlőtlenségek által kiváltott folyamatok földrajzi okainak és lehetséges társadalmigazdasági következményeinek bemutatása révén empatikus, problémamegoldó gondolkodást, illetve az érvek ütköztetésére épülő vitakultúrát alakítson ki;
11. érdeklődését felkeltse az aktuális társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatok megismerése, megértése, illetve megvitatása iránt;
12. napjaink társadalomföldrajzi folyamatainak bemutatása révén a toleráns, egymás tiszteletét szem előtt tartó magatartás kialakítására törekedjen;
13. a mindennapi életben hasznosítható pénzügyi-gazdasági ismeretek megismerésével az értő, felelős pénzügyi döntési képességét fejlessze;
14. a globális világ pénzügyi-gazdasági folyamatainak megismerésével a gazdasági élet eseményeiben eligazodó aktív, kreatív és rugalmas állampolgári gondolkodás és vállalkozásra kész attitűd kialakulását fejlessze;
15. pályaválasztását a tantárgy komplexitására, szintetizáló jellegére, a tantárgy által közvetített földrajziföldtani, környezeti, gazdasági ismeretekre, gondolkodás- és szemléletmódra építve elősegítse.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői a 7–8. évfolyamon

A 7–8. évfolyamos földrajzi tananyag a földrajzi tartalmakat a közelitől a távoli felé, azaz a közvetlen lakóhely (település) felől Magyarország földrajzán keresztül a kontinentális, majd végül a globális folyamatok felé haladva mutatja be. Az ismereteket a földrajzi szempontból tipikus természet- és társadalomföldrajzi folyamatokra, összefüggésekre fűzi fel, középpontba állítva a földrajzi eredetű problémák komplex bemutatását. A földrajztanítás tudatosan épít a természettudomány tantárgy révén megszerzett földrajzi tudásra, és kapcsolódik az állampolgári ismeretek tantárgyhoz.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) a 7-8. évfolyamon Földrajzból

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. céljaival, feladataival összhangban kiválasztja és használja a földrajzi térben való tájékozódást segítő hagyományos és digitális eszközöket;
2. különböző földrajzi témákhoz kapcsolódóan adatokat, információkat gyűjt nyomtatott és elektronikus forrásokból, azokat értelmezi, rendszerezi, illetve ábrázolja;
3. földrajzi tartalmú szövegeket értelmez;
4. önállóan készített prezentációban bemutatja és elemzi egy adott terület természet- és társadalomföldrajzi adottságait, ezekből fakadó környezeti és társadalmi problémáit, és megoldási lehetőség(ek)et kínál;
5. véleményt alkot földrajzi témájú szövegekben bemutatott jelenségekről, folyamatokról, információkról;
6. vitában, szerepjátékban, szituációs játékban szerepének és az adott helyzetnek megfelelő, logikus érveket fogalmaz meg;
7. megold egyszerű földrajzi tartalmú logikai és számítási feladatokat;
8. társaival együttműködésben old meg földrajzi témájú feladatokat, képes a tudásmegosztásra;
9. alkalmazza földrajzi tudását a mindennapi életben a környezettudatos döntések meghozatalában, felelősséget érez döntései következményeiért;
10. tanulásához tudatosan használja a különböző típusú és tartalmú térképeket;
11. érdeklődik más országok földrajzi jellemzői, kultúrája, hagyományai iránt;
12. képes földrajzi ismeretei önálló bővítésére és rendszerezésére.

FÖLDRAJZ ÓRATERV A 7. ÉS 8. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek		Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra (**1,5 óra/hét**)		7.évf. össz.	Összes óraszám 8. évfolyamra (**1,5 óra/hét**)		8. évf. össz.
				Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -		Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	
1.	Tájékozódás a földrajzi térben		4	4	+3	7	0	0	0
2.	Közvetlen lakókörnyezetünk földrajza		5	5	0	5	0	0	0
3.	Magyarország földrajza		25	25	+1	26	0	0	0
4.	A Kárpát-medence térsége		8	8	-2	6	0	0	0
5. 6.	Európa és a távoli kontinensek eltérő fejlettségű térségei, tipikus tájai	Európa földrajza	22	0	0	0	22	+2	24
		Az Európán kívüli kontinensek földrajza	20	0	0	0	20	-2	18
7.	A földrajzi övezetesség rendszere		8	8	0	8	0	0	0
8.	Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa		10	0	0	0	10	-2	8
9.	Értékelés		6	3	-1	2	3	+1	4
Összesen			108	53	+1	54	55	-1	54
				54			**54**		

A hetedik évfolyamon 0,5 órát levontunk, a nyolcadik évfolyamon 0,5 órát hozzáadtunk a javasolt órakeretből. Így a javasolt óraszámnál maradtunk, de az évfolyamok közötti eloszlás más lett.
A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

MŰVÉSZETEK MŰVELTSÉGTERÜLET

A nevelés a teljes emberre irányul, aki test-szellem és lélek egysége, tehát a köznevelés célja nem választható el az élet céljától.
A művészet alapvető emberi szükséglet, a művészi alkotás pedig az ember legősibb kifejezési módja. A művészet köznevelésben betöltött szerepe nem önmagáért való, feladata egyensúlyt teremteni az értelmi-érzelmi intelligencia fejlesztésében.
A tanuló belső világának érzelmi gazdagsága pozitívan hat a gondolkodás, a kreativitás, az emlékezőtehetség képességeire.
A művészeti nevelés önálló tantárgyként az ének-zene, illetve a vizuális kultúra oktatásában valósul meg. A művészeti neveléshez kapcsolódó eredményes készségfejlesztést tanári vezetéssel, a tanár és a tanuló együttműködését igénylő, élményt jelentő, aktív alkotó tevékenységen keresztül valósítjuk meg az iskolában.
A művészeti tanóra egyrészt keretet biztosít a művészet különböző területeinek megismerésén keresztül az érdeklődés felkeltésére, az esztétikai alapfogalmak elsajátítására, ízlésformálásra, másrészt a mérlegelő gondolkodás és a minőségi alkotómunka iránti igény kialakítására.

ÉNEK-ZENE TANTÁRGY

A zenei nevelés Magyarországon a Kodály Zoltán által megalkotott filozófiát követve, tevékenység-központú módszer alapján valósul meg. A magyar zenekultúra évszázados hagyománya, hatalmas dallamkincse bőséges anyagot kínál a zenei oktatás minden szintjéhez. Zenei anyanyelvünk általános műveltségünk megalapozásának és nemzeti azonosságtudatunknak fontos tényezője.
1–4. évfolyamain fejleszthetők a leghatékonyabban. Erre építhető az 5–8. évfolyamokon, valamint a középfokú oktatásban (9–10. évfolyam) a képzelet, a kreativitás, zenei önkifejezés és az érzelmi intelligencia további fejlesztése. Az alapszintű zenei írás-olvasás eszköz jellegű. Célja, hogy segítse a tanulót az éneklésben és a zene mint univerzális jelrendszer megértésében. A relatív szolmizáció elsősorban a tiszta éneklés, az intonáció fejlesztése céljából jelenik meg. A törzshangok neveinek ismerete a zene tágabb megértését, a jelrendszerben való logikus gondolkodást segíti.
Az ének-zenei nevelés az intellektuális és az emocionális fejlesztés egyensúlyára épül. Ennek alapja a Kodály Zoltán zenei nevelési elveire épülő, teljes embert fejlesztő zenepedagógiai gyakorlat, melynek célja a magyar nemzeti értékeket tisztelő és őrző, egyben európai műveltségű, kreatív, önállóan gondolkodó ember nevelése.

Az ének-zene tanításának célja, hogy a tanuló:
1. megszeresse az éneklést, a zenét az e tárgyban megismert művészeti alkotások befogadásán keresztül;
2. keresse, ismerje fel és becsülje meg a művészi értékeket;
3. zenei képességei fejlődjenek az éneklésen, a ritmikai- és hallásfejlesztésen keresztül, valamint sajátítsa el az ezeket támogató zeneelméleti alapismereteket;
4. érzelmi intelligenciája, képzelete és kreativitása fejlődjön, melyek hatással vannak egyéb, nem zenei képességeire is;
5. komplex látásmódja kifejlődjön a zene társadalmi, történelmi és kulturális kontextusában történő megértésével;
6. erősítse nemzeti öntudatát a magyar népzene, a néphagyományok, a hazai tájegységek életének, szokásainak megismerésén keresztül;
7. elősegítse önállóságát és önkifejezését a társas és egyéni alkotóművészeti tevékenységek művelésén és a véleményformálás fejlesztésén keresztül;

8. megerősítse empátiáját a zenei tevékenységekben való közös együttműködéssel, egymás zenei produkciójának, véleményének, ízlésének tisztelettel való befogadásával.

ÉNEK-ZENE 1-4.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 1–4. évfolyamon

Az ének-zene tanításának fő célja az alsó tagozaton az éneklés megszerettetése, a pozitív zenei élmények és gyakorlati tapasztalatok megszerzése, a zenei anyag örömteli, játékos formában történő feldolgozása énekléssel és mozgással, dramatizált előadással, a zene keltette gondolatok, érzelmek szóbeli és képi kifejezésével.

A ritmikai és hallásfejlesztés segítik a koordinációs képességek intenzív fejlődését. A relatív szolmizáció elsősorban az intonáció és a felismerő kottaolvasás fejlesztését támogatja. A zenei ismeretek hozzájárulnak a megtapasztalt élmények tudatosításához. A tantárgy tartalmában és módszertanában a közösségi jelleg jelen van az aktív órai tevékenységekben, gyermekjátékokban és a kóruséneklésben

A tanítási órák keretében az éneklési és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódva a tanuló különböző mozgásos játékokban vesz részt. Kiemelt szerepet kapnak a magyar gyermekjátékdalok és táncok, melyek elősegítik a nemzeti kultúra megismerését és megszeretését.

További cél, hogy a tanuló a környezetében fellelhető hétköznapi tárgyakat, természetben talált anyagokat, használati eszközöket, valamint az emberi testet hangszerként is használja, amivel kibontakoztathatja zenei kreativitását.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 1-4. évfolyamon Ének-zenéből

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra és a daloknak megfelelő tempóra;
2. ismer legalább 180 gyermekdalt, magyar népdalt;
3. a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor változatosan tudja használni hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően;
4. hangszerkíséretes dalokat énekel tanára vagy hangszeren játszó osztálytársa kíséretével;
5. a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban, táncokban, dramatizált előadásokban osztálytársaival aktívan részt vesz;
6. fogalmi szinten megkülönbözteti az egyenletes lüktetést és a ritmust;
7. érzékeli és hangoztatja az egyenletes lüktetést, az ütemhangsúlyt a tanult dalokban, zenei szemelvényekben;
8. felismeri és hangoztatja a negyed, nyolcadpár, fél értékű ritmusokat, a negyed és a fél értékű szünetet, tájékozódik a 2/4-es ütemben, felismeri és használja az ütemvonalat, záróvonalat, az ismétlőjelet;
9. felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat (szinkópa, nyújtott és éles ritmus), az egész értékű kottát, a pontozott fél értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel, valamint tájékozódik a 4/4-es és 3/4-es ütemben;
10. megkülönbözteti a páros és a páratlan lüktetést;
11. ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket;
12. érzékeli a hangok magasságának változásait, különböző hangszíneket, ellentétes dinamikai szinteket, ezeket felismeri az őt körülvevő világ hangjaiban, tanult dalokban, zeneművekben;
13. a tanár által énekelt dalokat belső hallással követi;
14. megismeri, énekli és alkalmazza a pentaton hangkészlet hangjait;
15. ismeri a tanult, énekelt zenei anyaghoz köthető szolmizációs hangokat, kézjelről énekel;

16. a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli, kézjelekkel mutatja;
17. tanári segítséggel képes leírni és olvasni egyszerű ritmusokat, dallamfordulatokat;
18. érzékeli, hogy ugyanaz a dallamrészlet különböző magasságokban írható, olvasható;
19. reprodukálja a tanult ritmusokat mozgással, testhangszerrel, valamint egyszerű ritmushangszerekkel.

ÉNEK-ZENE ÓRATERV AZ 1. ÉS 2. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 1-2. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 1. évfolyamra (2 óra/hét)		Összes óraszám 2. évfolyamra (2 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Zeneművek/Énekes anyag	70	35		35	
2.	Zeneművek/Zenehallgatás	27	13		14	
3.	Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	13	7		6	
4.	Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	13	6		7	
5.	Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	13	7		6	
6.	Értékelés	8	4		4	
Összesen		144	72	0	72	0
			72		**72**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

ÉNEK-ZENE ÓRATERV A 3. ÉS 4. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 3-4. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 3. évfolyamra (2 óra/hét)		Összes óraszám 4. évfolyamra (2 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Zeneművek/Énekes anyag	70	35		35	
2.	Zeneművek/Zenehallgatás	27	13		14	
3.	Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	13	7		6	
4.	Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	13	6		7	
5.	Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	13	7		6	
6.	Értékelés	8	4		4	
Összesen		144	72	0	72	0
			72		**72**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

ÉNEK-ZENE 5-8.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon

A felső tagozat zenei nevelése az alsó tagozatban elsajátított alapozó ismeretekre épül. A különböző évfolyamokon megismert magyar népdalok, más népek dalai, illetve jelentős zeneszerzők műdalai a tanulók élő dalrepertoárját alkotják. A tanórákon továbbra is alapvető jelentőségű a zenei aktivitás, a kifejező éneklés.

A zenehallgatás során megismert zeneművek széles palettája ugyancsak aktív ismeretként van jelen. A megismert zenetörténeti korszakokhoz tartozó művek kronológiai rendszerezése 7–8. osztályban történik. A zene befogadását segíti a zeneművek tágabb történelmi, kulturális és társadalmi kontextusban való értelmezése, ami lehetőséget ad arra is, hogy fejlődjön a tanulók képzelete, kreativitása és kapcsolatot találjanak a műalkotásokban megjelenő élethelyzetek és saját életük között. A ritmikai és dallami ismeretek fokozatos bővítése a hallásfejlesztés szolgálatában áll, törekedni kell alkotó módon történő használatukra.

ÉNEK-ZENE ÓRATERV AZ 5. ÉS 6. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-6. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 5. évfolyamra (2 óra/hét)		Összes óraszám 6. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Zeneművek/Énekes anyag	51	34		17	
2.	Zeneművek/Zenehallgatás	21	14		7	
3.	Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	12	9		3	
4.	Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	9	6		3	
5.	Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	9	6		3	
6.	Értékelés	6	3		3	
Összesen		108	72	0	36	0
			72		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

ÉNEK-ZENE ÓRATERV A 7. ÉS 8. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 8. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Zeneművek/Énekes anyag	28	14		14	
2.	Zeneművek/Zenehallgatás	24	12		12	
3.	Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	6	3		3	
4.	Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	6	3		3	
5.	Zenei ismeretek/Zenei írás, olvasás	4	2		2	
6.	Értékelés	4	2		2	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

DRÁMA ÉS SZÍNHÁZ TANTÁRGY

A dráma és színház tanulása olyan komplex művészetpedagógiai tevékenység része, amely a csoportos játékok együttes élménye révén segíti elő a tanulók alkotó és kapcsolatteremtő képességének kibontakozását; összpontosított, megtervezett munkára szoktatását; testi, térbeli biztonságának javulását; idő- és ritmusérzékének fejlődését; valamint szolgálja ön- és társismeretük gazdagodását; fejleszti az érzékelést, a kommunikációt, a kooperációt. Különösen alkalmas a fogékonyság, a fantázia, az önkifejezés, valamint a tolerancia, az együttműködés, továbbá a konfliktuskezelési képesség és a felelősségvállalás és autonómia kialakítására, a közösségi tudat és az önazonosság erősítésére. A dramatikus tevékenységek egyszersmind fejlesztik a zenei képességeket, a vizuális érzékenységet, a térérzékelést, a testtudatot, a mozgáskultúrát, ily módon integrálják a többi művészeti kifejezési formát is. A dráma ebben az összefüggésben nem az irodalom harmadik műnemét jelenti, hanem a cselekvő megismerést. A sokrétű és sokféle tevékenységet követő elemző beszélgetések a fogalmi ismeretek bővülésével járnak. A tanulók megszerzett tudásukat, alakulóban lévő véleményüket, felvetődő kérdéseiket beépíthetik a megjelenítő játékokba. A dramatikus tevékenységek így más tantárgyak gyakorlatorientált tanulásában is alkalmazhatóak.

A dráma és színház tanulásának célja, hogy a tanuló:
1. az élmény megélésén keresztül jusson el a megértésig;
2. alkalmat kapjon az önmagára és a világra vonatkozó kérdések megfogalmazására és a válaszok keresésére;
3. különböző élethelyzeteket védett környezetben, biztonságos keretek között vizsgáljon;
4. a drámán és színjátékon keresztül tanulja meg az önkifejezést;
5. részt vegyen közösségépítésben és közösségi alkotásban;
6. verbális és nonverbális kommunikációs készségei fejlődjenek;
7. empátiás készségeit erősítse a dramatikus tevékenységekben való együttműködéssel;
8. komplex látásmódot alakítson ki a dráma és a színház társadalmi, történelmi és kulturális szerepének megértésével.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői a 8. évfolyamon
A dráma és színház tantárgy önálló óraszámmal a 8. évfolyamon bír.
Mivel a dráma és színház tantárgy teljes egészében gyakorlatközpontú, a tevékenységekkel való ismerkedés időszakában a különböző munkaformák bevezetése, a szaknyelv elsajátítása is játékos keretek között zajlik.
Elsőrendű feladat a játékbátorság kialakítása, az együttműködés megteremtése és az elfogadó légkör megalapozása. A tanulói aktivitásra építő tevékenységek során támaszkodunk a tanulás társas (páros, kiscsoportos, egészcsoportos munka) természetéből adódó előnyökre és a differenciált egyéni munka adta lehetőségekre.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) a 8. évfolyamon Dráma és színház tantárgyból
A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:
1. ismeri és alkalmazza a különböző verbális és nonverbális kommunikációs eszközöket;
2. ismeri és alkalmazza a drámai és színházi kifejezés formáit;
3. aktívan részt vesz többféle dramatikus tevékenységben tanári irányítással, önállóan, illetve társakkal való együttműködésben;
4. saját gondolatot, témát, üzenetet fogalmaz meg a témához általa alkalmasnak ítélt dramatikus közlésformában;
5. megfogalmazza egy színházi előadás kapcsán élményeit, gondolatait.

DRÁMA ÉS SZÍNHÁZ ÓRATERV A 8. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 8. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Szabályjátékok, népi játékok	7	7	
2.	Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)	4	4	
3.	Rögtönzés	5	5	
4.	Saját történetek feldolgozása	5	5	
5.	Műalkotások feldolgozása	3	3	
6.	Dramaturgiai alapfogalmak	3	3	
7.	A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)	2	2	
8.	Színházi műfajok, stílusok	2	2	
9.	Színházi előadás megtekintése	3	3	
10.	Értékelés	2	2	
Összesen		36	36	0
			36	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

VIZUÁLIS KULTÚRA TANTÁRGY

A vizuális kultúra tantárgy legfontosabb alapelve az aktív tanulói alkotómunkán alapuló gyakorlatközpontúság. A vizuális nevelés – tantárgyi tanulási eredményeiben is jól megmutatkozó – alapelve továbbá, hogy az egyéni feladatmegoldás mellett megfelelő teret kap a csoportban megvalósított alkotó és befogadó tevékenység, hisz a csoportos feladatmegoldás segíti az önismeretet és önszabályozást, az önértékelést, továbbá a másokra való odafigyelést és elfogadást.
A tárgy tanítása akkor eredményes, ha a tanulók vizuális produktumot hoznak létre. Az eredményes fejlesztés a különböző nevelési-oktatási szakaszok életkori sajátosságainak ismeretében, változatos és játékos módszerek használatával érhető el.
A tantárgy gyakorlati tevékenységeinek megalapozásában fontos szerepe van a közvetlen, érzékszervi tapasztalatszerzésnek, a környezettel való közvetlen kapcsolatnak és a kéz finommotorikájának fejlesztése érdekében a minél gazdagabb anyag- és eszközhasználatnak. Az alkotói képességek fejlesztése az alkotva befogadás elvét követi.
A vizuális kultúra tanterv témakörei a tantárgy alapvető részterületeit, a képző- és vizuális művészetet, a vizuális kommunikációt, valamint a tárgy- és környezetkultúrát részletezik tovább. E részterületek jelzik a tantárgy legfontosabb tartalmait.

A vizuális kultúra tanulásának célja, hogy a tanuló:
1. értelmezze és átélje a körülöttünk lévő vizuális jelenségeket;
2. megismerje a mindennapi életben a vizuális kommunikáció szerepét;
3. ismerjen meg újabb kommunikációs formákat;
4. értelmezze a vizuális művészet kultúraközvetítésben elfoglalt helyét;
5. megismerje a kulturális örökség jelentőségét;
6. megismerje a magyar vizuális kultúra meghatározó alkotóit, alkotásait;
7. hazaszeretete és Magyarországhoz való érzelmi kötődése erősödjön a magyar kultúrkincs megismerése által;
8. ismerje a vizuálisan megjelenő nemzeti szimbólumokat;
9. megtanulja a tárgyi népművészet megismerésén keresztül a hagyományőrzés jelentőségét;
10. megértse a társadalmi folyamatokat, kortárs jelenségeket és problémákat;
11. a tárgykultúra és az épített környezet megismerésén keresztül megértse a fenntartható fejlődés problémakörét;
12. fejlessze finommotorikáját gyakorlati tevékenységek által;
13. készségszinten használja a vizuális kultúrában alkalmazott alapvető anyagokat, eszközöket
14. kapjon lehetőséget az alkotó kísérletezéshez;
15. szerezzen gyakorlatot a kreatív feladatmegoldásban;
16. tanulja meg a megalapozott, önálló ítéletalkotást;
17. a művészet sajátos eszközeivel fejlődjön érzelmi élete, érzelmi intellektusa;
18. fejlessze az önkifejező képességét;
19. gyakorlatot szerezzen a társakkal, csoportban történő alkotásban, együttműködésben.

VIZUÁLIS KULTÚRA 1-4.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 1–4. évfolyamon
Az általános iskola alsó tagozatán a tantárgy legfontosabb feladata az örömteli alkotótevékenység és alkotókedv fenntartása, valamint a vizuális műveltség nyitott szemléletű megalapozása. Az élményalapú tanulás megvalósítása érdekében fontos a változatos, a tanulók érdeklődését felkeltő játékos, új technikákat és kifejezésmódokat kipróbáló alkotó feladatok gyakorlása, ugyanakkor elengedhetetlen az ismerkedés a vizuális kommunikáció eszközeivel, az adott korosztálynak címzett médiakörnyezettel, illetve a térszemlélet fejlesztése érdekében

ebben a nevelési-oktatási szakaszban kiemelt szerepe van a tárgyak élményszerű használatának és az épített, tervezett környezet elemző vizsgálatának. A minél többféle alkotótechnika, köztük a különböző hagyományos kézműves technikák kipróbálása egyedülálló módon képes a kéz finommotoros fejlesztésére, amely ebben az iskolaszakaszban a leghatékonyabb. A változatos technikákkal megvalósuló tárgyalkotás, térben konstruálás, építés a térbeli gondolkodás fejlesztésének sajátos és mással nem pótolható eszköze.
A kéz finommotoros fejlesztését nem lehet megoldani digitális eszközökkel, azonban, miután mára az adott korosztály gyakorlott felhasználója a digitális környezetnek, már ebben az iskolaszakaszban fontos a vizuális kommunikáció pótolhatatlan szerepének tisztázása, és a tudatos felhasználás erősítése. Az alsó tagozat legfontosabb feladata az alapkészségek fejlesztése, amely összetett és komplex alkotó tevékenységben (például vizualitás, beszéd, mozgás, dramatikus tevékenység, zene) fokozottan eredményes, így tanulástervezés szempontjából ebben a nevelési-oktatási szakaszban különös jelentősége van a tantárgyi integrációs célok érvényesítésének.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 1-4. évfolyamon Vizuális kultúra területén

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:
1. alkotó tevékenység közben bátran kísérletezik;
2. különböző eszközöket rendeltetésszerűen használ;
3. megérti és végrehajtja a feladatokat;
4. példák alapján különbséget tesz a hétköznapi és a művészi között;
5. gondolatait vizuálisan is érthetően megmagyarázza;
6. példák alapján azonosítja a médiafogyasztás mindennapi jelenségeit;
7. önálló döntéseket hoz a környezet alakításának szempontjából;
8. csoportban végzett feladatmegoldás során részt vállal a feladatmegoldásban, és figyelembe veszi társai álláspontját;
9. csoportban végzett feladatmegoldás közben képes érvelésre;
10. feladatmegoldás során betartja az előre ismertetett szabályokat;
11. egyszerű, begyakorolt feladatokat önállóan is elvégez;
12. véleményét önállóan megfogalmazza.

VIZUÁLIS KULTÚRA ÓRATERV AZ 1. ÉS 2. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 1-2. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 1. évfolyamra (2 óra/hét)		Összes óraszám 2. évfolyamra (2 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Vizuális kifejezőeszközök – Érzékelés, jellemzők, tapasztalat	horizontálisan beépül a többi témakörbe				
2.	Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	56	28		28	
3.	Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	12	6		6	
4.	Médiahasználat – Valós és virtuális információk	12	6		6	
5.	Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	12	6		6	
6.	Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	20	10		10	
7.	Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	24	12		12	
8.	**Értékelés**	8	4		4	
Összesen		144	72	0	72	0
			72		**72**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

VIZUÁLIS KULTÚRA ÓRATERV A 3. ÉS 4. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 3-4. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 3. évfolyamra (2 óra/hét)		Összes óraszám 4. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Síkbeli és térbeli alkotások – Mese, fantázia, képzelet, személyes élmények	36	24		12	
2.	Vizuális információ – Vizuális jelek a környezetünkben	12	8		4	
3.	Médiahasználat – Valós és virtuális információk	12	8		4	
4.	Álló- és mozgókép – Kép, hang, történet	10	6		4	
5.	Természetes és mesterséges környezet – Valós és kitalált tárgyak	16	12		4	
6.	Természetes és mesterséges környezet – Közvetlen környezetünk	16	11		5	
7.	**Értékelés**	6	3		3	
Összesen		108	72	0	36	0
			72		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

VIZUÁLIS KULTÚRA 5-8.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon

Az általános iskola felső tagozatán a tantárgy legfontosabb feladata az örömteli és többféle cél érdekében folyó alkotótevékenység segítése, a kreativitás fejlesztése céljából a kísérletezés bátorítása, a problémamegoldó gondolkodás gyakorlása, valamint a vizuális műveltség komplex szemléletű gyarapítása.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban is a tanulás, a közvetlen környezetből nyert információk megfigyelése, leírása, elemzése a megismerés fontos forrása, miközben különös jelentőséget nyer a kreativitás, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése is.

Felső tagozaton – csakúgy, mint az alsóban – az élményalapú tanulás megvalósítása a tanulók érdeklődését felkeltő játékos, újabb és újabb technikákat és kifejezésmódokat kipróbáló egyéni vagy csoportos alkotó feladatok megoldásával érhető el. Miután az adott korosztály mindennapjainak meghatározó része a digitális környezet, egyre hangsúlyosabb a vizuális kommunikáció lehetőségeinek, a különböző mediális megjelenések mérlegelő értelmezésének a gyakorlása. Ebben az iskolaszakaszban a vizuális műveltség nem csak a történeti korok művészeti emlékeinek vizsgálatát jelenti, hanem a mindennapok részeként a kortárs művészeti

jelenségek értelmezését és magyarázatát is. A körülöttünk lévő épített, tervezett környezet, tárgyi világ vizsgálatán keresztül a hagyományőrzés lehetőségeinek is teret biztosít. A művészettörténet képi ismeretanyaga az alkotva befogadás elvét követve része a tantárgyi követelményeknek, megközelítése tematikus.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 5-8. évfolyamon Vizuális kultúra területén

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. alkotó tevékenység közben önállóan kísérletezik, különböző megoldási utakat keres;
2. eszközhasználata begyakorlott, szakszerű;
3. anyaghasználata gazdaságos, átgondolt;
4. feladatokat önállóan megold, eredményeit érthetően bemutatja;
5. adott tanulási helyzetben a tanulási előrehaladás érdekében adekvát kérdést tesz fel;
6. feladatmegoldásai során felidézi és alkalmazza a korábban szerzett ismereteket, illetve kapcsolódó információkat keres;
7. felismeri a vizuális művészeti műfajok példáit;
8. használja és megkülönbözteti a különböző vizuális médiumok kifejezőeszközeit;
9. megkülönböztet művészettörténeti korszakokat, stílusokat;
10. felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat az ajánlott képanyag alapján;
11. használja a térbeli és az időbeli viszonyok megjelenítésének különböző vizuális lehetőségeit;
12. példák alapján megérti a képmanipuláció és befolyásolás összefüggéseit;
13. példák alapján meg tudja magyarázni a tervezett, épített környezet és a funkció összefüggéseit;
14. érti a magyar és egyetemes kulturális örökség és hagyomány jelentőségét;
15. csoportban végzett feladatmegoldás során részt vállal a feladatmegoldásban, önállóan megtalálja saját feladatát, és figyelembe veszi társai álláspontját is;
16. feladatmegoldás során megállapodásokat köt, szabályt alkot, és betartja a közösen meghatározott feltételeket;
17. önállóan véleményt alkot, és azt röviden indokolja.

VIZUÁLIS KULTÚRA ÓRATERV AZ 5. ÉS 6. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-6. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 5. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 6. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Vizuális művészeti jelenségek – Alkotások, stílusok	10	5		5	
2.	Vizuális művészeti jelenségek – Személyes vizuális tapasztalat és reflexió	10	6		4	
3.	Médiumok sajátosságai – Médiumok jellemző kifejezőeszközei	10	4		6	
4.	Tér és időbeli viszonyok – Tér és idő vizuális megjelenítésének lehetőségei	10	2		4	
5.	Vizuális információ és befolyásolás – Kép és szöveg üzenete	8	3		5	
6.	Környezet: Technológia és hagyomány – Hagyomány, design, divat	10	5		5	
7.	Környezet: Technológia és hagyomány – Tárgyak, terek, funkció	10	7		3	
8.	Értékelés	4	4		4	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		36	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

VIZUÁLIS KULTÚRA ÓRATERV A 7. ÉS 8. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 8. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Vizuális művészeti jelenségek – Alkotások, stílusok	10	5		5	
2.	Vizuális művészeti jelenségek – Személyes vizuális tapasztalat és reflexió	10	5		5	
3.	Médiumok sajátosságai – Médiumok jellemző kifejezőeszközei	8	4		4	
4.	Időbeli és térbeli viszonyok – Tér és idő vizuális megjelenítésének lehetőségei	8	4		4	
5.	Vizuális információ és befolyásolás – Kép és szöveg üzenete	12	4		4	
6.	Környezet: Technológia és hagyomány – Hagyomány, design, divat	10	6		4	
7.	Környezet: Technológia és hagyomány – Tárgyak, terek, funkció	10	4		6	
8.	Értékelés	4	4		4	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

TECHNOLÓGIA MŰVELTSÉGTERÜLET

A Technológia tanulási terület olyan tantárgyakat kapcsol egymáshoz, amelyek eltérő tartalommal és célrendszerrel rendelkeznek, de szemléletükben közös vonásokat jelenítenek meg: a digitális kultúra, valamint a technika és tervezés.
A digitális kultúra tantárgy olyan kompetenciák megszerzését teszi lehetővé, amelyek a mindennapi életben nélkülözhetetlenek, és elősegítik az információs társadalom változásaihoz történő folyamatos alkalmazkodást. A technológia fejlődése, az információ szerepének felértékelődése, az egyén digitális környezetben elfoglalt helye és a közösségi kapcsolatok új típusú tudást igényelnek.
A tantárgy olyan naprakész ismeretek átadását és olyan készségek kialakítását teszi lehetővé, amelyek biztos alapot kínálnak a tanuló számára az információs társadalomba való sikeres beilleszkedéshez. A tantárgy keretében végzett tevékenység biztosítja a digitális kompetenciák megszerzését, alkalmazását, egyúttal megteremti az elsajátított tudás aktív, önálló bővítésének a lehetőségét olyan új ismeretekkel, melyek elérése a digitális kommunikációs csatornák és eszközök igénybevételének segítségével valósulhat meg.
A technika és tervezés tantárgy a klasszikus és a korszerű, megújult technika ismereteire alapozva a tanuló gyakorlati tevékenységét helyezi előtérbe. A tantárgyi tevékenységek során teret kap a kétkezi munka és a korszerű technológiára támaszkodó digitális anyagmegmunkálás. A hagyományokat és értékeket megőrző tartalom kiegészül a 21. században elvárt tudástartalmakkal.
A tanulók olyan feladatokat kapnak, melyek tevékenységelemeinek végzése megvilágítja számukra, mit jelent a környezet szervezett átalakítása, miként járulnak hozzá a tudományos eredmények a technikai újításokhoz, milyen speciális tudást igényel a korszerű eszközök használata, milyen körülmények között lehetséges és milyen eredményekre vezet az emberi és gépi munkával végzett tevékenység.

DIGITÁLIS KULTÚRA TANTÁRGY

A digitális kultúra tantárgy célja olyan naprakész ismeretek és készségek átadása és kialakítása, amelyek a tanulót az információs társadalom sikeres és hasznos tagjává teszik. A tantárgy keretében fontos szerepet kap az algoritmizálás és kódolás, mivel elősegíti az olyan kompetenciák fejlesztését, mint a problémák digitális környezetben történő megoldása, a kreativitás, az együttműködés és a logikus gondolkodás. A tantárgy tanulása-tanítása során kialakított kompetenciákat a tanuló képes lesz egyéb tudásterületeken is alkalmazni, megszerzi az alapvető digitális kompetenciákat.

A digitális kultúra tantárgy tanulásának legalapvetőbb célja, hogy a tanuló:
1. megszerezze a digitális írástudás, a problémamegoldás és az információs technológia – mint a tantárgy három fő témakörének – ismereteit;
2. felkészüljön a digitális kompetenciák széles körű alkalmazására úgy, hogy arra a más tudásterületekhez tartozó tananyagok feldolgozásakor már építeni tudjon;
3. rendszerezni tudja a digitális eszközök más forrásokból származó tudáselemeit;
4. ismerje a digitális eszközök használatával járó veszélyek kezelését, az ellenük való védekezést;
5. fejlessze tudatos felhasználói attitűdjét mind az egyén, mind a közösség, mind a társadalom szintjén;
6. megtanulja a problémák digitális eszközökkel való megoldásának módjait, beleértve egy adott probléma megoldásához szükséges algoritmusok értelmezését, kiválasztását, módosítását, illetve létrehozását.

DIGITÁLIS KULTÚRA 3-4.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői a 3–4. évfolyamon

Az alsó tagozat 3–4. évfolyamán vezérelvként a digitális kultúra életkori sajátosságokhoz illeszkedő, tevékenység- és cselekvésközpontú tanulása, valamint alkalmazása kerül előtérbe. E szakasz elsődleges feladata az attitűdformálás és a képességfejlesztés. A tanuló olyan tapasztalatokhoz jut ezen a területen, melyek a 8–10 éves életkorban releváns digitális környezetre, a felmerülő, digitális eszközökkel megoldható problémákra adnak valós, kézzelfogható példákat.

A nevelés-oktatás minden esetben a tanuló tapasztalataiból, érzékszervi megfigyeléseiből, a játéktevékenység során felmerülő szituációkból indul ki. A tanulás fő útja az egyéni, párban történő és csoportos tapasztalatszerzés, az információk egyéni vagy közös, cselekvéshez kapcsolt feldolgozása. E tevékenység során mód nyílik egyéni utak felfedeztetéses tanulás során való kipróbálására, az egyéni konstrukciók megvalósítására. A digitális kultúra tantárgyi órakeretben való tanulására 3. osztálytól kerül sor, ám fontos szerepe van az ezt megelőző tapasztalatoknak is, melyeket 1–2. osztályban, a digitális tananyagok használatakor, a digitális eszközökkel megvalósuló képességfejlesztés, differenciálás alkalmával szerez meg a tanuló.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) a 3-4. évfolyamon Digitális kultúra területén

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. elmélyülten dolgozik digitális környezetben, önellenőrzést végez;
2. megvizsgálja és értékeli az általa vagy társai által alkalmazott, létrehozott, megvalósított eljárásokat;
3. társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában;
4. kiválasztja az általa ismert informatikai eszközök és alkalmazások közül azokat, melyek az adott probléma megoldásához szükségesek;
5. eredményétől függően módosítja a problémamegoldás folyamatában az adott, egyszerű tevékenységsorokat;
6. a rendelkezésére álló eszközökkel, forrásokból meggyőződik a talált vagy kapott információk helyességéről.

DIGITÁLIS KULTÚRA ÓRATERV A 3. ÉS 4. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 3-4. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 3. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 4. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	A digitális világ körülöttünk	6	3		3	
2.	A digitális eszközök használata	14	7		7	
3.	Alkotás digitális eszközökkel	18	9		9	
4.	Információszerzés az e-Világban	8	4		4	
5.	Védekezés a digitális világ veszélyei ellen	6	3		3	
6.	A robotika és a kódolás alapjai	16	8		8	
7.	**Értékelés**	4	2		2	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

DIGITÁLIS KULTÚRA 5-8.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon

A mindennapi életben használt digitális eszközökkel megvalósított megoldások megismerése a tantárgy hangsúlyos célját alkotja. A tanulás és tanítás egyik feladata a tanuló eltérő informális tanulási utakon összegyűjtött ismereteinek rendszerezése, kiegészítése. A tanuló a digitális kompetenciák és a problémamegoldás képességének fejlesztése során, a megfelelő szintű és biztonságos eszközhasználat gyakorlásával, problémaorientált feladatmegoldási módszereket sajátít el.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban fontos célkitűzés, hogy a hétköznapi életből vett feladatok mellett a többi tantárgy tanulása során felbukkanó problémák is előkerüljenek. Az algoritmizálás, programozás ismerete elősegíti az olyan készségek fejlesztését, amelyek a problémamegoldásban, a kreativitás kibontakozásában és a logikus gondolkodásban nélkülözhetetlenek. Az információs technológiák a szolgáltatások igénybevétele során is szerephez jutnak.

A webes és mobilkommunikációs eszközök széles választéka, a felhasználási területek gazdagsága a tanórák rugalmas alakítását és a tanulók bevonását teszi szükségessé. Tárgyalni kell továbbá a gyors elavulás, a biztonság, a tudatos felhasználói és vásárlói magatartás, valamint a biztonsági okokból bevezetett korlátozások problémarendszerét is.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 5-8. évfolyamon Digitális kultúra területén

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. önállóan használja a digitális eszközöket, az online kommunikáció eszközeit, tisztában van az ezzel járó veszélyekkel;
2. elsajátítja a digitális írástudás eszközeit, azokkal feladatokat old meg;
3. megismeri a felmerülő problémák megoldásának módjait, beleértve az adott feladat megoldásához szükséges algoritmus értelmezését, alkotását és számítógépes program készítését és kódolását a blokkprogramozás eszközeivel;
4. digitális tudáselemek felhasználásával, társaival együttműködve különböző problémákat old meg;
5. megismeri a digitális társadalom elvárásait, lehetőségeit és veszélyeit.

DIGITÁLIS KULTÚRA ÓRATERV AZ 5. ÉS 6. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-6. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 5. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 6. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Kerettanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Kerettanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Algoritmizálás és blokkprogramozás	14	7		7	
2.	Online kommunikáció	5	5			
3.	Robotika	11			11	
4.	Szövegszerkesztés	12	12			
5.	Bemutatókészítés	8			8	
6.	Multimédiás elemek készítése	8	4		4	
7.	Az információs társadalom, e-Világ	6	4		2	
8.	A digitális eszközök használata	4	2		2	
9.	Értékelés	4	2		2	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

DIGITÁLIS KULTÚRA ÓRATERV A 7. ÉS 8. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 8. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Algoritmizálás és blokkprogramozás	15	7		8	
2.	Online kommunikáció	4	2		2	
3.	Robotika	8	4		4	
4.	Szövegszerkesztés	8			8	
5.	Bemutatókészítés	6	6			
6.	Multimédiás elemek készítése	6	6			
7.	Táblázatkezelés	12			12	
8.	Az információs társadalom, e-Világ	5	5			
9.	A digitális eszközök használata	4	4			
10.	Értékelés	4	2		2	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS TANTÁRGY

A technika és tervezés tantárgy a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezi a középpontba, melynek eszköze a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotó munka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával.
A tantervben kiemelt szerepet kap a tanulni tudás, a tanultak alkalmazása, a problémamegoldáson alapuló alkotás. Ezt szolgálják a kínált tevékenységek, a nevelés, a kompetenciafejlesztés és a műveltségtartalom leírt rendszere, az egyes elemek arányos megjelenítése.
A tantárgy struktúrájában rugalmas, cselekvésre építő, tanulóközpontú tanulásra ösztönöz. Az elsajátított tudás hozzájárul a mindennapi életben használható készségek kialakításához és elősegíti a munka világában történő alkalmazkodást.

A technika és tervezés tantárgy tanulásának célja, hogy a tanuló:
– alkalmazni tudja az előzetes tudását a mindennapi élet problémáinak megoldása során;
– alkotótevékenysége keretében elsajátítsa a produktum kivitelezése lépéssorának megtervezését, a terv alapján a tervhez illeszkedő kivitelező tevékenységek elvégzését, a szakszerű eszközhasználatot, az együttműködésre épülő munkakultúrát;
– ismerje az alapvető technikai folyamatokat;
– megismerje a különböző szakmacsoportok sajátosságait, ezzel támogatva a pályaorientációt, életpályatervezést.
A technika és tervezés tantárgy tanulásának célja, hogy a tanulóban kialakuljon:
– a gyakorlati tevékenységekhez szükséges minden készség és képesség;
– a pozitív alkotó magatartás;
– a komplex gyakorlati problémák megoldási készsége;
– a felelős, környezettudatos beállítottság és a kritikus fogyasztói magatartás.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS 1-4.

A technika és tervezés tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 1–4. évfolyamon

Az ember környezetet átalakító tevékenységének, felelősségének megismerése, megértése nem új feladat az iskolát kezdő tanuló számára, hiszen az óvodában naponta végezhetett ilyen jellegű tevékenységeket, az önellátás, önkiszolgálás, a tárgyalkotás, a kézműves és óvodakerti tevékenységek terén. Az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszában erre a motivációs bázisra építhető a technika és tervezés tantárgy programja, középpontba helyezve az alkotótevékenységet, a gyakorlati feladatvégzést.

A motiváció felkeltésére a tanuló aktív tanulási folyamatba történő bevonásával, játékba ágyazott minta- és modellkövetéssel, tapasztalatszerzéssel, felfedezéssel, az alkotó fantázia mozgósításával nyílik lehetőség. A tudás elsajátításának nagyobb egységekbe történő szerveződését nagymértékben segíti elő a környezeti tapasztalások eredményeként kialakult szokásrend, melynek kitüntetett eseményeit képezik a megelevenített néphagyományok, ünnepek, jeles napok.

Kiemelt feladat a kézügyesség életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztése, mely meghatározó segítséget jelenthet az íráskészség kialakításában.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 1-4. évfolyamon Technika és tervezés területén

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. elkülöníti a természeti és mesterséges környezet jellemzőit;
2. felismeri, hogy tevékenységei során változtatni tud a közvetlen környezetén;
3. kitartó a munkavégzésben, szükség esetén segítséget kér, segítséget ad;
4. szöveg vagy rajz alapján épít, tárgyakat készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat, terveit megosztja;
5. munkafolyamatokat, technológiákat segítséggel algoritmizál;
6. megadott szempontok mentén értékeli saját, a társak, a csoport munkáját, viszonyítja a kitűzött célokhoz;
7. alkotótevékenysége során megéli, megismeri a jeles napokat, ünnepeket, hagyományokat mint értékeket;
8. tevékenysége során munkatapasztalatot szerez, megéli az alkotás örömét, az egyéni és csapatsiker élményét;
9. felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS ÓRATERV AZ 1. ÉS 2. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 1-2. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 1. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 2. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Anyagok a környezetünkben	8	4		4	
2.	Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	30	15		15	
3.	Otthon – család – életmód	14	7		7	
4.	Jeles napok, ünnepek	10	5		5	
5.	Közlekedés	6	3		3	
6.	Értékelés	4	2		2	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS ÓRATERV A 3. ÉS 4. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 3-4. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 3. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 4. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Anyagok a környezetünkben	8	4		41	
2.	Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	30	15		15	
3.	Otthon – család – életmód	16	8		8	
4.	Jeles napok, ünnepek	8	4		4	
5.	Közlekedés	6	3		3	
6.	Értékelés	4	2		2	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS 5-7.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–7. évfolyamon

A tantárgy az alapfokú képzés ezen második nevelési–oktatási szakaszában szervesen épít a tanulók előzetes tudására, az alkotótevékenység során elsajátított technikai ismeretekre, az eszköz- és szerszámhasználat műveleti lépései során felmutatott ügyességre, valamint a tervezési és kivitelezési önállóságra. A tantárgy tanterve az 5–7. évfolyamon több lehetőséget, modult kínál.

Helyi tantervünkben választott modul az: Épített környezet – A tárgyalkotás technológiái.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 5-7. évfolyamon Technika és tervezés területén

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. ismeri a felhasznált anyagok vizsgálati lehetőségeit és módszereit, tulajdonságait, és céljainak megfelelően választ a rendelkezésre álló anyagokból;
2. tevékenységét megtervezi, terveit másokkal megosztja;
3. ismeri és betartja az alapvető munkavédelmi szabályokat;
4. tervek mentén folytatja alkotótevékenységét;
5. célszerűen választja ki és rendeltetésszerűen használja a szükséges szerszámokat, eszközöket, digitális alkalmazásokat;
6. törekszik a balesetmentes tevékenységre, a munkaterületen rendet tart;
7. munkavégzéskor szabálykövető, kooperatív magatartást követ;
8. ismeri az egyes műveletek jelentőségét a munka biztonságának, eredményességének vonatkozásában;
9. a tevékenység során társaival együttműködik, feladatmegosztás szerint tevékenykedik;
10. az elkészült produktumot használatba veszi, a tervhez viszonyítva értékeli saját, mások és a csoport munkáját;
11. értékeli az elvégzett munkákat, az értékelésben elhangzottakat felhasználja a későbbi munkavégzés során;
12. értékként tekint saját és mások alkotásaira, a létrehozott produktumokra;
13. felismeri az emberi cselekvés jelentőségét és felelősségét a környezetalakításban.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS ÓRATERV AZ 5. ÉS 6. ÉVFOLYAMOKRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-6. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 5. évfolyamra (1 óra/hét)		Összes óraszám 6. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Modell- és makettépítés technológiái	8	4		4	
2.	Település – a település kialakulása, településtípusok	6	4		2	
3.	Építészet – forma és funkció, anyagok és szerkezetek	8	4		4	
4.	Közterek, közösségi terek, középületek	8	3		3	
5.	Közlekedés – közlekedés egykor és ma	6	4		4	
6.	Lakás, lakókörnyezet – a lakás jellemzői, lakástípusok, funkciók, helyiségek	8	4		4	
7.	Lakás, lakókörnyezet – funkciók, berendezések	8	4		4	
8.	Lakás karbantartása – a legfontosabb állagmegóvási, karbantartási munkák	6	2		4	
9.	Komplex modell- és makettkészítés	10	5		5	
10.	Értékelés	4	2		2	
Összesen		72	36	0	36	0
			36		**36**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS ÓRATERV A 7. ÉVFOLYAMRA

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra (1 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	A települések közműellátása, a legfontosabb közművek, közszolgáltatások	6	8	
2.	Korszerű, egészséges lakás és lakókörnyezet	8	6	
3.	Az egészséges település	6	6	
4.	Közlekedés, közlekedési rendszerek	6	6	
5.	Komplex modellezési feladat	8	8	
6.	Értékelés	2	2	
Összesen		36	36	0
			36	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

TESTNEVELÉS ÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS MŰVELTSÉGTERÜLET

TESTNEVELÉS TANTÁRGY

A cselekvő embert a mozgáshoz kapcsolódó helyes attitűdök, a fizikailag aktív életmód, önmaga reális elfogadása, a közösségi felelősségvállalással egybekötött autonómia, az újító kezdeményezésekre való nyitottság és a megbízható megoldások alkalmazásának képessége jellemzi.
A testileg és lelkileg egészséges ember az egészség állapotát, a harmonikus életet értékként éli meg. Az egészséges és harmonikus életvitelt megalapozó szokások a nevelés-oktatás egyes szakaszaiban a pedagógusok személyes példamutatásán keresztül alakulnak ki.

A Testnevelés és egészségfejlesztés tanulási területhez tartozó testnevelés tantárgy legfontosabb célja, hogy a tanuló:
1. megismerje a mozgáshoz kapcsolódó helyes attitűdöket, a fizikailag aktív életmód élethosszig tartó jótékony hatásait;
2. megtanulja a testnevelés és egészségfejlesztés szakkifejezéseit, helyes terminológiáját;
3. mozgásműveltségét olyan szintre fejlessze, hogy alkalmassá váljon a hatékony mozgásos cselekvéstanulásra, az önálló testedzésre;
4. az alsó tagozat végére legalább egy úszásnemben megtanuljon úszni;
5. életkorának, testi adottságának megfelelően fejlessze motoros teljesítőképességét, váljon képessé saját motoros teljesítmény- és fittségi szintje tudatos befolyásolására, elfogulatlan értékelésére;
6. a testmozgás, a testnevelés és a sport eszközeivel fejlessze önismeretét, érzelmi-akarati készségeit és képességeit, alakítson ki szabálykövető magatartásmintákat;
7. fejlessze társas-érzelmi jóllétét, társas-közösségi kapcsolatait, stressztűrő és -kezelő képességét;
8. váljon képessé a baleseti források és az egészséget károsító, veszélyes szokások, tevékenységek értelmezésére.
A tantárgy célja továbbá, hogy a gyógytestnevelésre utalt tanuló – az egyéni sajátosságainak maximális figyelembevételével – ismerje meg a testnevelés, az egészségfejlesztés és a sport azon eszközeit, módszereit, amelyek segítséget nyújthatnak az egészségi állapota és a motoros teljesítőképessége lehető legnagyobb mértékű helyreállításához, valamint az esélyegyenlőség megteremtéséhez.

TESTNEVELÉS ÉS EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS 1-4.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 1–4. évfolyamon
Az iskolát kezdő tanuló még rendszeres, folyamatos mozgástevékenységet végez, primer szükséglete a mozgásos cselekvés.
A tanuló a testnevelés tantárgy keretében megtanul megfelelő iramot diktálva futni, különféle módokon ugrani és dobni. Elsajátít támasz- és függéshelyzeteket, hely- és helyzetváltoztatásokat támaszban és függésben. A legváltozatosabb feladathelyzetekben, a korosztályának megfelelő szintű kreativitással képessé válik, hogy részt vegyen különböző labda(sport)játékokban. Megismeri a küzdősportok szerepét, a szabadban végzett testedzés fontosságát. Megtanul legalább egy úszásnemben úszni. Törekszik a biomechanikailag helyes testtartás kialakítására. Az alsó tagozaton is lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy teljesülhessen a tananyag spirális építkezése, a mozgásos ismeretek fokozatos bővülése. Ebben az életkorban a tantárgy tanulásának és tanításának alapvető módszere a játék, a játékosság, amely elsősorban a koordinációs képességek szenzitív időszakban történő fejlesztésére szolgál.

A tantárgy tanulása, miközben a tanulót folyamatos döntési helyzet elé állítja, differenciáltan fejleszti személyiségét és társas kapcsolatait. Emellett nevelési, fejlesztési célként – elsősorban az első évfolyamon – fontos szerepet kap az önkiszolgálás.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 1-4. évfolyamon Testnevelés és egészségfejlesztés területén

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. életkorának és testi adottságának megfelelően fejlődött motoros teljesítőképessége a hozzá kapcsolódó ismeretekkel olyan mérvű, hogy képes a saját teljesítménye tudatos befolyásolására;
2. mozgáskultúrája olyan szintre fejlődött, hogy képes a hatékony mozgásos cselekvéstanulásra, testedzésre;
3. ismeri a testnevelés életkorához igazodó elméleti ismeretanyagát, szakkifejezéseit, helyes terminológiáját, érti azok szükségességét;
4. megismeri az elsősegélynyújtás jelentőségét, felismeri a baleseti és egészségkárosító veszélyforrásokat, képes azonnali segítséget kérni;
5. önismerete, érzelmi-akarati készségei és képességei a testmozgás, a testnevelés és a sport eszközei által megfelelően fejlődtek.

TESTNEVELÉS ÓRATERV AZ 1. ÉS 2. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 1-2. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 1. évfolyamra (5 óra/hét)		Összes óraszám 2. évfolyamra (5 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	26	13		13	
2.	Kúszások és mászások	26	13		13	
3.	Járások, futások	36	22		22	
4.	Szökdelések, ugrások	26	16		16	
5.	Dobások, ütések	20	13		13	
6.	Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok	36	18		18	
7.	Labdás gyakorlatok	26	19		19	
8.	Testnevelési és népi játékok	32	22		21	
9.	Küzdőfeladatok és -játékok	30	15		15	
10.	Foglalkozások alternatív környezetben	46	29		30	
11.	Úszás	36	0		0	
12.	Szabadon felhasználható	20	0		0	
Összesen		360	180	0	180	0
			180		180	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

TESTNEVELÉS ÓRATERV A 3. ÉS 4. ÉVFOLYAMON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 3-4. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 3. évfolyamra (5 óra/hét)		Összes óraszám 4. évfolyamra (5 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	26	13		13	
2.	Kúszások és mászások	26	13		13	
3.	Járások, futások	36	22		22	
4.	Szökdelések, ugrások	26	16		16	
5.	Dobások, ütések	20	13		13	
6.	Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok	36	18		18	
7.	Labdás gyakorlatok	26	19		13	
8.	Testnevelési és népi játékok	32	22		16	
9.	Küzdőfeladatok és -játékok	30	15		15	
10.	Foglalkozások alternatív környezetben	46	29		23	
11.	Úszás	36	0		18	
12.	Szabadon felhasználható	20				
Összesen		360	180	0	180	0
			180		**180**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

TESTNEVELÉS 5-8.

A tantárgy tanításának specifikus jellemzői az 5–8. évfolyamon

Az 5–8. évfolyamon tanulók mozgástevékenységét, mozgásos cselekvését leginkább a prepubertás- és egyes esetekben a pubertáskor mozgásfejlődésének sajátos biológiai érési tényezői határozzák meg. Tekintettel az életkorra jellemző jelentős egyéni eltérésekre, még inkább előtérbe kerül a differenciált fejlesztés, az individuális bánásmód, a tanuló személyiségvonásaiban és társas kapcsolataiban beállt változások empatikus kezelése. Ebben az életkorban megváltozik a motoros képességek belső összefüggésrendszere, a képességek és a készségek átstrukturálódnak. A fizikailag aktív, rendszeresen sportoló tanulónál az átrendeződés általában gördülékenyebben megy végbe. Az inaktívabb életmódot folytató tanulónál azonban nehézkes a mozgásvégrehajtás, a korábbiaknál nagyobb fáradékonyság, a mozgások koordinálatlansága, csökkenő mozgástanulási és -szabályozó képesség, valamint fokozódó mozgásváltozékonyság figyelhető meg.

Átfogó célként kitűzött, valamint a fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények (általános követelmények) az 5-8. évfolyamon Testnevelés és egészségfejlesztés területén

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló:

1. életkorának és testi adottságának megfelelően fejlődött motoros teljesítőképessége olyan mérvű, hogy képes a saját teljesítménye és fittségi szintje tudatos befolyásolására;
2. sokoldalú mozgásműveltségének birtokában eredményesen tanul összetett mozgásformákat;
3. ismeri és használja a testnevelés életkorához igazodó elméleti ismeretanyagát, szakkifejezéseit, helyes terminológiáját;
4. önismerete, érzelmi-akarati készségei és képességei a testmozgás, a testnevelés és a sport eszközei által megfelelően fejlődtek;
5. képes értelmezni az életben adódó baleseti forrásokat és az egészséget károsító, veszélyes szokásokat, tevékenységeket.

TESTNEVELÉS ÓRATERV AZ 5. ÉS 6. ÉVFOLYAMOKON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 5-6. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 5. évfolyamra (5 óra/hét)		Összes óraszám 6. évfolyamra (5 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	36	18		23	
2.	Atlétikai jellegű feladatmegoldások	46	26		26	
3.	Torna jellegű feladatmegoldások	46	23		28	
4.	Sportjátékok	70	39		39	
5.	Testnevelési és népi játékok	34	20		20	
6.	Önvédelmi és küzdősportok	40	20		20	
7.	Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	32	16		24	
8.	Úszás	36	18		0	
9.	Szabadon felhasználható	20				
Összesen		360	180	0	180	0
			180		**180**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.

TESTNEVELÉS ÓRATERV A 7. ÉS 8. ÉVFOLYAMOKON

	Főbb tematikai egységek	Órakeret 7-8. évfolyamra kerettantervi javaslat	Összes óraszám 7. évfolyamra (5 óra/hét)		Összes óraszám 8. évfolyamra (5 óra/hét)	
			Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -	Helyi tanterv szerint	Szabadon tervezhető + / -
1.	Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	36	23		23	
2.	Atlétikai jellegű feladatmegoldások	46	26		26	
3.	Torna jellegű feladatmegoldások	46	28		28	
4.	Sportjátékok	70	39		39	
5.	Testnevelési és népi játékok	34	20		20	
6.	Önvédelmi és küzdősportok	40	20		20	
7.	Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	32	24		24	
8.	Úszás	36	0		0	
9.	Szabadon felhasználható	20				
Összesen		360	180	0	180	0
			180		**180**	

A témakörök feldolgozása a Kerettantervi javaslat alapján történik a fenti óra csoportosítással.